

Univerzita Palackého v Olomouci
Přírodovědecká fakulta
Katedra geografie

Bc. Jitka VINKLEROVÁ

**ÚZEMNÍ TRENDY VOLEBNÍ PODPORY
V JIHOMORAVSKÉM KRAJI PO ROCE 1990**

Diplomová práce

Vedoucí práce:
RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.

Olomouc 2018

BIBLIOGRAFICKÝ ZÁZNAM

Autor (osobní číslo): Jitka Vinklerová (R150127)

Studijní obor: Regionální geografie

Název práce: Územní trendy volební podpory v Jihomoravském kraji po roce 1990

Title of thesis: Territorial trends of electoral support in the South Moravian Region after 1990

Vedoucí práce: RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.

Rozsah práce: 70 stran, 106 vázaných příloh

Abstrakt: Tato diplomová práce se zabývá analýzou volební podpory parlamentních politických stran při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v Jihomoravském kraji v období let 1996–2017. V první části se práce věnuje územní distribuci hlasů. Ve druhé části se práce zaměřuje na identifikaci jader volební podpory a jejich členění na stabilní a nestabilní jádra.

Klíčová slova: Volby, Jihomoravský kraj, Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, jádro volební podpory

Abstract: This master thesis deals with analysis of electoral support of parliamentary political parties during the election to the Chamber of Deputies of the Czech Republic in the South Moravian Region between 1996 and 2017. In the first part, the thesis deals with territorial distribution of votes. In the second part, the thesis focuses on identification of cores of electoral support and their division into stable and unstable cores.

Keywords: Election, South Moravian Region, Chamber of Deputies of the Czech Republic, core of electoral support

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci navazujícího studia oboru Regionální geografie vypracovala samostatně pod vedením RNDr. Miloše Fňukala, Ph.D.

Všechny použité materiály a zdroje jsou citovány s ohledem na vědeckou etiku, autorská práva a zákony na ochranu duševního vlastnictví.

V Olomouci dne

podpis _____

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucímu diplomové práce RNDr. Miloši Fňukalovi, Ph.D. za udělené rady a připomínky. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za podporu.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
Přirodovědecká fakulta
Akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jitka VINKLEROVÁ**
Osobní číslo: **R150127**
Studijní program: **N1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Územní trendy volební podpory v Jihomoravském kraji po roce 1990**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem diplomové práce je analýza volební podpory parlamentních politických stran a souboru politických stran podle jejich ideologické orientace při volbách do PS PČR na území Jihomoravského kraje od roku 1990. Autorka se zaměří na územní distribuci hlasů, zejména na vývoj jader volební podpory, a pokusí se identifikovat příčiny dlouhodobých změn.

Rozsah grafických prací: **Podle potřeb zadání**
Rozsah pracovní zprávy: **20 000 - 24 000 slov**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**
Seznam odborné literatury:

Blažek, J. - Kostecký, T. (1991): Geografická analýza výsledků parlamentních voleb v roce 1990. Sborník ČGS, 96, str. 1-14, Praha, Academia.
Klíma, M. (1998): Volby a politické strany v moderních demokraciích. Praha, Radix.
Klíma, M. ed. (1999): Možnosti úpravy či reformy volebního systému v ČR. Praha, Vysoká škola ekonomická.
Klokočka, V. (1991): Politická reprezentace a volby v demokratických systémech. Praha, Aleko.
Krejčí, O. (1994) Kniha o volbách. Praha, Victoria Publishing.
Krejčí, O. (1992): Kdo vyhraje volby 92. Praha, Ucho.
Linek, L. et al. (2003): Volby do poslanecké sněmovny 2002. Praha, Sociologický ústav Akademie věd České republiky.
Sartori, G. (2001): Srovnávací ústavní inženýrství: zkoumání struktur, podnětů a výsledků. Praha, Sociologické nakladatelství.
Šaradín, P. (2002): Volby 2002 analýza programu a výsledků ve volbách do Poslanecké sněmovny. Olomouc, Periplum.
Šimíček, V. ed. (1995): Volby v demokracii. Brno, Mezinárodní politologický ústav Právnické fakulty Masarykovy univerzity.

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání diplomové práce: **25. listopadu 2015**
Termín odevzdání diplomové práce: **10. dubna 2017**

L.S.

prof. RNDr. Ivo Frébort, CSc., Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Zdeněk Szczyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 25. listopadu 2015

Obsah

1. Úvod a cíle práce.....	9
2. Metodika.....	10
3. Politický systém, volební systém, volby a politické strany.....	13
3.1. Politický systém.....	13
3.2. Volební systém.....	14
3.2.1. Většinové volební systémy.....	14
3.2.2. Poměrné volební systémy.....	14
3.2.3. Smíšené volební systémy.....	15
3.2.4. Ostatní volební systémy.....	15
3.3. Volby v České republice.....	16
3.4. Klasifikace stran.....	18
4. Jihomoravský kraj v kontextu voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.....	20
4.1. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 1996.....	20
4.1.1. Volební účast v roce 1996.....	20
4.1.2. Podpora jednotlivých stran v roce 1996.....	21
4.1.3. Situace po volbách v roce 1996.....	23
4.2. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 1998.....	24
4.2.1. Volební účast v roce 1998.....	24
4.2.2. Podpora jednotlivých stran v roce 1998.....	24
4.2.3. Situace po volbách v roce 1998.....	26
4.3. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2002.....	27
4.3.1. Volební účast v roce 2002.....	27
4.3.2. Podpora jednotlivých stran v roce 2002.....	27
4.3.3. Situace po volbách v roce 2002.....	29
4.4. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2006.....	30
4.4.1. Volební účast v roce 2006.....	30
4.4.2. Podpora jednotlivých stran v roce 2006.....	31
4.4.3. Situace po volbách v roce 2006.....	33
4.5. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2010.....	33
4.5.1. Volební účast v roce 2010.....	33
4.5.2. Podpora jednotlivých stran v roce 2010.....	34
4.5.3. Situace po volbách v roce 2010.....	36
4.6. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2013.....	37
4.6.1. Volební účast v roce 2013.....	37
4.6.2. Podpora jednotlivých stran v roce 2013.....	37

4.6.3.	Situace po volbách 2013.....	40
4.7.	Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2017.....	40
4.7.1.	Volební účast v roce 2017.....	41
4.7.2.	Podpora jednotlivých stran v roce 2017.....	41
4.7.3.	Situace po volbách 2017.....	44
5.	Rozložení volební podpory sledovaných politických stran za využití jader volební podpory	45
5.1.	Jádra volební podpory ČSSD	45
5.1.1.	Stabilita jader volební podpory ČSSD.....	46
5.2.	Jádra volební podpory ODS	46
5.2.1.	Stabilita jader volební podpory ODS	47
5.3.	Jádra volební podpory KDU-ČSL.....	48
5.3.1.	Stabilita jader volební podpory KDU-ČSL	49
5.4.	Jádra volební podpory KSČM.....	49
5.4.1.	Stabilita jader volební podpory KSČM	51
5.5.	Jádra volební podpory ANO 2011.....	51
5.5.1.	Stabilita jader volební podpory ANO 2011	51
5.6.	Překrytí jader volební podpory.....	52
6.	Diskuze.....	55
7.	Závěr.....	58
8.	Summary	61
9.	Zdroje	62
10.	Seznam příloh.....	67
11.	Přílohy	71

1. Úvod a cíle práce

Cílem diplomové práce je analýza volební podpory parlamentních politických stran, hnutí a koalic při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na území Jihomoravského kraje v období let 1996–2017. V tomto období se konalo celkem 7 voleb do Poslanecké sněmovny, z toho dvakrát se jednalo o volby předčasné. Volby v roce 1992 nebyly do analýzy zahrnuty, protože proběhly v naprosto odlišných státoprávních podmínkách (ještě v době existence ČSFR) a také stranický systém, který dominoval ČR v prvních desetiletích její existence, se plně dotvořil až v období let 1992–1996.

Hlavní pozornost bude v práci věnována čtyřem politickým stranám, které získaly během všech sledovaných voleb do Poslanecké sněmovny na území Jihomoravského kraje pokaždé více než 5 % hlasů voličů. Těmito stranami jsou Česká strana sociálně demokratická (ČSSD), Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM), Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL) a Občanská demokratická strana (ODS).

Práce se přirozeně bude zabývat i těmi politickými stranami, hnutími a koalicemi, které 5% volební práh překročily jen v některých volbách. Protože jde ale zpravidla o politické subjekty, které nepůsobí a nekandidují v celém sledovaném období, nebudou u nich prováděny všechny analýzy a až na výjimky bude upuštěno od sledování časoprostorové dimenze jejich vývoje. Pro zkoumání výsledků voleb je přitom důležité nejen prostorové hledisko (např. voliči velkých měst mají jiné preference než voliči z malých obcí), ale také hledisko časové, které sleduje možné změny preferencí voličů během krátkých časových úseků.

Metodologicky se bude práce opírat o tradiční formu výzkumu vývoje rozmístění voličů jednotlivých stran v prostoru spočívající v identifikaci a ve sledování změn jader volební podpory, tedy území, ve kterých získaly jednotlivé strany největší podíl hlasů. Tato metoda umožňuje porovnávat územní diferenciaci voličů bez ohledu na změny celkové podpory jednotlivých stran. Při analýze budou jádra volební podpory členěna na jádra stabilní a nestabilní.

2. Metodika

V diplomové práci jsou využita data Českého statistického úřadu o výsledcích jednotlivých voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Pro práci byla použita data za období 1996–2017, která jsou volně dostupná na internetových stránkách Českého statistického úřadu <https://volby.cz/> a na stránkách Krajské správy ČSÚ v Brně.

Příslušná data byla zpracována do tabulek a grafů za využití programu MS Excel, ke tvorbě map byl použit program společnosti ESRI ArcMap 10.1. Získaná data byla aplikována na vrstvu obcí Jihomoravského kraje z digitální vektorové geografické databáze České republiky ArcČR 500 verze 3.2.

Jihomoravský kraj chápeme vždy v dnešním územním vymezení vyššího samosprávného celku, nikoliv stejnojmenné jednotky administrativního členění ustavenou 11. dubna 1960 zákonem č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. Pro usnadnění porovnání byla použita vrstva obcí současného Jihomoravského kraje, která obsahuje i obce, které byly součástí kraje Vysočina až do 1. ledna 2005, kdy nabývá účinnosti zákon č. 387/2004 Sb., kterým došlo k odstěpení a k následnému začlenění těchto 25 obcí do Jihomoravského kraje. Z okresu Žďár nad Sázavou se odstěpily obce Borač, Borovník, Černvín, Dolní Loučky, Doubravník, Drahonín, Horní Loučky, Kaly, Katov, Křižínkov, Kuřimská Nová Ves, Kuřimské Jestřabí, Lubné, Nedvědice, Níhov, Olší, Pernštejnské Jestřabí, Rojetín, Říkonín, Skryje, Tišnovská Nová Ves, Újezd u Tišnova, Vratislávka a Žďárec. Obec Senorady se oddělila z okresu Třebíč (zákon č. 387/2004 Sb.).

Dalším problémem byly obce, které se v průběhu sledovaného období oddělily od měst, kterých byly součástí. Ke dni 1. 1. 1998 vznikly obce Suchohrdly (od 1. 8. 1976 do 31. 12. 1997 částí města Znojma) a Kurdějov (ve stejném období část města Hustopeče). Dále vznikla nově obec Spešov, která se osamostatnila ke dni 1. 1. 2000 (od 1. 7. 1980 do 31. 12. 1999 částí města Blanska), ke stejnému datu vznikla i obec Mouřínov, která byla v období 1. 1. 1986 – 31. 12. 1999 částí Bučovic (ČSÚ, 2004). Jako poslední na území Jihomoravského kraje vznikla obec Ladná, která je na základě referenda o odtržení od Břeclavi z ledna roku 2004 opět samostatnou obcí s platností ode dne 1. 7. 2006 (Obec Ladná, 2017).

Pro zpracování výsledků voleb v nově vzniklých obcích proto bylo nutné rozhodnout, jak budou doplněny chybějící údaje pro volby, ve kterých zmíněné obce ještě neexistovaly. Protože se nepodařilo zjistit přesné hranice volebních okrsků v 90. letech, byly nově vznikajícím obcím přiřazeny hodnoty obce, kterých byly součástí až do svého odtržení. Tento

postup byl možný, protože s absolutními údaji se pracovalo na úrovni obcí jen při vytyčování volebních jader, přičemž „doplňené“ obce se staly nebo nestaly součástí jádra volební podpory shodně s obcemi, od kterých byly později odděleny. Takto byla přiřazena data všem novým obcím za volby z roku 1996, v následujících volbách byly hodnoty přiřazeny pouze u obcí Spešov, Mouřínov a Ladná. Ve volbách z let 2002 a 2006 byla přiřazena data ještě k obci Ladná. Od voleb z roku 2010 jsou údaje u všech obcí bez nutných úprav.

Odlišně bylo postupováno v případě vojenského újezdu Březina nacházejícího se v okrese Vyškov, který byl do konce roku 2015 rovněž volebním okrskem, po změně hranic k 1. 1. 2016 už však na jeho území volby organizovány nejsou (nemá žádné stále obyvatele) (zákon č. 15/2015 Sb.). V našich analýzách jader budeme újezd brát do roku 2015 jako obec (čili pro volby 1996–2013 jsou jádra konstruována na mapě současných obcí s doplněním vojenského újezdu), v roce 2017 však už s újezdem jako samostatnou územní jednotkou nepočítáme. Tento postup není sice úplně korektní (pracujeme vlastně s odlišným členěním prostoru v letech 1996–2013 a v roce 2017), přistoupili jsme k němu hlavně s ohledem na to, že šlo o plošně největší jednotku kraje a její umělé sloučení s některou sousední obcí by proto bylo velmi nápadné. Navíc i přes velkou rozlohu (největší okrsek v zemi) měl újezd vždy jen velmi málo trvalých obyvatel, v roce 1996 dokonce neměl žádné, a voleb se v něm vždy účastnili jen jednotlivci. Za volbou jezdili voliči i více než 20 km, volební místnost se totiž nacházela mimo území újezdu na újezdním úřadě ve Vyškově-Dědicích (Novinky.cz, 2012).

Kromě hodnocení volební účasti se bude práce věnovat i identifikaci jader volební podpory a jejich stabilitou. Metodu vytyčení jader volební podpory na našem území poprvé použili Petr Jehlička a Luděk Sýkora v roce 1991. Jádra volební podpory znázorňují území s nejvyšší podporou. Výpočet vytyčení jader volební podpory probíhá tak, že jsou seřazeny územní jednotky podle procentuálních výsledků určité strany sestupně a následně se vypočítá procentuální podíl, kterého jednotky dosáhly z celkového zisku strany. Tyto hodnoty se kumulativně načítají do stanovené hodnoty (Král, O., 2013). V případě této práce byla procentuální hranice jádra volební podpory stanovena na 50 %.

Jako stabilní jádro volební podpory se označuje průnik jader volební podpory z většího počtu voleb probíhajících ve sledovaném území v různých termínech. Pro účely práce, ve které analyzujeme data ze sedmi po sobě následujících voleb, chápeme pod označením „stabilní jádro volební podpory“ území obcí, které ležely v jádru volební podpory alespoň šestkrát. Nestabilním jádrem volební podpory označujeme obce, které byly ve sledovaném období jádrem volební podpory třikrát až pětkrát. Pokud byla obec součástí jádra jednou nebo dvakrát, byla zařazena do kategorie „ostatní obce“. Zvláštní kategorií pak byly ještě obce,

které nebyly jádrem volební podpory ani jednou, což jsou fakticky jakási „stabilní jádra volební nepodpory“. V případě analýzy jader volební podpory silného politického hnutí ANO 2011, které se účastnilo zatím pouze dvou voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, bylo definováno stabilní jádro jako obec, která byla jádrem při obou volbách, u nestabilního jádra pak byla obec jádrem jednou. Kategorie ostatní obce v tomto případě nebyla analyzována.

3. Politický systém, volební systém, volby a politické strany

3.1. Politický systém

Pojmy pravice a levice se běžně používají k rozlišení dvou proti sobě stojících ideologií a hnutí převážně konfliktního světa politické teorie a praxe. Pojem pravice a levice se utvořil v souvislosti se zasedáním francouzských Generálních stavů v roce 1789, kde šlechta seděla po králově pravici, zatímco po králově levici seděl tzv. třetí stav (Scruton, R. 1989).

Vědci studující levici a pravici (například Marcel Gauchet či Norberto Bobbio) se shodují v tom, že pojmy nikdy nebyly pevně definované. Vždy šlo o relativní, nikoliv o absolutní normativní termíny. Jak Klára Plecítá-Vlachová (2001) dále uvádí, s pomocí pojmů pravice a levice byl vždy popisován spor mezi politickými postoji, hodnotami, idejemi, ideologiemi a programy, mezi politickými stranami, hnutími a skupinami voličů, který je přirozeně přítomen v každé demokratické společnosti.

Podle Jiřího Havla (2008) obecně bývala levice pokládána za mluvčího méně majetných, neboli plebejských vrstev a pravice vystupuje spíše za majetnější (patricijskou) sféru. Levice považuje sociální smír za podmínku rozvoje, pravice naopak žádá tradiční hodnoty včetně volné hry tržních sil. Levice upřednostňuje více zájmy zaměstnanců, zatímco pravice spíše hájí zájmy zaměstnavatelů. Pravice považuje za motivační větší protiklad mezi bohatstvím a chudobou, levice považuje extrémní kontrast bídy a blahobytu za amorální, nemotivační a společensky rozkladný. Levice požaduje úhradu škol, zdravotnictví a penzí z daní a pojistného stanoveného státem. Pravice požaduje individuální placení kvalitnějších a vysokých škol a chce více nebo méně nahrazovat povinné penzijní a zdravotní pojištění dobrovolným soukromým pojištěním nebo přímou platbou. Jak levice, tak i pravice považují svůj model za motivační a prospěšný pro většinu společnosti. Pojmy levice a pravice nelze ztotožnit s pojmy demokracie a diktatura. Většina konkrétních politických směrů a režimů má prvky smíšené a kompromisní. Mnohdy jde o paradoxy, neboť například autoritativní, formálně levicové režimy v Číně nebo Severní Koreji téměř zcela postrádají sociální systém, což znamená, že jim chybí základní znak levicovosti. Naopak nejvyšší zdanění a nejnákladnější sociální systémy v Evropě mají v dnešní době Švédsko a Dánsko s formálně pravicovými vládami.

Pravolevé politické spektrum může být znázorněno na ose fašismus – konzervatismus – liberalismus – socialismus – komunismus. Výstižnějším zobrazením je ovšem kruh, v jehož středu svírají pravý úhel dvě přímky s osami pravice – levice a demokracie - diktatura

(Cabada, L. a Kubát, M. 2007). Podle Norberta Bobbia (2003) jsou programy pravice a levice dnes velmi podobné a rozdíly, kvůli kterým v minulosti stálo za to používat dvě různá označení, už neexistují.

3.2. Volební systém

Volební systémy jsou pravidla, podle kterých se konají volby. V užším pojetí je volební systém chápán jako způsob uskutečnění voleb a stanovení jejich výsledků. V širším pojetí zahrnuje veškeré faktory regulující konání voleb. Tyto faktory se dělí do tří hlavních skupin, kterými jsou volební proces, zásady volebního práva ve smyslu podmínek účasti obyvatel ve volbách a volební procedura. Na základě těchto faktorů ve svém díle Ladislav Cabada a Michal Kubát (2007) uvádějí tři základní volební systémy – většinový, proporční (nebo též poměrný) a smíšený.

3.2.1. Většinové volební systémy

Podstatou většinového volebního systému je princip, že mandáty získává pouze vítězná politická strana nebo kandidát. Většinové volební systémy se dělí na několik typů, nejčastěji na volební systém prosté většiny a volební systém absolutní většiny. Většinový volební systém je jediný možný při volbě „jednohlavých“ orgánů (Cabada, L. a Kubát, M., 2007). Na území České republiky se používá absolutní většinový volební systém při volbách do Senátu, kdy se vytváří 81 volebních obvodů a v každém obvodu se volí systémem absolutní většiny jeden senátor na dobu 6 let. Pro získání mandátu je nutné v jednomandátovém volebním obvodu získat nadpoloviční většinu odevzdaných platných hlasů. Pokud tuto většinu nezíská žádný z kandidátů v prvním kole, postupují dva nejúspěšnější kandidáti z prvního kola do kola druhého, kde mandát získá ten kandidát, který získal větší počet odevzdaných hlasů. V případě rovnosti počtu hlasů rozhodne los. Rovněž i při volbě prezidenta se uplatňuje většinový volební systém (Kuklík, P. a Baxa, J., 2005).

3.2.2. Poměrné volební systémy

Rovnováha mezi získanými hlasy a obdržnými mandáty je podstatou poměrných volebních systémů (též proporční volební systém nebo také systém poměrného zastoupení). Proporční volební systémy se vždy konají ve vícemandátových volebních obvodech a pro určení výsledků nestačí prosté sečtení hlasů. K získání mandátu je potřebné překročení tzv. přirozeného prahu (Cabada, L. a Kubát, M., 2007). Volební systém je složen kromě velikosti

volebního obvodu i z dalších důležitých prvků, kterými jsou matematická metoda, umělá uzavíratelná klauzule, počet skrutinií a povaha kandidátních listin (Klíma, M. 2001). Tento volební systém se v ČR využívá při všech volbách s výjimkou voleb uvedených v podkapitole 3.2.1, to znamená při volbách do Poslanecké sněmovny, do Evropského parlamentu, zastupitelstev krajů a zastupitelstev obcí. Podle Oskara Krejčího (2006) se systém poměrného zastoupení dále dělí na systém vázaných kandidátních listin a systém jednojmenného přenosného hlasování.

3.2.3. Smíšené volební systémy

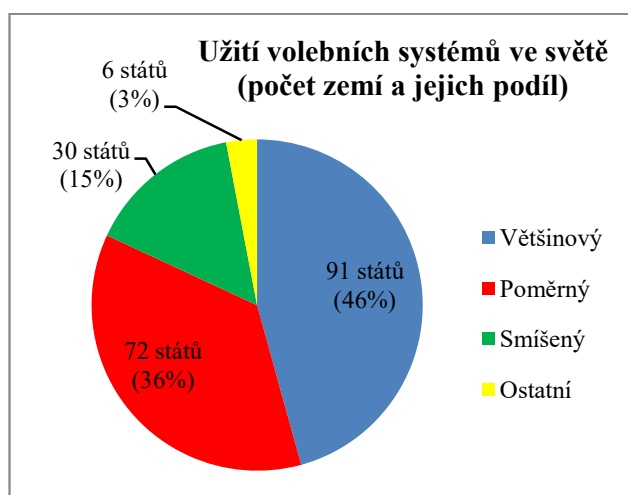
Pro smíšený volební systém je charakteristickou originální a někdy složitá vnitřní struktura, která kombinuje prvky poměrných a většinových volebních systémů. Jak Cabada a Kubát (2007) zmiňují, existují dva základní typy smíšených volebních systémů a to smíšený volební systém závislé kombinace, kdy obě složky jsou v rámci jednoho volebního systému na sobě zcela závislé a jejich úkolem je navzájem se vyvažovat nebo rekompenzovat, a smíšený volební systém nezávislé kombinace, kde naopak obě složky jsou na sobě zcela nezávislé. Tento volební systém se na našem území nepoužívá, nicméně vyskytuje se například v Německu, Skotsku a Walesu, na Novém Zélandě, v Maďarsku i jinde. Podle Cabady a Ženíška (2003) je výhodou smíšených volebních systémů využití výhod obou základních volebních systémů. Smíšený volební systém podle autorů může hrát důležitou roli v procesu přechodu země k demokracii, jak se ukázalo na příkladu Maďarska. Nevýhodou tohoto volebního systému je ovšem jeho složitost, která může být pro voliče překážkou v porozumění důležitosti druhých hlasů u některých smíšených systémů. Tato skutečnost může zapříčinit, že výsledky voleb při použití tohoto volebního systému ztrácejí postupně legitimitu.

3.2.4. Ostatní volební systémy

Podle Oskara Krejčího (2006) existuje i několik systémů, které nelze jednoznačně zařadit ani mezi většinové, ani mezi poměrné nebo smíšené. Tyto systémy jsou však využívány jen málo. Příkladem těchto systémů je limitované hlasování, kdy volič má více než jeden hlas, ale zároveň jich má méně, než je počet rozdělovaných mandátů. Kumulativní hlasování předpokládá, že volič má při hlasování ve vícemandátovém obvodu více hlasů (i tolik, kolik je mandátů) a má možnost přidělit více než jeden hlas pro jednoho kandidáta. U systému jediného nepřenositelného hlasu má každý volič jen jeden hlas, ovšem volba se koná ve

vícemandátových obvodech. Mandát pak získají ti, kteří obdrželi nejvíce hlasů. Posledním popsaným systémem zařazeným mezi ostatní systémy je Bordův systém. Zde volič má očíslovat na kandidátní listině všechny kandidáty podle preference, kterou jim přisuzují. Každé preferenci je přisouzena hodnota. Mandát získají kandidáti, kteří získali největší součet hodnot.

Oskar Krejčí (2006) z převzatých údajů popisuje, že v roce 2004 byl nejčastěji na světě používán většinový volební systém, který byl využíván v 91 sledovaných státech. Druhý nejpoužívanější byl poměrný volební systém, který se používal v 72 zemích světa. V 15 % států se používal smíšený volební systém a pouze v 6 státech se používaly ostatní volební systémy (Obr. 1).

Obr. 1 Užití volebních systémů ve světě v roce 2004

Zdroj: KREJČÍ, Oskar, 2006

3.3. Volby v České republice

Pravidla voleb jsou upravena ve člancích 18–20 Ústavy České republiky (zákon č. 1/1993 Sb.) a v zákonech o volbách. Podle Ústavy se volby do Poslanecké sněmovny konají tajným hlasováním na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva, podle zásad poměrného zastoupení. Volební právo má podle ústavy každý občan České republiky, který dosáhl věku 18 let a jehož způsobilost k výkonu volebního práva nebyla omezena. V Ústavě jsou dále zakotveny podmínky pro kandidáty, kterými je občanství a dosažený věk. V případě voleb do Poslanecké sněmovny věk 21 let. Další podmínky výkonu volebního práva, organizaci voleb a rozsah soudního přezkumu stanovují zákony (Ústava ČR).

Volby do Poslanecké sněmovny, jejichž podmínky upravují zákon č. 247/1995 Sb. o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů a novely tohoto zákona (204/2000 Sb., 37/2002 Sb.), se konají každé 4 roky. Kandidátní listiny v jednotlivých krajích mohou podávat jen zaregistrované politické strany, hnutí a jejich koalice při splnění dalších podmínek. Většinou strany kandidují ve všech volebních krajích, ale mohou kandidovat jen v některých volebních krajích (Vodička, K., Cabada L., 2003). Volební kraje jsou volební jednotkou, které se vytváří na základě platného územně-správního členění. Volební kraje nemají přibližně stejný počet obyvatel.

K dosažení proporcionality přispíval původně systém dvou skrutinií (Ed. Šimíček, V., 1995). V prvním skrutiniu se přidělovaly mandáty ve volebních krajích podle poměru dosažených hlasů. Ve druhém skrutiniu byly v rámci celé republiky přiděleny mandáty, které nebyly rozděleny v rámci volebních krajů. Pro převedení počtu stranou získaných hlasů na mandáty se používala tzv. Hagenbach-Bischoffova metoda. V rámci volebního obvodu bylo kandidující straně přiděleno tolik mandátů, kolikrát bylo v jejím počtu získaných hlasů obsaženo tzv. „volební číslo“. To se získá vydělením počtu všech hlasů odevzdaných ve volebním obvodu, kde se stanovený počet mandátů rozděluje, počtem těchto mandátů zvětšeným o jednu. Touto metodou ale prakticky nikdy nedojde k obsazení všech mandátů, nevyužité zbytky hlasů jsou proto převáděny na mandáty v už zmíněném druhém skrutiniu (Kuklík, P., Baxa, J., 2005).

Systém rozdělování mandátů změnil zásadně zákon č. 204/2000 Sb.¹ (Vodička, K., Cabada L., 2003). Pro volby do Poslanecké sněmovny se podle něj používá tzv. d'Hondtova metoda. Tato přepočítávací metoda rozděluje všechny disponibilní mandáty v jednom skrutiniu. Podstata metody spočívá v tom, že se počet hlasů pro každou stranu jednotlivě dělí postupně čísly ze stanovené číselné řady, tzv. „volebním dělitelem“, ze všech výsledků dělení je následně vybráno tolik nejvyšších, kolik má být obsazeno míst, a počet míst pro jednotlivé kandidující strany je pak stanoven jako počet vybraných výsledků dělení dané strany (Kuklík, P., Baxa, J., 2005).

Kuklík a Baxa (2005) dále uvádí, že kromě změny přepočítávací metody došlo ve stejném období k navýšení kvóra pro postup koalic do skrutinia. Pro dvoučlenné koalice bylo stanoveno kvórum 10 %, pro tříčlenné 15 % a pro čtyřčlenné a vícečlenné koalice 20 % z

¹ přesný název: zákon č. 204/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb. a nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 243/1999 Sb., zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů

celkového počtu hlasů za ČR. Došlo tak k podstatnému navýšení z původních 7 %, 9 % a 11 % stanovených zákonem č. 94/1992 Sb.

Počet poslanců, kteří jsou v kraji voleni, není předem pevně stanoven, závisí na volební účasti a počtu obyvatel kraje. Počet mandátů pro každý kraj určí Český statistický úřad až po konci hlasování a to tak, že se celkový počet platných hlasů vydělí 200 (počet poslanců). Tím se získá republikové mandátové číslo. Tímto číslem se posléze vydělí celkový počet platných hlasů v každém volebním kraji. Výsledek je počet mandátů, který případně jednotlivým krajům (Krejčí, O., 2006). Díky tomu, že se rozdělení mandátů řídí počtem platných odevzdaných hlasů, je počet hlasů potřebných pro získání mandátu ve všech krajích přibližně stejný. Marek Antoš (2008) zmiňuje, že pokud by byly určeny počty mandátů dopředu, způsobilo by to nespravedlivé zvýšení váhy hlasů ve volebních krajích s nižší volební účastí.

Kandidátní listiny jsou vázané, nikoli však přísně vázané. Volič tudíž může hlasovat pouze pro jednu kandidátní listinu, ale může na ní dát přednostní hlas až čtyřem kandidátům. Volby se konají ve dvou dnech a výsledek voleb je možné napadnout u Nejvyššího soudu České republiky volební stížností (Ed. Šimíček, V., 1995).

3.4. Klasifikace stran

Politické strany jsou produktem dlouhodobého historického vývoje a jejich vznik souvisí s nástupem industriálního typu společnosti. Sahrávají podstatnou roli v politickém životě každé země. Jak Michal Klíma (2003) dále uvádí, politické strany vyjadřují a prosazují základní potřeby a zájmy specifických skupin v pluralitní společnosti. Občané si volí své zástupce, kteří je reprezentují v zákonodárných sborech i na úrovni výkonné moci.

Existuje velké množství typologií politických stran, které vychází z různých kritérií. Prvním kritériem je organizační kritérium, které rozlišuje strany na horizontálně a vertikálně uspořádané. Vývojové kritérium rozlišuje strana kádrů a strany mas. Strany kádrů jsou spíše decentralizované, institucionálně slabé a usilují spíše o mecenáše jako zdroje financí. Strany mas jsou centralizovanější, silněji rozčleněné a hlavním zdrojem financí jsou členské příspěvky. V 60. letech 20. století identifikoval Otto Kirchheimer typ strany „catch-all“, který reaguje na změny ve společnosti po II. světové válce. Tento typ reaguje především na růst sociální mobility, životní úrovně a vlivu nových komunikačních prostředků, zároveň poklesl význam členské základny a naopak se zvyšuje úloha lídrů (Kostecký, T. et al., 2014).

Dalším významným kritériem pro klasifikaci politických stran je jejich ideologicko-programové zaměření. Jak se Markéta Poláková a Renáta Mikešová v díle Tomáše

Kosteleckého (2014) zmiňují, souvisí toto kritérium s koncepcí tzv. stranických rodin. Zmiňují osm stranických rodin: rodiny komunistické strany, socialistické a sociálně demokratické strany, křesťansko-demokratické strany, stavovské strany (do roku 1938), liberální strany, pravicové strany, autoritářské strany a etnické/regionální strany. Po roce 1989 můžeme jako zástupce rodiny komunistických stran uvést Komunistickou stranu Čech a Moravy (KSČM), do rodiny socialistických a sociálně demokratických stran Českou stranu sociálně demokratickou (ČSSD) nebo Českou stranu národně sociální (ČSNS). V rodině křesťansko-demokratických stran je hlavním představitelem Křesťansko-demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL) a dále Křesťanskodemokratická strana (KDS). Představitelem rodiny liberálních stran je Občanské hnutí (OH). Do rodiny pravicových stran patří především Občanská demokratická strana (ODS), Občanská demokratická aliance (ODA) a Unie svobody – Demokratická unie (US-DEU). Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa (SPR-RSČ) je představitelem rodiny autoritářských stran. Za rodinu etnických/regionálních stran jmenují Hnutí za samosprávnou demokracii – Společnost pro Moravu a Slezsko (HSD-SMS). Strana zelených (SZ), která se prosadila do Poslanecké sněmovny a byla dokonce součástí vládní koalice, by se v případě dělení do stranických rodin dala považovat za reprezentanta specifické deváté stranické rodiny environmentalistických stran.

4. Jihomoravský kraj v kontextu voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Všechny sledované volby probíhaly již v samostatné České republice. Po jejím vzniku 1. ledna 1993 se dřívější Česká národní rada transformovala do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Samostatně byla v následujícím období volena až do současnosti sedmkrát. Charakteristickým procesem je v celém sledovaném období postupný pokles volební účasti v 90. letech 20. století a její ustálení na úrovni kolem 60 %. Zejména v období kolem roku 2000 vyvolával pokles volební účasti značnou diskusi odborné veřejnosti, Klára Vlachová spolu s Petrem Matějů v díle kolektivu autorů (2000) dokonce uvádějí, že se ukazuje otázka smyslu volby, politické informovanosti, názorové vyhraněnosti a racionální ignorace voliče, neboť lidé volí, pokud ve své volbě vidí smysl a očekávají z ní užitek. Pro mnoho voličů platí, že mají příliš starostí, přičemž politika není mezi nimi na prvním místě, a proto je pro voliče racionální se o politiku nezajímat.

4.1. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 1996

Mezi volbami v letech 1992 a 1996 došlo k výraznému nárůstu popularity levicových stran. Toto navýšení bylo způsobeno především růstem vlivu ČSSD, která převzala po KSČM pozici dominantní levicové strany (Kostelecký, T. et al., 2015). Tyto volby se konaly ve dnech 31. 5. - 1. 6. 1996.

4.1.1. Volební účast v roce 1996

Ze sledovaného období let 1996 – 2017 byla volební účast v Jihomoravském kraji nejvyšší během prvních voleb do Poslanecké sněmovny v roce 1996 (Tab. 1). Hodnota dosahovala 79,26 %. I celorepubliková účast byla nejvyšší z celého sledovaného období, dosáhla hodnoty 76,41 %. Hodnoty volební účasti celé České republiky byly během celého období nižší než volební účast na jižní Moravě. V roce 1996 však byl rozdíl největší (Příloha 1).

Při pohledu na Přílohu 2 je možné pozorovat zajímavý jev týkající se volební účasti v jednotlivých obcích Jihomoravského kraje. Je možné totiž pozorovat výrazně nižší volební účast na jihu kraje v moravsko-rakouském pohraničí. Naopak výrazně vyšší volební účast byla v obcích nacházejících se na pomezí dnešní hranice Jihomoravského kraje a kraje Vysočina a na severu kraje. Ve 12 obcích bylo dokonce dosaženo 100% volební účasti.

V okrese Blansko této účasti dosáhly obce Kunčina Ves, Malá Lhota, Ústup a Zbraslavec, dále obce Holubice, Podomí a Radslavice z okresu Vyškov, ve Znojemském okrese obce Pravice a Přeskače. Dalšími obcemi se stoprocentní účastí byly Němčičky z okresu Břeclav, Dolní Bojanovice z Hodonínského okresu a Drahonín z okresu Žďár nad Sázavou. Zvláštním případem byl vojenský újezd Březina, kde nehlasoval nikdo. Na území volebního okrsku nebyl registrován žádný občan s trvalým pobytem a ani nikdo nehlasoval s využitím voličských průkazů, které by mu umožnily volit mimo svůj volební okrsek.

Tab. 1 Vývoj volební účasti v Jihomoravském kraji a České republice, bazické a řetězové indexy (%)

	1996	1998	2002	2006	2010	2013	2017
JMK – účast (%)	79,26	76,06	60,03	65,29	63,27	60,55	61,75
ČR – účast (%)	76,41	74,03	58,00	64,47	62,6	59,48	60,84
Rozdíl JMK - ČR	+2,85	+2,03	+2,03	+0,82	+0,67	+1,07	+0,91
JMK rozdíl let	.	-3,20	-16,03	+5,26	-2,02	-2,72	+1,20
ČR rozdíl let	.	-2,38	-16,03	+6,47	-1,87	-3,12	+1,36
JMK - baz. i.	100,00	95,96	75,74	82,37	79,83	76,39	77,91
JMK - řet. i.	100,00	95,96	78,92	108,76	96,91	95,70	101,98
ČR - baz. i.	100,00	96,89	75,91	84,37	81,93	77,84	79,62
ČR - řet. i.	100,00	96,89	78,35	111,16	97,10	95,02	102,29

Zdroj: Volby.cz, 1996 – 2017, vlastní výpočty

4.1.2. Podpora jednotlivých stran v roce 1996

Celostátně vítězná strana ODS se v Jihomoravském kraji umístila až na druhém místě za ČSSD (Obr. 2). Občanští demokraté sami vyhráli ve 155 obcích a v dalších osmi se dělili o prvenství. Podporu získala strana spíše v obcích s vyšším počtem obyvatel. Dále je možné pozorovat podporu strany v severo-j jižním pásu s kumulací v jižní části kraje. Především v části jižně od krajského města je možné si povšimnout, že trasa vyšší podpory reaguje na trasu dálnice D2 a tvoří ji obce ze zázemí Brna. Nejvyšší podíl hlasů (více než 40 %) získala ODS v malých obcích v okrajových částech kraje. Těmito obcemi jsou Litostrov (okres Brno-venkov), Bítov a Křepice (obojí okres Znojmo) a Horní Smržov (okres Blansko). Méně než 5 % hlasů strana získala v 8 obcích – Ludíkov, Závist (obě Blansko), Nelepeč-Žernůvka (Brno-venkov), Nevojice (Vyškov), Tišnovská Nová Ves (Žďár nad Sázavou) a z okresu Znojmo

Podmyče, Blanné a Džbánice. Bez hlasu strana z voleb odešla pouze ve vojenském újezdu Březina, kde ostatně hlas nezískala žádná strana (Příloha 9, 16).

Sociální demokraté získali podporu po celém kraji rovnoměrněji než ODS. I přesto je možné pozorovat nižší podporu v oblasti podpory ODS jižně od Brna. Naopak nejvyšší procenta platných hlasů získala ČSSD na Vyškovsku, v okrese Blansko a v rakouském pohraničí okresu Znojmo. Zde se vyskytují i obce, kde získala strana nejvyšší podíly hlasů. Celkem u sedmi obcí podpora přesáhla 40 % a v Medlovicích na Vyškovsku překročila dokonce hranici 50 %. ČSSD zvítězila ve 322 obcích, v devíti pak byla na děleném prvním místě (Příloha 9, 23).

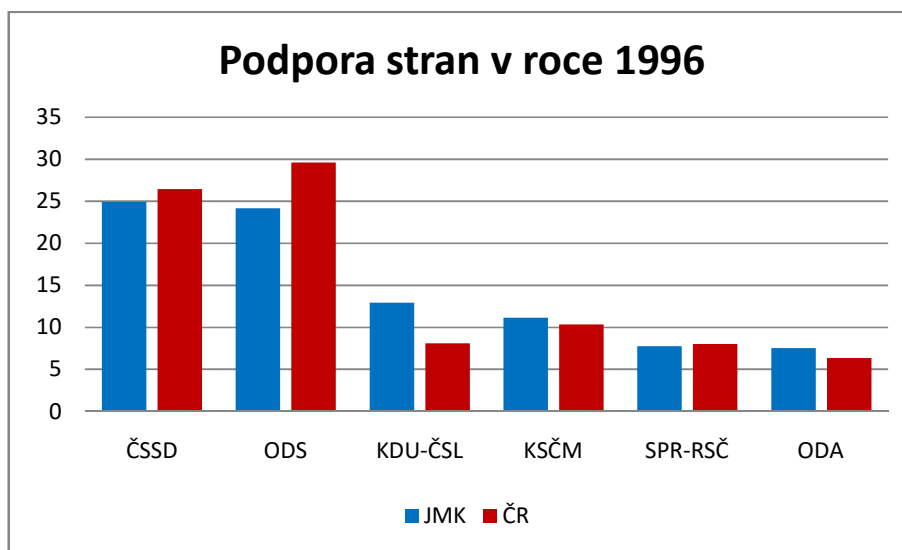
Strana KDU-ČSL byla během celého období volena vyšším podílem obyvatelstva v Jihomoravském kraji, než jaký je v celé republice. Ve 136 obcích získala strana nejvíce hlasů a u čtyř obcí se o první místo dělila. Nejvyšší podpory dosáhla v obcích dnešní severozápadní hranice kraje a v obcích ležících přibližně na spojnici mezi Strážnicí ve východním cípu okresu Hodonín a obcemi ležícími jihovýchodně od Brna. Nejvyšší podporu přesahující 40 % platných hlasů získala strana hlavně na severu kraje v 16 většinou menších obcích, v obci Nelepeč-Žernůvka přesáhla podpora dokonce i 60% hranici. Nízký podíl hlasů získala strana v obcích na jih a jihozápad od Brna a ve třech obcích na Znojemsku (Onšov, Stálky a Podhradí nad Dyjí) nezískala ani hlas (Příloha 9, 30).

Komunistická strana Čech a Moravy získala podporu v roce 1996 hlavně na pomezí okresů Břeclav a Znojmo (zde nejvyšší podíly hlasů) a v okolí Ivančic a Blanska. Naopak méně hlasů získala KSČM v pásu sever-jihovýchod, především v okrese Brno-venkov. Ve čtyřech obcích v severní části kraje (Ústup, Lubě, Lubné a Zhoř) získala strana 0 % hlasů. Ve 46 dalších obcích nepřekročila podpora strany 5% hranici. Vítězem voleb se strana stala ve 43 obcích a ve třech se dělila o pozici s ČSSD (Příloha 9, 37).

Sdružení pro republiku-Republikánská strana Československa je poměrně radikální pravicová strana, která se ve volbách roku 1996 umístila v Jihomoravském kraji na páté pozici, ve dvou obcích dokonce získala nejvíce hlasů ze všech stran (Brumov a Malínky) a v dalších dvou (Zbýšov a Stošíkovice na Louce) se dělila o první příčku. Nejvyšší podpory dosáhla u obcí ležících v jihovýchodní části okresu Vyškov. Další viditelnější koncentrace podpory v obcích ležících severozápadně od Tišnova, především obce patřící v roce 1996 do okresu Žďár nad Sázavou. Ovšem naopak u šesti obcí (Bítov, Louka, Makov, Nelepeč-Žernůvka, Újezd a Zálesná Zhoř) nezískala strana ani hlas. Méně než 5 % hlasů strana od voličů získala v 91 obcích (Příloha 9, 45).

Poslední stranou, která v roce 1996 překonala 5% hranici, byla ODA, která získala nejvyšší podporu přibližně ve stejných místech jako ODS ovšem s nižším procentuálním podílem hlasů – své maximum 12,39 % hlasů získala strana v obci Bojanovice na Znojemsku. Naopak bez hlasů skončila v celkem 9 obcích (Příloha 9, 44).

Ostatních stran, které nezískaly potřebné množství hlasů a nedostaly se do dolní komory Parlamentu České republiky, bylo deset. Získaly dohromady nejvíce hlasů v jihozápadní a jihovýchodní části kraje. Naopak nejméně hlasů pro tyto strany zůstalo v obcích okresu Brno-venkov a na pomezí okresů Blansko a Žďár nad Sázavou. Strana Svobodní demokraté-LSNS vyhrála volby v obci Loděnice (26,15 %, okres Znojmo)(Příloha 9, 58).

Obr. 2 Podpora parlamentních stran v roce 1996 v Jihomoravském kraji a v České republice
Zdroj dat: Volby.cz, 1996

4.1.3. Situace po volbách v roce 1996

Potřebný počet hlasů pro postup do Poslanecké sněmovny získalo celkem 6 politických stran. V sestupném pořadí podle počtu hlasů to byly strany ODS, ČSSD, KSČM, KDU-ČSL, SPR-RSČ a ODA (Volby.cz, 1996). Po volbách v roce 1996 vládla koalice ODS, KDU-ČSL a ODA v čele s Václavem Klausem. Tato menšinová vláda byla tolerována ČSSD výměnnou za místo předsedy Poslanecké sněmovny. Jak Pavel Šaradín (2000) uvádí, měla Klausova vláda problémy, které nedokázala úspěšně řešit. Navíc se ODS i ODA ocitly v politické krizi způsobené mimo jiné řadou finančních skandálů. Proto se vláda na podzim roku 1997 rozpadla. Po demisi koaličních ministrů i přes svůj původně odmítavý postoj se Václav Klaus rozhodl 30. listopadu podat prezidentovi republiky demisi. Politickou situaci pomohl aktivně

řešit prezident Václav Havel, který navrhoval na post premiéra mimostranického odborníka. Dne 17. prosince byl jmenován premiérem dosavadní guvernér České národní banky Josef Tošovský. Nová vláda byla jmenována prezidentem 2. ledna 1998. Za podmínky časové omezenosti získala vláda důvěru 28. 1. 1998. Hlavním cílem Tošovského vlády bylo přivést zemi k předčasným volbám.

4.2. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 1998

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky z roku 1998 byly první předčasné volby, které se konaly v samostatné České republice. Volby proběhly 19. a 20. června.

4.2.1. Volební účast v roce 1998

Oproti předešlým volbám klesla volební účast v Jihomoravském kraji o 3,2 pct. body, což je výraznější propad, než jaký byl na republikové úrovni, kde účast klesla o 2,38 pct. bodů (Tab. 1). I při volbách z roku 1998 můžeme pozorovat ještě stále patrné rozdíly ve volební účasti na jihu kraje, kde je účast nižší než na severu a severozápadě kraje (Příloha 3). V pěti obcích byla dokonce volební účast 100 %. Těmito obcemi jsou v okrese Břeclav obec Bulhary a Nový Přerov, v okrese Znojmo Branišovice a Vysočany a z okresu Žďár nad Sázavou obec Vratislávka. Ve vojenském újezdu Březina k volebním urnám nepřišel nikdo.

4.2.2. Podpora jednotlivých stran v roce 1998

I ve volbách z roku 1998 získali sociální demokraté v Jihomoravském kraji nejvíce hlasů (Obr. 3). Strana vyhrála v 519 obcích a v dalších sedmi se dělila o prvenství (Příloha 10). ČSSD v těchto volbách vyhrála i dohromady za celou Českou republiku. Z mapy uvedené jako Příloha 24 je zřejmý nárůst volební podpory napříč územím kraje s nejvyšší koncentrací v okresech Vyškov, Znojmo a jeho pomezí s okresem Břeclav. Vyšší podporu získali sociální demokraté v obcích na severozápadě a severu kraje. Procentuálně nejvyšší podporu překračující hranici 50 % hlasů získala ČSSD v osmi obcích, z toho nejvíce procent hlasů (55,88 %) získala strana v obci Medlovice (okres Vyškov).

Občanští demokraté měli opět nejvyšší podporu hlavně v krajském městě a jeho zázemí. Hranici 30 % překonala strana ve 20 obcích. Největší podíl voličů hlasujících pro občanské

demokraty měla obec Vsechovice nacházející se v severní části okresu Brno-venkov, ODS zde získala 41,82 % platných hlasů. Naopak ve Lhotě u Olešnice na severozápadě okresu Blansko nezískala ODS ani jeden platný hlas a v dalších 17 převážně periferních obcích získala méně než 5 % hlasů. ODS během těchto voleb vyhrála pouze v 36 obcích a v obci Trnové Pole (okres Znojmo) se dělila o první místo s ČSSD (Příloha 10, 17).

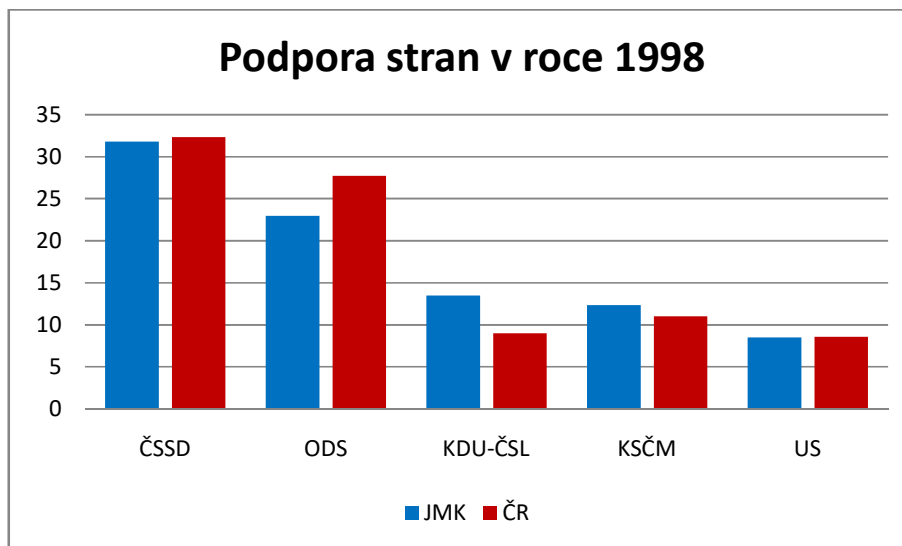
Prostorové rozložení podpory křesťanských demokratů se od voleb z roku 1996 výrazně nezměnilo. Celková podpora strany v kraji mírně stoupla. Ze všech stran nejvíc hlasů získali v 82 obcích a ve třech dalších remizovali s ČSSD. V celkem 19 obcích KDU-ČSL získala 40 % a více platných hlasů. I tento rok vůbec nejvyšší procentuální podporu dokonce 81,9 % hlasů získala strana v obci Nelepeč-Žernůvka z okresu Brno-venkov. Vysokou podporu zde získali především dva kandidáti – Ing. Jan Grůza a Ing. Jan Kasal. Ani jeden hlas nezískala strana mimo vojenského újezdu, kde nikdo nevolil, ještě v obci Bukovice na Blanensku (Příloha 10, 31).

Komunisté si ve volbách v roce 1998 oproti předchozím volbám v Jihomoravském kraji mírně polepšili. Největší podporu získali v jihozápadní části kraje – především v okrese Znojmo. Vysokou podporu (35 % a více) získali komunisté v 11 obcích, z toho 8 obcí je ze Znojemského okresu. Vůbec nejvyšší podporu 46 % platných hlasů získala strana v obci Onšov. Kromě vojenského újezdu strana nezískala žádné hlasy ve čtyřech obcích – z okresu Blansko obce Lubě a Zhoř, z okresu Brno-venkov Nelepeč-Žernůvka a Říkonín z okresu Žďár nad Sázavou. Komunisté zvítězili ve 28 obcích a ve třech dalších se strana dělila o první místo s ČSSD (Příloha 10, 38).

Poslední stranou, která v roce 1998 překročila hranici 5 % nejen v Jihomoravském kraji ale i na celorepublikové úrovni, díky čemuž se dostala do Poslanecké sněmovny, byla Unie svobody. Tato strana vznikla po skandálu s financováním ODS (Šaradín, P., 2000) a získala podporu u voličů v přibližně podobných místech, jako ODS. Je to vidět především na kartogramu znázorňujícím procentuální počet hlasů pro tuto stranu (Příloha 46). Je zde totiž vidět podobný severo-j jižně orientovaný pás podpory. Nicméně podpora této strany nebyla tak výrazná jako u předchozích stran. Nejvyšší podpory dosáhla strana v obci Petrovice (okras Blansko), kde získala 25 % hlasů, dále v obci Lazinov (též Blanensko) získala 22,45 % hlasů. Nejnižší podporu strana u voličů získala hlavně v obcích při hranici dnešního kraje Vysočina a Jihomoravského kraje a v okolí Znojma. V celkem 10 obcích (včetně vojenského újezdu) nezískala strana žádný platný hlas.

Příloha 59 znázorňuje podporu ostatních třinácti politických subjektů, které nepřekročily potřebnou hranici pro získání mandátů v Poslanecké sněmovně. Tyto strany získaly dohromady

nejvíce hlasů v malých obcích v periferních oblastech napříč krajem. Nejvíce (31,9 %) platných hlasů pro ostatní strany dali opět voliči v Loděnici (okres Znojmo). Více než čtvrtina platných hlasů připadla ostatním stranám v dalších osmi obcích – Křídlovky, Stošíkovice na Louce, Borovník, Podmyče, Tasovice, Vřesovice, Snovídky a Kuničky.

Obr. 3 Podpora parlamentních stran v roce 1998 v Jihomoravském kraji a v České republice
Zdroj dat: Volby.cz, 1998

4.2.3. Situace po volbách v roce 1998

Po předčasných volbách roku 1998 překonalo pětiprocentní hranici celkem pět politických stran. Ani jedna ze stran nedisponovala takovým potenciálem, který by jí umožnil sestavit většinovou vládu. Povolební jednání byla doprovázena neochotou stran spolupracovat s KSČM (ed. Šaradín, P., 2000). Kvůli napjatým vztahům nedošlo k vytvoření pravicové vlády, která by získala ve sněmovně mírnou většinu 102 poslanců. Komplikovaná situace se vyřešila překvapivou dohodou mezi ODS a ČSSD, kdy předsedové a místopředsedové stran podepsali 9. července „Smlouvu o vytvoření stabilního politického prostředí v České republice“ (Kostelecký, T. et al., 2015). Smlouva, která vešla do povědomí jako „opoziční“ a která nejvíce ovlivnila politické dění, umožnila menšinově vládnout ČSSD za podpory ODS. Část společnosti tento krok chápala jako zradu, neboť došlo ke spojení programově zcela nesourodých stran. I přes řadu krizí došlo k prohloubení spolupráce uzavřením tzv. Tolerančního patentu. Jako reakce na smluvně opoziční dvojblok ODS a ČSSD vznikla

Čtyřkoalice jako formální uskupení středně velkých a malých politických subjektů. Jejímí členy byly strany KDU-ČSL, US, DEU a ODA. Tato koalice plnila více než tři roky opoziční roli. Čtyřkoalice se ovšem před volbami rozpadla a nástupnická koalice její postavení již nedohnala (Šaradín, P., 2002).

4.3. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2002

Ke dni 1. 1. 2000 nabyl účinnost ústavní zákon č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Tímto zákonem byly vymezeny nové kraje jako vyšší územní samosprávné celky.

Volby do Poslanecké sněmovny z roku 2002, které se konaly 14.–15. června, byly podle Tomáše Lebedy (2006) první, které probíhaly na základě nového, upraveného volebního systému, kdy se všech 200 mandátů se rozděluje v jediném skrutiniu v rámci čtrnácti nestejně velkých volebních krajů, které se přesně kryjí s novými vyššími územními samosprávnými celky (13 krajů a územím Hlavního města Prahy).

4.3.1. Volební účast v roce 2002

Volební účast v roce 2002 oproti volbám z roku 1998 výrazně poklesla. Účast v celé republice i v Jihomoravském kraji poklesla shodně o 16,03 pct. bodů. Podle sociologa Lukáše Linka za tento výrazný pokles mohla nespokojenost voličů způsobená hlavně opoziční smlouvou z roku 1998 (Nevlídová, M., 2014). Z přílohy 4 vyplývá, že i nadále zůstává nižší volební účast v jižní části regionu, i když vůbec nejnižší účast (40 %) byla v obci Rostěnice-Zvonovice na Vyškovsku. Na rozdíl od dvou předchozích voleb neměla v roce 2002 žádná obec 100% volební účast, ovšem u tří obcí přesáhla účast 95 % – Dolenice a Zblovce z okresu Znojmo a z okresu Žďár nad Sázavou (kraj Vysočina) obec Lubné.

4.3.2. Podpora jednotlivých stran v roce 2002

I v roce 2002 vyhrála volby v kraji Česká strana sociálně demokratická se ziskem 31,81 % platných hlasů (Obr. 4). Strana zvítězila ve 343 obcích a v sedmi dalších se o první místo dělila (Příloha 11). V příloze 25 je možné pozorovat, že vyšší podporu sociální demokraté získali v severní polovině regionu. Pro stranu byly volby úspěšné, neboť ve 38 obcích získala

více než 40 % hlasů od voličů, z toho u čtyř obcí byla podpora strany voličů dokonce 50 % a více – 67,5 % hlasů v obci Zhoř, dále Bukovice (51,21 %), Drásov (50,72 %) a Zálesná Zhoř (50 %). Nejnižší podporu měla strana v obcích Makov (okres Blansko) a Nelepeč-Žernůvka (okres Brno-venkov), kde její zisk překročil jen mírně 7 % hlasů.

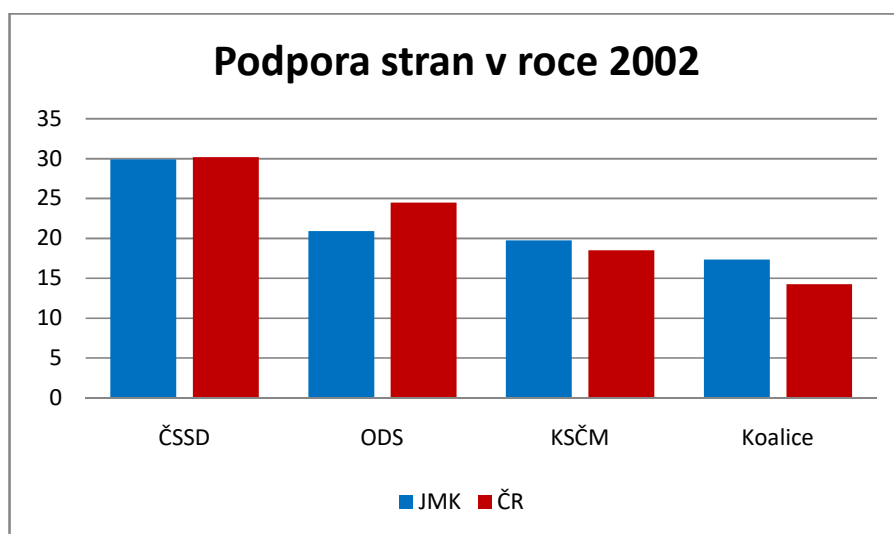
Podobně jako v předchozích volbách obsadila druhou příčku ve volbách v Jihomoravském kraji Občanská demokratická strana, která zde získala nižší podporu než na celostátní úrovni. Na první pozici skončila ve 22 obcích a v Kravsku na Znojemsku se dělila o prvenství s komunisty (Příloha 11). I tento rok si udržela ODS vyšší podporu v Brně a jeho okolí. Nejvyšší podporu (41,26 % hlasů) získali občanští demokraté v obci Skalička z okresu Brno-venkov. Z mapy v příloze 18 s vysokou podporou vystupuje vojenský újezd Březina, kde strana získala 40 % hlasů. Zde ovšem jde o pouhé dva platné hlasy, neboť ve vojenském újezdě hlasovalo pouze pět z devíti registrovaných voličů. Méně než 5 % platných hlasů získala strana ve 24 obcích ležících většinou v periferních částech kraje a v obci Zálesná Zhoř (Brno-venkov) dokonce nezískali žádný hlas.

Ve 184 obcích dali voliči nejvíc hlasů Komunistické straně Čech a Moravy, která skončila těsně za ODS na třetím místě s 19,75 % hlasů. V dalších devíti obcích pak skončila na děleném prvním místě. Tato strana získala největší podporu v okrese Znojmo a naopak nejnižší ve střední části v severojižní ose, kde tradičně získávají nejvyšší podporu pravicové strany. V tomto textu už několikrát zmíněná obec Nelepeč-Žernůvka byla jediným územním celkem, kde strana nezískala žádný hlas. V obcích Lubě (Blansko) a Otmarov (Brno-venkov) byla podpora nižší než 5 %. Naopak ve 35 obcích převážně na Znojemsku překročila podpora KSČM 40 %, z toho v 7 obcích přesáhla 50% hranici. Nejvyšší podporu (64,58 %) získala v obci Podmyče, následně sestupně v obcích Vracovice, Boskovštejn, Blanné, Kadov, Hostěradice a Onšov (vše okres Znojmo)(Příloha 11, 39).

Poslední politické uskupení, které se v roce 2002 dostalo do dolní komory Parlamentu ČR, byla koalice stran KDU-ČSL a US-DEU. Koalice stran vyhrála v celkem 117 obcích, z toho v osmi obcích se o prvenství dělila s další stranou. Koalice získala vyšší podporu hlavně v jihovýchodní části kraje v oblasti mezi Brnem a Hodonínem, v okolí Veselí nad Moravou a na pomezí s krajem Vysočina. Díky spojení voličských základů obou stran se nestalo, že by koalice v některé obci nezískala žádný hlas. Přesto v 17 obcích byla podpora koalice méně než 5 %, nejméně v Čejkovicích na Znojemsku (0,94 %). Naopak ve 21 obcích získala koalice 40 % a více. Nejlepší výsledek měla koalice v obci Nelepeč-Žernůvka (70,37 %), kde získala výraznou podporu na úkor ostatních stran. Je však nutné podotknout, že

v roce 2002 v této malé obci sčítali členové volební komise pouze 27 platných hlasů (Příloha 11, 32).

Dalších 24 stran kandidovalo při volbách do Poslanecké sněmovny České republiky v roce 2002, ovšem nezískaly potřebný počet hlasů. Vojenský újezd Březina je jedinou obcí, kde hlasy získaly pouze strany ČSSD, ODS, KSČM a koalice KDU-ČSL s US-DEU. Naopak čtvrtinu hlasů a více získaly dohromady ostatní politické subjekty v 17 obcích. Česká strana národně sociální výrazně zvítězila v Petrovicích (Blansko), a to díky Vladimírovi Paulíkovi, který získal 137 preferenčních hlasů ze 146 hlasovacích lístků odevzdaných pro danou stranu. ČSNS zde získala 59,1 % hlasů. Lokálně úspěšné bylo také hnutí Sdružení nezávislých. S 25,04 % hlasů zvítězilo v Lednici (Břeclav), 26,08 % hlasů získala tato strana spolu s koalicí KDU-ČSL a US-DEU v obci Ústup na Blanensku, kde se oba politické subjekty dělily o prvenství. Vysoký podíl hlasů pro ostatní volební strany byl ještě v obci Říkonín (Žďár nad Sázavou) – 33,36 % a v obci Břežany (Znojmo) – 30,6 % (Příloha 11, 60).

Obr. 4 Podpora parlamentních stran v roce 2002 v Jihomoravském kraji a v České republice

Zdroj dat: Volby.cz, 2002

4.3.3. Situace po volbách v roce 2002

Po volbách v roce 2002 lídr vítězné strany ČSSD Vladimír Špidla sestavil vládu skládající se kromě ČSSD z US-DEU a KDU-ČSL. Tato vláda se opírala o mírnou většinu 101 mandátů koaličních poslanců (Šaradín, P., 2002). Křehkost vládní koalice byla umocněna programovými a ideologickými rozdíly mezi levicovými sociálními demokraty, konzervativními křesťanskými demokraty a liberály. Jedno z velkých selhání, kterým si vláda velmi zkomplikovala život, byla volba prezidenta v roce 2003, kdy se koalice i přes potřebnou

většinu nedokázala domluvit na společném kandidátovi, díky čemuž byl ve třetím kole volby zvolen prezidentem čestný předseda nejsilnější opoziční strany ODS a bývalý premiér pravicových vlád Václav Klaus. Jak uvádí Tomáš Lebeda (2006), vláda byla následně prezidentem cíleně oslabována: systematicky vetoval důležité vládní zákony, vzhledem k Evropské unii vystupoval v rozporu s oficiální zahraniční politikou vlády, odmítl jmenovat řadu soudců navržených ministrem vnitra a dokonce odmítal či zdržoval jmenování některých ministrů při personálních obměnách kabinetu. Prezidentovy obstrukce a kritika vládní činnosti se staly trvalým projevem soužití pravicového prezidenta a levo-středových kabinetů. Po neúspěchu ČSSD ve volbách do Evropského parlamentu roku 2004 dochází k výměně premiéra Špidly za dosavadního ministra vnitra Stanislava Grosse, který byl u veřejnosti oblíbenější. Premiér Gross ovšem po skandálu s nevysvětleným původem financí, za které si pořídil byt, odstoupil a vzdal se všech funkcí. Nakonec byla na počátku roku 2005 obnovena opět původní koalice pod vedením nového premiéra Jiřího Paroubka, který pracoval několik měsíců jako ministr pro místní rozvoj v Grossově vládě a před tím působil na pražském magistrátu. Kvůli oslabené soudržnosti koalice schválila ČSSD na sklonku volebního období několik klíčových zákonů spolu s KSČM. To se setkalo s hlasitým odporem jak koaličních partnerů, tak opoziční ODS.

4.4. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2006

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se konaly ve dnech 2. a 3. června 2006.

4.4.1. Volební účast v roce 2006

I v roce 2006 byla volební účast vyšší v severní části kraje než v jižních okresech. Po předchozích volbách došlo k nárůstu volební účasti v kraji o 5,26 pct. b., účast na celostátní úrovni vzrostla dokonce o 6,47 pct. b. Nejnižší volební účast, která byla méně než poloviční, byla v šesti obcích v okrese Znojmo – Litobratřice, Břežany, Strachotice, Podmyče, Valtrovice a Božice. Méně než 50% volební účast byla také v obci Vlasatice (okres Břeclav). 100% volební účast byla v roce 2006 ve vojenském újezdu Březina a v obci Ústup (okres Blansko). Další 11 obcí s vyšší volební účastí (85 – 90 %) leží v severní části regionu (z okresu Blansko obce Lhota u Olešnice, Rozsíčka, Lhota u Lysic, Tasovice, Kozárov, Holštejn

a Lubě; z okresu Brno-venkov Nelepeč-Žernůvka a Úsuší) a v západním cípu okresu Znojmo (Podhradí nad Dyjí a Zblovce) (Příloha 5).

4.4.2. Podpora jednotlivých stran v roce 2006

V roce 2006 se do Poslanecké sněmovny díky podpoře voličů dostalo pět politických stran. I když ODS vyhrála volby celkově, tak v Jihomoravském kraji na první příčce skončila opět ČSSD s 32,95 % platných hlasů (Obr. 5). Vítěznou se strana stala ve 484 obcích a k tomu se v dalších 5 obcích dělila o pozici s ODS nebo KSČM. Nejvyšší podporu získala strana na Blanensku, Vyškovsku a na severozápadě okresu Brno-venkov. Ve 22 obcích podpora sociálních demokratů přesáhla 50 %. Vůbec nejvyšší podporu (63,04 %) získala ČSSD v obci Bukovice (okres Blansko). Naopak nejméně hlasů získala strana v obci Makov na Blanensku (7,5 %) (Příloha 12, 26).

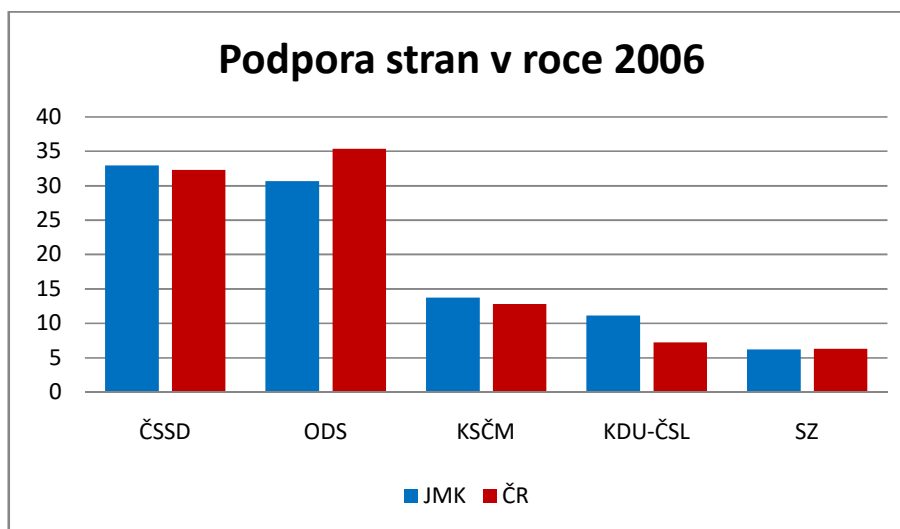
ODS, která v Jihomoravském kraji získala 30,67 % hlasů, vyhrála ve 103 obcích a ve třech dalších příčku sdílela s ČSSD. Největší podporu strana získala v centrální části a na jihu regionu. 40 % hlasů s více získala ODS ve 13 obcích převážně ležících v okrese Brno-venkov, z toho ve 4 obcích podpora voličů byla 50 % a více. Procentuálně nejvíc hlasů (57,14 %) získala strana v obci Vohančice (Brno-venkov), dále v obci Horní Smržov (53,52 %, okres Blansko), v České (51,24 %) a 50 % v obci Nebovidy (obojí Brno-venkov). Nejnižší podporu strana získala v obcích ležících na pomezí Jihomoravského kraje s krajem Vysočina a v okrese Znojmo. V pěti obcích nezískala strana ani 5 % hlasů – Tišnovská Nová Ves (2,22 %, Brno-venkov), z okresu Znojmo obce Dolenice (2,29 %) a Vracovice (3,33 %), v okrese Hodonín Žeraviny (3,73 %) a Ostrovánky (4,89%) (Příloha 12, 19).

Na třetím místě se 13,74 % hlasů se umístila KSČM. Komunisté vyhráli volby ve 34 obcích a pak také ještě ve dvou se dělili o prvenství se sociálními demokraty. Prostorové rozložení obcí, ve kterých získala strana vyšší podporu, se oproti předešlým volbám do Poslanecké sněmovny z roku 2002 výrazně nezměnilo a i nadále největší podporu získala strana v jihozápadní části regionu. Došlo ovšem k výraznému poklesu volební podpory strany o 6,01 pct. b. hlasů. Více než třetina voličů dala svůj hlas KSČM v 17 obcích, z toho 13 obcí je z okresu Znojmo včetně tří obcí s nejvyšší podporou – Kadov (41,3 %), Boskovštejn (39,13 %) a Slatina (38,76 %). Ve 13 obcích, které většinou leží v severozápadní části kraje, nezískala strana ani 5 % platných hlasů. Bez volební podpory skončili komunisté po volbách ve Lhotě u Olešnice (Blansko) a ve vojenském újezdu Březina (Příloha 12, 40).

Křesťanští demokraté v Jihomoravském kraji získali více hlasů než celkově za republiku. Vyhráli zde ve 46 obcích. Stejně jako KSČM i KDU-ČSL si udržela přízeň voličů přibližně ve stejných oblastech jako v roce 2002 a i jí klesla volební podpora o zhruba 6 %. Kromě vojenského újezdu strana nezískala žádné hlasy ve dvou obcích v okrese Znojmo – Damnice a Našiměřice. Méně než 5 % hlasů strana získala ve 49 obcích. Naopak 35 % platných hlasů a více získala strana ve 23 obcích, z toho u tří obcí byla podpora více než 50%. Nejvyšší podporu KDU-ČSL získala opět v obci Nelepeč-Žernůvka (69,69 %), dále v Makově (55 %) a ve Lhotě u Olešnice (50 %) (Příloha 12, 33).

Novou stranou, která se dostala do Poslanecké sněmovny, byla Strana zelených, která v Jihomoravském kraji získala 6,2 % hlasů. Nejvyšší podporu získala v Brně a jeho okolí. Naopak v periferních oblastech regionu v 24 obcích nezískala stran žádný hlas a méně než 5 % hlasů získali zelení v téměř dvou třetinách obcí (přesně ve 443 ze 673 obcí). Procentuálně nejvyšší volební podporu získala strana ve vojenském újezdu Březina (27,27 %) díky zisku 3 z celkového počtu 11 platných hlasů (Příloha 47).

Dalších 21 politických subjektů kandidovalo ve volbách v roce 2006. V tomto roce velké strany v porovnání s jinými roky získaly na svou stranu více voličů, neboť pro neúspěšné strany hlasovalo výrazně méně lidí než dříve. V šesti obcích dokonce nepostupující strany nezískaly žádný hlas. Méně než 5 % hlasů získaly strany ve 293 obcích hlavně v severní a východní části kraje. Nezávislí demokraté zvítězili v obci Želetice na Znojemsku s 27,64 % hlasů díky preferenčním hlasům pro předsedu strany PhDr. Vladimíra Železného (Příloha 12, 61).

Obr. 5 Podpora parlamentních stran v roce 2006 v Jihomoravském kraji a v České republice
Zdroj dat: Volby.cz, 2006

4.4.3. Situace po volbách v roce 2006

V parlamentních volbách z června 2006 vyhrála ODS se svým dosud nejlepším výsledkem přesahujícím 35 % voličů. Oproti předchozím volbám z roku 2002 si polepšila i druhá ČSSD, která také překročila hranici 30 % hlasů (Kostelecký, T. et al., 2015). Celkový výsledek voleb a následný převod platných hlasů na mandáty způsobil nerozhodnou situaci, kdy dva hlavní bloky politických stran získaly stejný počet mandátů. Do Poslanecké sněmovny zasedli poslanci stran ČSSD, KDU-ČSL, KSČM, ODS a Strany zelených, která nahradila stranu US-DEU, která nezískala dostatečný počet hlasů (ed. Čaloud, D., 2006).

Po řadě jednání sestavil Mirek Topolánek menšinovou vládu, v níž měli některá křesla obsadit nestraníci. I přes podporu Strany zelených a většiny poslanců KDU-ČSL nezískala vláda podporu a vládla v demisi (Kostelecký, T. et al., 2015). Po měsících jednání získal Topolánek od prezidenta Klause opět pověření sestavit vládu. Jako trojkoaliční projekt ODS, KDU-ČSL a Strany zelených vláda podporu již získala. Topolánkova vláda byla od začátku nestabilní zejména kvůli sporům uvnitř koaličních stran i samotné ODS. Opozice intenzivně kritizovala vládu a dokonce se pokusila pětkrát o vyslovení nedůvěry, což se jí nakonec podařilo. Následně se představitelé končící vládní koalice a ČSSD shodli na jméně Jana Fischera coby předsedy překlenovací vlády odborníků, která měla zemi dovést k předčasným volbám v říjnu roku 2009 (Prokop, D., 2009).

4.5. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2010

V březnu 2009 byla vyslovena nedůvěra vládě Mirka Topolánka, nicméně předčasné volby, které měly být vyhlášeny po červnových volbách do Evropského parlamentu, se nekonaly, protože Ústavní soud rozhodl o neústavnosti zvoleného postupu (Havlík, V. et al., 2014). Volby do Poslanecké sněmovny se konaly až 28. a 29. 5. 2010.

4.5.1. Volební účast v roce 2010

V roce 2010 došlo opět k poklesu volební účasti nejen v kraji, ale i na celostátní úrovni. I přes vyšší pokles v kraji zde byla volební účast stále vyšší. I nadále je výrazně vyšší volební účast na severu kraje, obzvláště v okresech Blansko a Brno-venkov, a nižší na jihu, kde je nízká účast především v obcích ve Znojemském okrese. Vůbec nejnižší byla volební účast v obci Podmyče (Znojmo), kde byla pouhých 26,83 %. Dalších 21 obcí převážně z okresu

Znojmo mělo volební účast nižší než 50 %. Naopak u tří obcí byla překročena hranice 90 % a to v obcích Ústup (93,94 %, Blansko), Lubné (92,5 %, Brno-venkov) a Ochoz u Tišnova (91,75 %, Brno-venkov). Ve vojenském újezdě bylo dosaženo 100% volební účasti (Příloha 6).

4.5.2.Podpora jednotlivých stran v roce 2010

Celkovým vítězem voleb i vítězem v kraji se stala ČSSD s 23,35 % platných hlasů (Obr. 6). I přes pokles volební podpory o téměř 10 pct. b. strana vyhrála volby ve 468 obcích a v dalších 9 obcích se dělila o prvenství. Vůbec nejvyšší podporu strana získala v obci Kožušice (Vyškov), kde získala 62,5 % platných hlasů. V dalších čtyřech obcích získali sociální demokraté minimálně 50 % hlasů, těmi obcemi jsou Osiky (57,14 %, Brno-venkov), Nemochovice (54,55 %, Vyškov), Bukovice (50 %, Brno-venkov) a Říkonín (50 %, Brno-venkov). Dále podporu ve výši 40 % hlasů a více získali v 21 obcích. Naopak nejméně hlasů (pod 10 %) získala ČSSD v obcích Makov (Blansko), Morašice (Znojmo), Čermákovice (Znojmo), Nelepeč-Žernůvka (Brno-venkov) a Otmarov (Brno-venkov) (Příloha 13, 27).

Druhá ODS získala 18,47 % platných hlasů a zvítězila v 55 obcích, plus v dalších čtyřech se dělila o první pozici. Nejvyšší podíl na celkovém počtu hlasů v jednotlivých obcích získala strana v Brně a jeho okolí a na jihu regionu v okolí Břeclavi. V pěti obcích volební podpora ODS překonala hranici 30 % a to v Zblovicích (37,5 %, Znojmo), Němčičkách (34,6 %, Blansko), Vohančicích (34,31 %, Brno-venkov), České (33,14 %, Brno-venkov) a v Trnovém Poli (31,34 %, Znojmo). Ovšem v 21 obcích nezískala strana ani 5 % hlasů a v Říkoníně (Brno-venkov) dokonce ani jeden hlas (Příloha 13, 20).

Na třetím místě s 15,31 % hlasů se umístila nově vzniklá strana TOP 09, která zvítězila v 11 obcích a ve třech dalších se o příčku dělila. Stejně jako ODS i TOP 09 získala největší podporu v centrální části regionu v Brně a jeho okolí a na jihu na Břeclavsku. Více než 25% podporu získala strana pouze v Jiříkovicích (29,13 %, Brno-venkov) a ve Výrovicích (27,38 %, Znojmo). Naopak 5% a nižší podporu TOP 09 měla v 53 obcích a k tomu navíc v šesti dalších obcích nezískala ani jeden hlas – v Makově (Blansko), v Nových Sadech (Vyškov) a v okrese Znojmo v obcích Čermákovice, Lubnice, Podmyče a Vracovice (Příloha 13, 48).

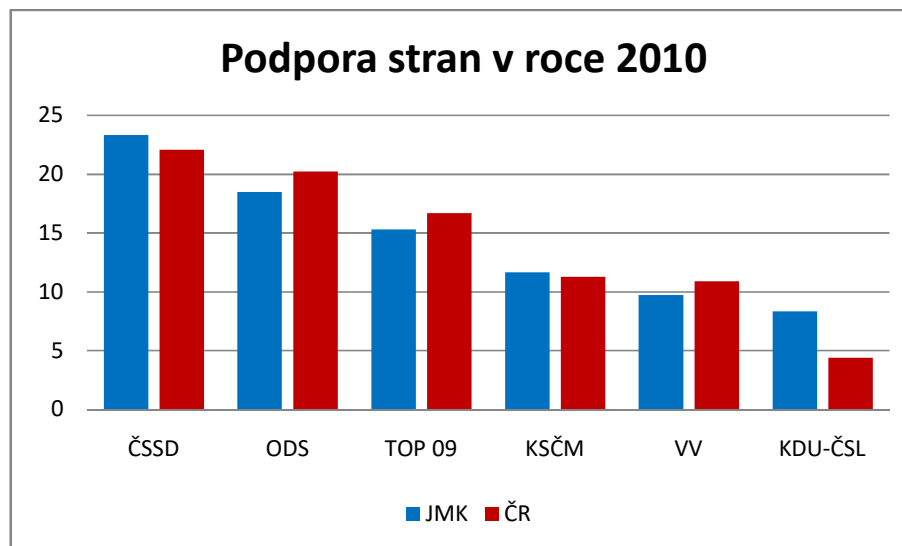
Komunistická strana Čech a Moravy ve volbách získala dohromady v Jihomoravském kraji 11,65 % platných hlasů, zvítězila v 60 obcích a navíc v dalších pěti se o první pozici dělila. I přes ztrátu podpory části voličů si udržela strana vyšší podporu na jihozápadě kraje.

Ve 20 obcích získala KSČM 30 % hlasů a více, přes 40 % v Onšově (48,72 %, Znojmo) a v Kadově (42,86 %, také okres Znojmo). V 21 obcích ale nedosáhla podpora strany ani 5 %, z toho bez podpory KSČM skončila v Borovníku (Brno-venkov) (Příloha 13, 41).

Věci veřejné jsou další novou stranou, která se dostala do Poslanecké sněmovny. Volební podpora strany v Jihomoravském kraji dosáhla 9,75 % hlasů a v sedmi obcích získaly VV od voličů nejvíce hlasů. Čtvrtina voličů a více dala svůj hlas straně v celkem 6 obcích – Petrovice (35,5 %, Blansko), Zálesná Zhoř (27,91 % Brno-venkov), Starý Petřín (26,89 %, Znojmo), Skalička (25,88 %, Brno-venkov), Lazinov (25,23 %, Blansko) a Kupařovice (25 %, Brno-venkov). Pouze ve vojenském újezdě Březina nezískaly Věci veřejné ani jeden hlas, v dalších 45 obcích volební podpora strany nedosáhla ani 5 % (Příloha 13, 51).

KDU-ČSL se do Poslanecké sněmovny tyto volby nedostala, protože nepřekročila na celostátní úrovni hranici 5 %. V Jihomoravském kraji ale i přes pokles o téměř 3 pct. b. díky větší podpoře v obcích získala 8,37 % platných hlasů. V 62 obcích strana dokonce zvítězila a v Uhřicích (Vyškov) se podělila o první místo s ČSSD (Příloha 13). Z kartogramu vyjadřujícího volební podporu strany (Příloha 34) je patrný pokles volební podpory v jihovýchodní části regionu na pomezí krajů Jihomoravského a Vysočiny. Strana opět výrazně vyhrála v obci Nelepeč-Žernůvka, kde získala 64,41 % hlasů. Významný podíl na úspěchu strany mají preferenční hlasy pro lídra kandidátky Ing. Stanislava Juránka.

O přízeň voličů se v roce 2010 ucházelo dalších 20 politických stran a hnutí. Oproti předchozím volbám do Poslanecké sněmovny si neúspěšné strany rozdělily více hlasů. Nejvyšší podíl hlasů získaly ostatní politické subjekty na Vyškovsku a v okrese Znojmo. Ve vojenském újezdu Březina po jednom hlase získaly strany ODS, ČSSD, KSČM, TOP 09, Moravané a Strana zelených. Protože zde hlasovalo pouze 6 oprávněných voličů, každá ze stran se umístila na děleném prvním místě. Více než 24 % hlasů získaly dohromady neúspěšné strany ve čtyřech obcích okresu Znojmo – Čermákovice (27,59 %), Podmyče (27,27 %), Vranovská Ves (25 %) a Lančov (24,11%). Naopak bez hlasů skončily tyto strany v obcích Žerůtky (Blansko), Rojetín (Brno-venkov) a Zblovce (Znojmo). Do 5 % získaly malé strany v osmi obcích (Příloha 13, 62).

Obr. 6 Podpora parlamentních stran v roce 2010 v Jihomoravském kraji a v České republice
Zdroj dat: Volby.cz, 2010

4.5.3. Situace po volbách v roce 2010

Jak je v díle Tomáše Kosteckého a kolektivu (2015) zmíněno, volby z roku 2010 bývají označovány za přelomové, neboť i přes vítězství ČSSD přišla strana spolu s druhou ODS o velkou část voličů. Zbývající vládní strany KDU-ČSL a Strana zelených dokonce nepřekročily nutnou hranici 5 % pro vstup do dolní komory parlamentu. Do Poslanecké sněmovny se místo nich dostaly dvě nové strany – pravicově orientovaná strana TOP 09 a strana Věci veřejné, která v předvolební kampani zdůrazňovala nutnost boje proti korupci. Kromě dalšího poklesu volební účasti docházelo k častějšímu využívání preferenčních hlasů a také bylo v předvolební kampani více využito sociálních sítí a internetu.

Poprvé v historii České republiky byl jmenován premiérem předseda druhé nejsilnější strany, neboť měl mít větší šanci na sestavení většinové koalice v Poslanecké sněmovně. Petr Nečas sestavil po dlouhých jednáních vládu složenou ze stran ODS, TOP 09 a Věci veřejné, která měla v Parlamentu celkem 118 hlasů (Kostecký, T. et al., 2015). Vláda začala mít ovšem problémy již brzy po sestavení, neboť v dubnu roku 2012 došlo k rozpadu strany Věci veřejné. Většinu si vláda udržela díky podpoře poslanců nově vzniklé strany LIDEM a některých nezařazených poslanců, kteří byli zvoleni za ODS. Vláda se definitivně zhroutila v červnu 2013, kdy premiér Nečas podal demisi. Důvodem pádu vlády Petra Nečase byla především tzv. kauza Nagyová, do které bylo zapleteno několik čelných představitelů ODS. V kauze se jednalo především o podplacení tří poslanců (Tluchoř, Fuksa a Šnajdr), kteří

složili mandát, díky čemuž mohly být prosazeny některé vládní zákony. Dohodu vyjednávala tehdejší šéfka vládního kabinetu a pozdější manželka Petra Nečase Jana Nagyová. Ta navíc byla stíhána za nezákonné sledování bývalé manželky Petra Nečase (Havlík, V. et al., 2014). V červenci jmenoval prezident Zeman úřednickou vládu, v jejímž čele stál bývalý ministr financí Jiří Rusnok. Jeho vláda ovšem v Poslanecké sněmovně nezískala důvěru, takže vládla v demisi.

4.6. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2013

Volby z roku 2013, které se konaly 25. a 26. října, byly druhé předčasné do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Úřednický kabinet v demisi působil až do 29. 1. 2014, kdy vznikla nová vládní koalice (Aktuálně.cz, 2014).

4.6.1. Volební účast v roce 2013

Volební účast v Jihomoravském kraji byla o 2,72 procentních bodů oproti předchozím volbám nižší. To znamená, že volební účast v kraji v tomto roce byla 60,55 %. Po sečtení celostátních výsledků vyšlo najevo, že celková volební účast klesla opět pod 60% hranici na 59,48 %. I tento rok byla nižší volební účast až na výjimky v obcích v okresech Břeclav a Znojmo v porovnání se severní částí kraje. I když 100% účast byla pouze ve vojenském újezdu Březina, v dalších třech obcích byla účast více než 90% – Bítov (96 %, Znojmo), Lubné (93,75 %, Brno-venkov) a Říkonín (92,11 %, Brno-venkov). Naopak nejnižší volební účast byla v obci Stálky (34,38 %, Znojmo), v ostatních obcích účast vystoupala nad 40 % (Příloha 7).

4.6.2. Podpora jednotlivých stran v roce 2013

Vítěznou stranou na celostátní úrovni i v Jihomoravském kraji se opět stala ČSSD, která získala 22,94 % platných hlasů na území kraje (Obr. 7). Z celkového počtu 673 obcí zvítězila v 406 obcích, z toho ve 12 se dělili o prvenství s dalšími stranami. Distribuce obcí s vyšší podporou strany se oproti roku 2010 částečně změnila. Zatímco v okrese Vyškov došlo k nárůstu, na Blanensku voličů ČSSD ubylo. Hranice 30 % hlasů oprávněných voličů strana dosáhla a překonala ve 110 obcích, z toho v 8 obcích dokonce překročila podporu hranici 40 %. Vůbec nejvyšší podporu strana získala v obci Žerůtky (57,14 %, Blansko), dále v Medlovicích (49,38 %, Vyškov) a Osikách (47,14 %, Brno-venkov). Naopak ve čtyřech

obcích strana nezískala ani 10 % hlasů a to v Újezdu (6,67 %, Znojmo), Horním Smržově (6,17 %, Blansko), Nelepeči-Žernůvce (3,57 %, Brno-venkov) a v Makově (3,33 %, Blansko) (Příloha 14, 28).

Hnutí ANO 2011 získalo největší podíl z hlasů voličů v celkem 100 obcích a z toho v 9 se o první místo hnutí dělilo s dalšími stranami (Příloha 14). Celková podpora strany v Jihomoravském kraji dosáhla 17,34 %. Kartogram znázorňující volební podporu hnutí v roce 2013 (Příloha 52) ukazuje, že vyšší podpory od voličů dostalo hnutí v jihozápadní části kraje a naopak nižší podporu mělo ANO na severozápadě a východě. Výjimkou v nižší podpoře, která byla na severovýchodě, byl vojenský újezd Březina, kde polovina voličů (to znamená 5 z 10 hlasujících) dala hlas právě hnutí ANO 2011. Více než 30 % hlasů hnutí získalo v dalších 7 obcích, z nich nejvíce v obcích Černín (39,02 %, Znojmo), Hluboké Dvory (36,36 %, Brno-venkov) a v Otmarově (také 36,36 % hlasů, Brno-venkov). V každé obci kraje získalo ANO podporu minimálně jednoho voliče, méně než 5 % získalo hnutí v 9 obcích a úplně nejméně v Újezdu u Tišnova (1,25 %, Brno-venkov) a ve Vratislávce (1,89 %, Brno-venkov).

KSČM, která na jihu Moravy získala 14,36 % hlasů, zvítězila v 83 obcích a v dalších 11 se umístila na děleném prvním místě (Příloha 14). Nárůst podpory o 2,71 procentních bodů je jasně patrný na mapě znázorňující volební podporu strany v tomto roce (Příloha 42). I nadále je možné pozorovat nižší podporu v centrální části regionu a na severozápadě, kde se nachází v okrese Blansko obec Lhoha u Olešnice, kde spolu s vojenským újezdem nezískala strana žádný hlas. V dalších pěti obcích nepřekonalala podpora 5% hranici – Kozárov (1,3 %, Blansko), Zhoř (2,78 %, Brno-venkov), Lubě (3,13 %, Blansko), Sulíkov (4,49 %, Blansko) a Vohančice (4,65 %, Brno-venkov). Nejvíce voličů dalo svůj hlas straně v obcích Podmyče (41,82 %) a Kadov (41,56 %, obojí okres Znojmo). V dalších 27 obcích strana získala více než 30 % hlasů.

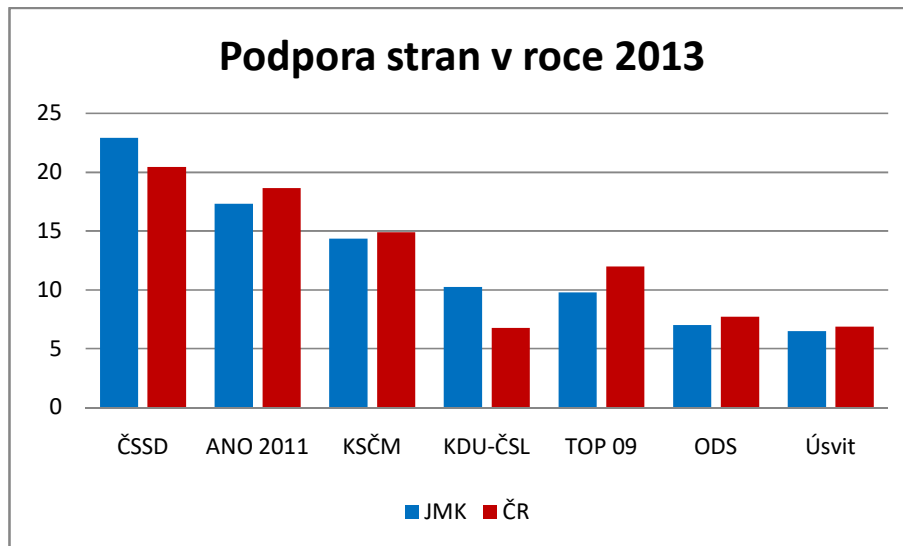
I čtvrtá KDU-ČSL si polepšila, a to nejen v kraji (10,26 %), ale i na celorepublikové úrovni, díky čemuž se opět dostala do Poslanecké sněmovny. Nejvíce voličů si tuto stranu zvolilo v celkem 87 obcích, z toho v 6 se o pozici dělila s dalšími stranami (Příloha 14). Prostorové rozmístění koncentrací obcí s vyšší volební podporou křesťanských demokratů se od předchozích let příliš neliší. Stálicemi na předních příčkách ve výši procentuální podpory jsou obce Nelepeč-Žernůvka (51,79 %, Brno-venkov), Makov (46,67 %, Blansko) a Lhota u Olešnice (40 %, Blansko). V dalších 18 obcích překonalala podpora hranici 30 %. Bez hlasů od voličů zůstala strana po volbách v Šumicích (Brno-venkov), Onšově a v Rudlicích (obojí okres Znojmo). Do 5 % hlasů získala strana v dalších 88 obcích (Příloha 35).

TOP 09 v roce 2013 zvítězila pouze v okrese Brno-venkov v obcích Podolí (17,14 %) a Železné (28,51 %) (Příloha 14). Celkem v Jihomoravském kraji získala strana pouze 9,79 % platných hlasů, to znamená, že přišla o více než třetinu hlasů, což je jasně patrné na kartogramu znázorňujícím volební podporu (Příloha 49). Největší podporu získala TOP 09 v Brně a jeho zázemí – z 27 obcí s nejvyšší podporou (nad 15 %) pouze 3 nejsou z okresu Brno-venkov. Strana získala více než 20 % pouze ve třech obcích – Železné, Lubné (22,22 %) a Ledce (20,62 %). Pouze do 5 % (včetně) získala strana ve 220 obcích, z toho ve 13 obcích nezískala ani hlas.

Velmi výrazný pokles podpory poznamenal ODS, která získala pouze 7,01 % hlasů (pokles o 11,46 procentních bodů). Strana zvítězila pouze v obci Zblovce (Znojmo), kde získala svůj největší podíl platných hlasů a to 24,32 %. Hajany (Brno-venkov) jsou jedinou další obcí, kde podpora přesáhla 20% hranici. Naopak ve více než polovině obcí (359) strana nezískala ani 5 % hlasů, z tohoto počtu obcí navíc úplně bez podpory strana skončila ve 26 obcích (Příloha 14, 21).

Úspěch v podobě zisku potřebných hlasů zaznamenala ještě strana Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury, která v Jihomoravském kraji získala 6,49 % hlasů. Dokonce sama zvítězila v Pasohlávkách (Brno-venkov) a v obci Ústup (Blansko), v Prokopově (Znojmo) se o první místo podělila. Vyšší podporu strana získala spíše v obcích na jihu a jihovýchodě regionu. Bez hlasu byla strana po volbách v obcích Zálesná Zhoř (Brno-venkov), Šafov (Znojmo), Lubě a Makov (obojí Blansko). Ve 133 obcích strana získala alespoň minimální podporu do 5 % platných hlasů. Naopak největší podíl podpory (nad 20 %) získal Úsvit v obcích, ve kterých zároveň zvítězil (Příloha 14, 54).

Ostatních politických subjektů, které nezískaly potřebný počet hlasů pro získání mandátu, bylo v roce 2013 pouze 11. Pouze Strana Práv Občanů ZEMANOVCÍ zvítězila v obci Petrovice v okrese Blansko, kde získala 28,66 % platných hlasů především zásluhou preferenčních hlasů pro Vladimíra Paulíka. SPOZ získala 16,58 % hlasů v obci Čeložnice (Hodonín), kde dohromady ostatní strany získaly 29,27 % platných hlasů. Čtvrtina voličů hlasovala pro strany nepostupující do Poslanecké sněmovny v Újezdu u Tišnova (Brno-venkov). Ve 43 obcích pro tyto strany hlasovalo méně než 5 % oprávněných voličů, z toho ve čtyřech obcích hlasovali všichni voliči pro strany, které získaly mandáty. Těmito obcemi jsou Lhota u Olešnice (Blansko), Kadov, Rudlice (obojí okres Znojmo) a vojenský újezd Březina (Příloha 14, 63).

Obr. 7 Podpora parlamentních stran v roce 2013 v Jihomoravském kraji a v České republice

Zdroj dat: Volby.cz, 2013

4.6.3. Situace po volbách 2013

Stejně jako u voleb z roku 2010 i nyní dochází k odlivu voličů dvou do té doby nejsilnějších stran - ČSSD a hlavně ODS. Dále dochází k nástupu dvou nových subjektů, kterými jsou hnutí ANO 2011 a Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury (Havlík, V. et al., 2014). I nadále pokračuje trend klesající volební účasti a posilování vlivu nových stran. Hnutí ANO 2011 miliardáře Andreje Babiše, které se umístilo na druhém místě, za úspěch vděčí především masivní a finančně náročné kampani (Kostecký, T. et al., 2015). Koaliční vládu sestavila vítězná ČSSD s druhým hnutím ANO 2011 a KDU-ČSL.

4.7. Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2017

Volbám do Poslanecké sněmovny předcházela vládní krize. Problémem bylo podezření na daňové úniky místopředsedy vlády a ministra financí Andreje Babiše. Premiér Bohuslav Sobotka v reakci na situaci kolem Babiše, kterého podpořil prezident Zeman, hrozil demisí celé vlády. (Aktuálně.cz, 2017) Podle serveru Lidovky.cz (2017) byla krize zažehnána výměnou ministra financí, když novým ministrem se stal Ivan Pilný z hnutí ANO 2011. Tato vládní krize ovšem negativně ovlivnila preference hlavních dvou koaličních partnerů ČSSD a ANO 2011.

V souvislosti s přijetím zákona 15/2015 Sb., o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů) zanikl ke dni 1. 1. 2016 volební obvod v hranicích vojenského újezdu Březina, protože po úpravě hranic již tento vojenský újezd nemá žádné stálé obyvatele. Tímto zákonem se dále mění katastrální území vojenského újezdu Březina a to tak, že přichází o části území ve prospěch okolních obcí. Těmi jsou Podivice (okres Vyškov) a obce Otaslavice, Drahaný, Krumsín, Myslejovice a Prostějovičky z okresu Prostějov (zákon č. 15/2015 Sb.).

4.7.1. Volební účast v roce 2017

Při volbách v roce 2017, které se konaly 20. a 21. října, došlo nejen v Jihomoravském kraji, ale i v celé republice k mírnému navýšení účasti voličů u voleb, v Jihomoravském kraji došlo k nárůstu o 1,2 procentních bodů a na celostátní úrovni účast vzrostla o 1,36 procentních bodů. Při pohledu na kartogram zobrazující volební účast v kraji v roce 2017 (Příloha 8) je možné si povšimnout mírný nárůst volební účasti v zázemí Brna a v jižní části regionu, kde je ovšem i nadále volební účast nižší oproti zbytku kraje. To je prokázáno tím, že 17 obcí z 24, které měly volební účast do 50 %, náleží do okresu Znojmo. Zde leží i obec s nejnižší volební účastí – Stálky (40 %). 100% volební účast tento rok nebyla nikde a pouze v jediné obci překročila 90% hranici (Říkonín, 92,59 %, okres Brno-venkov).

4.7.2. Podpora jednotlivých stran v roce 2017

Co do počtu stran, které získaly nezbytný počet hlasů pro postup do Poslanecké sněmovny, byl rok 2017 nejbohatší, neboť za celou republiku získalo minimálně 5 % devět politických subjektů (Obr. 8).

Suverénním vítězem voleb se stalo hnutí ANO 2011, které v Jihomoravském kraji zaznamenalo nárůst o více než 10 procentních bodů na 27,4 %. Nejvýrazněji je patrný rozdíl při pohledu na mapy znázorňující obce podle vítězných stran v roce 2017 (Příloha 15) a porovnání s předchozími lety (Příloha 9 – 14). V roce 2017 totiž ANO vyhrálo v 604 obcích z celkového počtu 672 obcí ležících v Jihomoravském kraji, z toho pouze v 5 obcích se hnutí o pozici vítěze dělilo. Z kartogramu vyjadřujícího volební podporu hnutí (Příloha 53) vyplývá hlavně nárůst podpory ve znojemském okrese. Třetina a více voličů v jednotlivých obcích dala hnutí svůj hlas ve 182 obcích, z toho 40 % a více v 51 obcích. Nejvyšší podíl hlasů získalo ANO v Blanné (53,33 %), v Bojanovicích (53,16 %) a v Černíně (52,78 %) – vše

v okrese Znojmo. Naopak nejnižší podporu mělo hnutí v Křižanovicích u Vyškova (10,81 %, Vyškov) a v Makově (10,34 %, Blansko).

Na druhé místo se vrátila Občanská demokratická strana s 11,88 % platných hlasů. I přes druhé místo strana zvítězila pouze ve 4 obcích – Zblovicích (29,03 %, Znojmo), Řikoníně (24 %, Brno-venkov), Němčičkách (22,79 %, Břeclav) a Holštejně (18,81 %, Blansko). Ve 133 obcích nepřekročila podpora ODS hranici 5 %, z toho v 7 strana nezískala žádný hlas. V okrese Znojmo to byly obce Vracovice, Bezkov, Kubšice a Lubnice, obec Kunčina Ves z Blanenska a z okresu Brno-venkov obce Šumice a Zálesná Zhoř (Příloha 15, 22).

Svoboda a přímá demokracie je hnutí, v jehož čele stojí Tomio Okamura. Hnutí se v Jihomoravském kraji v podílu platných hlasů umístilo na třetím místě (11,65 %). V porovnání s Úsvitem, v jehož čele stál Tomio Okamura při volbách v roce 2013, došlo k nárůstu podpory o 5,16 procentních bodů. V šesti obcích hnutí získalo nejvíce hlasů ze všech stran – Habrůvka (16,98 %, Blansko), Kuničky (23,87 %, Blansko), Karlín (20,16 %, Hodonín), Mouchnice (22,22 %, Hodonín), Křižanovice u Vyškova (27,03 %, Vyškov) a Kubšice (30,26 %, Znojmo). Navíc v Podbřežicích (21,7 %, Vyškov) se o pozici vítěze podělilo s hnutím ANO 2011. V celkem pěti obcích získalo SPD podporu minimálně čtvrtiny voličů – v Čejkovicích (30,63 %, Znojmo), v Kubšicích, Křižanovicích u Vyškova, v Mouřínově (25,93 %, Vyškov) a v Medlicích (25,23 %, Znojmo). Méně než 5 % hlasů od oprávněných voličů získalo hnutí ve 14 obcích a k tomu navíc ve třech zůstalo bez hlasů – Lhota u Olešnice (Blansko), Borovník a Bukovice (obojí Brno-venkov) (Příloha 15, 55).

Česká pirátská strana získala celkem v České republice 10,79 % hlasů, díky čemuž se umístila na třetím místě. V Jihomoravském kraji ovšem získala jen 9,11 %, což umožnilo hnutí SPD stranu v kraji přeskočit. Piráti zvítězili pouze v obci Louka (okres Blansko), kde získali 9 hlasů z celkem 39 platných. Vůbec největší podíl hlasů strana získala v obci Makov (24,14 %, Blansko). Naopak v 9 obcích nezískali Piráti žádný hlas a ve 112 obcích jejich podpora nepřekročila ani 5% hranici (Příloha 15, 56).

KDU-ČSL zaznamenala mírný pokles na krajské i celostátní úrovni. V Jihomoravském kraji získala pouze 8,97 % platných hlasů, ovšem zvítězila v celkem 43 obcích, z toho ve dvou se o pozici dělila s hnutím ANO 2011 – Kuřimská Nová Ves (27,38 %, Brno-venkov) a Dobročkovice (26,42 %, Vyškov). Více než 30 % platných hlasů v jednotlivých obcích získala strana v 13 obcích. Vůbec nejvyšší podíl získala v obci Přeskače (48,44 %, Znojmo), Nelepeč-Žernůvka (40,98 %, Brno-venkov) a v Dolních Bojanovicích (38,1 %, Hodonín). 5 % a méně získala strana ve 126 obcích a v dalších sedmi nedostala ani hlas – Milonice

(Blansko), Blanné (Znojmo), Kubšice (Znojmo), Miličovice (Znojmo), Našiměřice (Znojmo), Podmyče (Znojmo) a Rudlice (Znojmo) (Příloha 15, 36).

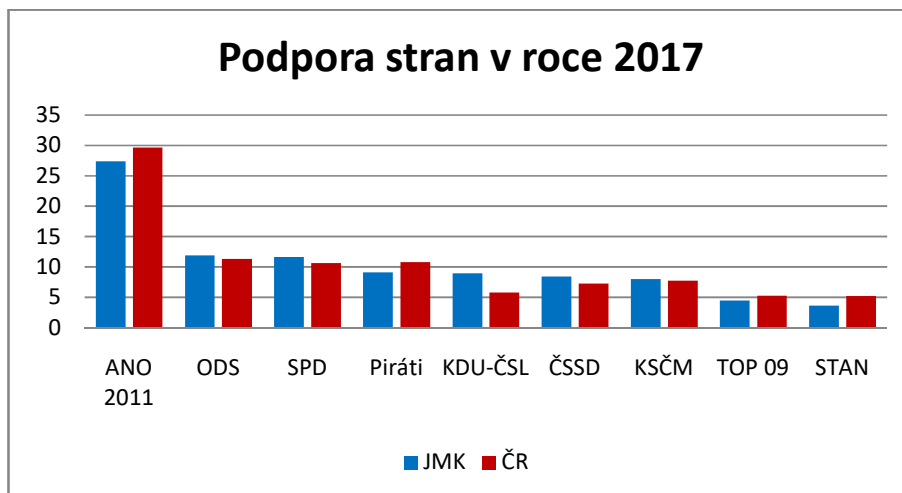
Při volbách v roce 2017 byla ČSSD poznamenána výrazným poklesem volební podpory. Celostátní podpora klesla na 7,27 % (rozdíl 13,18 procentních bodů), v Jihomoravském kraji klesla na 8,44 % (pokles o 14,5 procentních bodů). Pozice vítěze sociální demokraté dosáhli pouze v 6 obcích – v okrese Hodonín v Lovčicích (45,45 %) a Nechvalíně (28,57 %), v okrese Vyškov v obcích Kobeřice u Brna (29,86 %), Moravské Málkovice (20,07 %), Nemočice (26,67 %) a Snovídky (22,99 %). V Bukovicích (20 %, Brno-venkov) se o prvenství dělili s hnutím ANO 2011 (Příloha 15). Z kartogramu znázorňujícího volební podporu strany v roce 2017 (Příloha 29) vyplývá, že vyšší podporu v porovnání se zbytkem regionu strana získala na pomezí okresů Vyškov a Hodonín. V obcích Louka (Blansko), Makov (Blansko) a Hluboké Dvory (Brno-venkov) nezískala ČSSD žádný hlas a v dalších 87 obcích nepřekročila podpora 5% hranici.

Komunisté v roce 2017 v Jihomoravském kraji získali pouze 8,04 % hlasů (pokles o 6,32 procentních bodů). Dohromady za celou ČR strana přišla ještě o víc (7,15 procentních bodů). Vítězství KSČM dosáhla jen v 7 obcích – Němčicích (27,5 %, Blansko), Chvalkovicích (23,08 %), Malínkách (26,74 %), Nemočovicích (34,21 %), Nových Sadech (24,19 %, všechny čtyři z okresu Vyškov), dále v obcích Podmyče (32,56 %) a Stálky (22,5 %, obojí okres Znojmo), v obci Skryje (Brno-venkov) získalo stejný počet hlasů jako hnutí ANO 2011 (Příloha 15). Oblíbenější je KSČM i nadále mezi voliči ve venkovských obcích na periferii. Kromě některých výše uvedených obcí volila více než čtvrtina voličů komunisty v obcích Lubnice (29,41 %), Rudlice (26,83 %) a Onšov (26,19 %, vše okres Znojmo). Nejvýraznější oblastí s nižší podporou strany (Příloha 43) je Brno a jeho zázemí. Celkem v 69 obcích podíl hlasů pro stranu nepřekročil 5% hranici, z toho ve dvou obcích – Kozárov (Blansko) a Borovník (Brno-venkov), nezískali komunisté žádný hlas.

TOP 09 v Jihomoravském kraji získala pouze 4,51 % hlasů kvůli ztrátě více než poloviny svých voličů. Díky celkové podpoře v ČR se ale přes 5% hranici strana dostala do Poslanecké sněmovny (5,31 %). Ve volbách strana neobsadila první místo ani v jedné obci a pouze v Branišovicích (22,92 %, Brno-venkov) hlasovala pro stranu alespoň pětina voličů. V dalších sedmi obcích strana získala více než 10 % platných hlasů – z okresu Blansko Nýrov (14,03 %) a Býkovice (11,19 %), z okresu Brno-venkov to byly obce Skryje (12,12 %), Lubné (11,11 %), Kobylnice (11,02 %), Jinačovice (10,92 %) a Rohozec (10,07 %). Hranice 5 % nedosáhla strana v 578 obcích, z toho v 60 obcích pro TOP 09 nehlasoval nikdo (Příloha 50).

I hnutí Starostové a nezávislí nezískalo v kraji dostatečné množství hlasů (3,63 %), ale stejně jako TOP 09 se těsným výsledkem 5,18 % do Poslanecké sněmovny dostalo. I přes celkově nízkou podporu hnutí zvítězilo ve 3 obcích – Nová Lhota (25,26 %, Hodonín), Jiříkovice (23,24 %, Brno-venkov) a Březina (21,97 %, Brno-venkov). Více než pětina voličů si vybrala hnutí STAN ještě v obcích Morkůvky (23,05 %, Břeclav), Hluboké Dvory (21,74 %, Brno-venkov) a Křtiny (20,74 %, Blansko). Ve 29 obcích nedal tomuto hnutí svůj hlas ani jeden volič a v celkem 501 obcích získalo hnutí méně než 5 % hlasů (Příloha 15, 57).

Ostatní politické subjekty nezískaly potřebnou podporu na celostátní úrovni ani v Jihomoravském kraji. Žádná z dalších 22 stran a hnutí nevyhrála v žádné obci. Navíc poklesl i procentuální podíl hlasů, které tyto strany celkově získaly. V deseti obcích dokonce nedali voliči hlas žádné z těchto stran. Pouze v obci Ústup na Blanensku získaly ostatní strany dohromady 25 % hlasů (Příloha 15, 64).

Obr. 8 Podpora parlamentních stran v roce 2017 v Jihomoravském kraji a v ČR
Zdroj dat: Volby.cz, 2017

4.7.3. Situace po volbách 2017

Z celkového množství 31 politických stran, hnutí a koalic překročilo nutnou hranici rekordních 9 stran. Vítěznou stranou s téměř 30 % hlasů se stalo hnutí ANO 2011 Andreje Babiše, který jako lídr vítězné strany byl pověřen jednáním o sestavení vlády. Další v pořadí podle celkových výsledků bylo ODS, Česká pirátská strana a Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura. Tyto tři strany překonaly hranici 10 %. Dalšími stranami, které překročily hranici 5 %, byly KSČM, ČSSD, KDU-ČSL, TOP 09 a hnutí Starostové a nezávislí (Volby.cz, 2017).

5. Rozložení volební podpory sledovaných politických stran za využití jader volební podpory

5.1. Jádra volební podpory ČSSD

Během prvních sledovaných voleb z roku 1996 byl počet obcí, které byly součástí jádra i nejádra, velmi vyrovnaný, neboť obcí v jádře bylo 339 a obcí, které v jádro netvořily, bylo 334. Kromě Břeclavi byla součástí jádra všechna okresní města. Velká koncentrace obcí, které byly součástí jádra volební podpory strany ČSSD, se v roce 1996 nacházela v okrese Blansko a v okrese Znojmo v rakouském pohraničí (Příloha 65).

V roce 1998 přibylo obcí tvořících jádro volební podpory ČSSD, bylo jich 391. Tento nárůst byl ovlivněn především nižší podporou (v porovnání se zbytkem kraje) v Brně, které se tento rok nestalo součástí jádra. Z tohoto důvodu více obcí tvořilo jádro, než bylo dosaženo stanovené hranice 50 % při konstrukci jádra. Do značné míry došlo k jejich propojení tím, že obce, které jsou součástí jádra, tvoří více spojité území, než jaké mělo jádro v roce 1996. Koncentrace obcí jádra se opět objevuje v jihozápadní a severovýchodní části regionu (Příloha 66).

Návrat Brna jako součást jádra volební podpory v roce 2002 výrazně poznamenává celkový počet obcí jádra, který klesá na počet 209. Na mapě (Příloha 67) je možné pozorovat, že obce jádra podpory jsou častěji lokalizována v severní části regionu než na jižní části. Určitá koncentrace těchto obcí se vytvořila na pomezí okresů Blansko, Brno-venkov a Žďár nad Sázavou. Relativně vyšší počet obcí, které byly součástí jádra, se ještě vyskytuje v okrese Vyškov.

Při volbách z roku 2006 je možné pozorovat opětovný nárůst počtu obcí jádra na 416. Opět nastává situace, kdy kromě Brna se součástí jádra podpory strany stávají všechna okresní města. Znovu je možné pozorovat zvýšenou distribuci obcí jádra v okresech Blansko, Vyškov, Hodonín, Znojmo a v severozápadní části okresu Brno-venkov. Naopak obce, které se nestaly součástí jádra, leží převážně v zázemí Brna a pak také v okrese Břeclav (Příloha 68).

Počet obcí, které tvořily jádro volební podpory ČSSD, se v roce 2010 výrazně nezměnil, pouze klesl na 414 obcí. Ani prostorové rozložení obcí jádra se výrazně nezměnilo. I nadále se velká část těchto obcí vyskytuje v okresech Blansko, Hodonín, Vyškov a Znojmo. I tento rok se krajské město se svým okolím zařadilo mezi obce, které se nestaly jádrem (Příloha 69).

V roce 2013 klesl počet obcí jádra na 386. Zázemí Brna spolu se samotným městem stále není jádrem. Dále ubylo obcí jádra na Hodonínsku. Vyšší počet obcí jádra zůstal v okresech Blansko, Znojmo a Vyškov, kde se do jádra dostal i vojenský újezd Březina (Příloha 70).

Procentuální podpora ČSSD v roce 2017 výrazně poklesla. Rovněž došlo i k částečné změně prostorového rozložení obcí tvořících jádro volební podpory, kterých bylo 359. Hlavně v jihozápadní části kraje došlo ke fragmentaci spojitých oblastí jádra podpory. Vysoká koncentrace obcí, které byly součástí jádra volební podpory, i nadále zůstává v okresech Blansko a Vyškov. Brno se opět nestalo součástí jádra (Příloha 71).

5.1.1. Stabilita jader volební podpory ČSSD

Pro porovnání stability jader volební podpory ČSSD byly použity 4 kategorie. První kategorií je stabilní jádro, které tvoří obce, které byly součástí jádra během šesti nebo všech sedmi voleb. Z 673 obcí Jihomoravského kraje je stabilní jádro tvořeno přesně 200 obcemi, z nich 91 bylo jádrem během všech sledovaných voleb. Nejvíce obcí tvořících stabilní jádro nalezneme v okresech Blansko a Vyškov. Dalším místem v regionu, kde je možné pozorovat souvislý shluk obcí stabilního jádra, je jižní část okresu Znojmo. Nestabilním jádrem se staly obce, které byly součástí jádra pro stranu ve 3, 4, nebo 5 volbách. Těchto obcí je pro ČSSD v Jihomoravském kraji 248. Tyto obce se vyskytují u obcí stabilního jádra a propojují jednotlivé fragmenty stabilního jádra. Větší množství obcí nestabilního jádra se nachází v jižních okresech – Hodonín, Břeclav a Znojmo. Vyskytují se ovšem i v jiných okresech. Ostatní obce jsou kategorií, ve které byly obce součástí jádra volební podpory jednou, nebo dvakrát. Těchto obcí je 135 a nachází se ve všech okresech, nejvíce však v okresech Břeclav a Znojmo. Do této kategorie spadá také vojenský újezd Březina i samotné krajské město Brno, které bylo součástí jádra v letech 1996 a 2002. Poslední speciální kategorií jsou obce, které nebyly ani jednou součástí jádra volební podpory a těchto obcí pro ČSSD bylo v kraji 90. Větší množství těchto obcí je v okrese Brno-venkov, dále ve znojemském, břeclavském a hodonínském okrese (Příloha 72).

5.2. Jádra volební podpory ODS

Protože ODS má procentuálně vysokou podporu voličů v Brně a nižší v malých obcích, nevytvořilo se tak prostorově rozsáhlé jádro volební podpory, jaké měla například ČSSD i v případě podobně vysokého zisku hlasů, jaký byl v roce 1996, kdy vítězná ČSSD získala 24,96 % a ODS získala 24,14 % platných hlasů v Jihomoravském kraji. V roce 1996 bylo

v Jihomoravském kraji 67 obcí, které tvořily jádro volební podpory. Vzhledem k nízkému počtu obcí se spíše jedná o jednotlivé fragmenty jádra, ale je možné si povšimnout na kartogramu (Příloha 73) i dvou shluků, které se nachází na Břeclavsku a poté krajské město s okolními obcemi.

Po předčasných volbách z roku 1998 měla ODS v kraji pouze 44 obcí tvořících jádro. Ubyly hlavně obce jádra v jižní části regionu. Z jádra se zachovaly alespoň částečně shluky v okolí měst Břeclavi a Brna, neboť i ty zaznamenaly úbytek obcí tvořících jádro (Příloha 74).

Nárůst počtu obcí jádra na 55 zaznamenala ODS v roce 2002. Kromě nových obcí tvořících jádro volební podpory v okrese Znojmo se součástí jádra stal i vojenský újezd Březina. Součástí jádra se staly i obce Borovník, Drahonín a Katov, které do 1. 1. 2000 náležely kraji Vysočina (Příloha 75).

Celkem 58 obcí tvořících jádro v roce 2006 se koncentrovalo především do Brna a jeho zázemí. Další především samostatně stojící obce jádra se nacházely hlavně v jižní části regionu. I v roce 2006 se vojenský újezd Březina stal součástí jádra volební podpory ODS (Příloha 76).

Volby z roku 2010 přinesly navýšení počtu obcí tvořících jádro volební podpory ODS na 77. Kromě zázemí krajského města se v roce 2010 se vytvořil nový shluk obcí tvořících jádro severně od Břeclavi. Nejvíce obcí jádra se nachází v okrese Brno-venkov (Příloha 77).

V roce 2013 po druhých předčasných volbách počet obcí jádra opět poklesl na 57. Kromě rozpadu shluku u Břeclavi, ze kterého zbyly pouze Rakvice jako součást jádra volební podpory ODS, i v okolí Brna ubylo obcí, které byly jádrem (Příloha 78).

Při posledních volbách v roce 2017 bylo jádro volební podpory ODS tvořeno 53 obcemi. V každém okrese (kromě vyškovského) se nacházely obce tvořící jádro volební podpory. Nejvíce těchto obcí se nacházelo jako již tradičně v okrese Brno-venkov. Tento rok ubylo obcí ležících v periferních oblastech, které byly součástí jádra (Příloha 79).

5.2.1. Stabilita jader volební podpory ODS

Na území kraje se nachází mnohem více obcí, které se nikdy nestaly součástí jádra, než obcí, které patřily do zbylých tří kategorií. Těchto obcí bylo 515 z celkového počtu 673 obcí Jihomoravského kraje. Ostatní obce je kategorie tvořená celkem 99 obcemi, které se staly až dvakrát součástí jádra volební podpory ODS. Dalších 38 obcí tvořilo nestabilní jádro. Pouze 21 obcí tvořilo stabilní jádro, z toho 8 obcí bylo součástí jádra v každých volbách do Poslanecké sněmovny během sledovaného období. Těmito obcemi jsou z okresu Brno-venkov

Bílovice nad Svitavou, Česká, Ostopovice, Troubsko, Vohančice a Vojkovice, dále Rakvice (okres Břeclav) a krajské město Brno. Výjimečným je okres Vyškov, kde se nenachází žádné stabilní ani nestabilní jádro, ale pouze 5 obcí a vojenský újezd, které byly během sledovaného období součástí jádra volební podpory ODS jednou nebo dvakrát. Obce nestabilního jádra a ostatní obce se nejvíce vyskytují v okresech Brno-venkov a Břeclav (Příloha 80).

5.3. Jádra volební podpory KDU-ČSL

Strana KDU-ČSL získala na svou stranu voliče menších obcí. Tento fakt dokazuje vysoký počet obcí tvořících jádro volební podpory. V roce 1996 jich strana po volbách měla 403. Další skutečností, která tvrzení dokládá je fakt, že žádné okresní město nebylo součástí jádra volební podpory křesťanských demokratů. Obce jádra se vyskytují hlavně v okrajových částech okresů, významné shluky obcí jádra se nachází v severní části regionu a jihovýchodně od Brna na rozhraní okresů Brno-venkov, Vyškov, Hodonín a Břeclav (Příloha 81). Nejvíce obcí, které se nestaly součástí jádra, leží v okresech Znojmo a Břeclav.

V roce 1998 počet obcí tvořících jádro stoupl na 436. Z hlediska prostorové distribuce ve většině případů obce jádra z roku 1996 zůstaly součástí jádra i nadále a stávající shluky byly doplněny o nové obce (Příloha 82). Pouze 15 obcí z jádra z roku 1996 se v roce 1998 nestalo součástí jádra – Vysočany, Vranovská Ves, Čermákovice a Vémyslice z okresu Znojmo, z okresu Vyškov Kožušice, Hlubočany a Hoštice-Heroltice, z okresu Blansko Tasovice, Býkovice, Rudlice a Rájec-Jestřebí, dále obce Čučice, Ostrovačice, Březina a Bílovice nad Svitavou z okresu Brno-venkov.

Ani rok 2002 nepřinesl výraznou změnu v prostorové distribuci obcí jádra volební podpory KDU-ČSL (Příloha 83). Klesl ovšem počet obcí tvořících jádro, tento rok jich bylo 345. Tento úbytek je zapříčiněn tím, že v Brně hlasoval pro stranu velký podíl voličů, což způsobilo, že se město pro KDU-ČSL stalo tento rok součástí jádra. Tato situace se už ovšem v dalších volbách neopakovala. Nejvíce obcí tvořících jádro ubylo v okresech Znojmo, Blansko, Brno-venkov a Vyškov. V roce 2002 byl součástí jádra volební podpory i vojenský újezd Březina.

V roce 2006 se počet obcí jádra navýšil na 407. 23 obcí jádra z roku 2002 již součástí jádra nebylo, místo nich se jiné obce staly součástí jádra. Velký shluk obcí tvořících jádro se stále nachází východně od dálnice D2 na rozhraní okresů Břeclav, Hodonín, Brno-venkov a Vyškov. I nadále se souvislá vrstva obcí jádra táhne podél hranic kraje od okresu Blansko až do okresu Znojmo (Příloha 84).

Ani v roce 2010, kdy bylo v Jihomoravském kraji 385 obcí, které tvořily jádro volební podpory, nedošlo k razantní změně v prostorové distribuci těchto obcí (Příloha 85). Nejvíce obcí, které nově se staly součástí jádra a které nebyly jádrem po předešlých volbách, vzniklo v okrese Blansko. Naopak nejvíce obcí z jádra ubylo jihovýchodně od krajského města – v okresech Brno-venkov a Znojmo.

V roce 2013 bylo v kraji 387 obcí, které tvořily jádro volební podpory pro KDU-ČSL. K největší změně došlo na území okresu Znojmo, kde 13 obcí, které byly součástí jádra v roce 2010, již nebylo v jádře a naopak se do jádra přidaly tři nové obce – Kadov, Hostim a Blížkovice. Nejvíce nových obcí se do jádra připojilo v okrese Brno-venkov a do jádra se dokonce dostal i vojenský újezd Březina (Příloha 86).

Volby v roce 2017 pro stranu znamenaly vytvoření jádra složeného z 363 obcí, z nichž 24 bylo nových. Nejvíce nových obcí jádra volební podpory strany KDU-ČSL (8) se připojilo v okrese Znojmo – Moravský Krumlov, Vémyslice, Trnové Pole, Valtrovice, Tasovice, Starý Petřín, Zblovce a Bítov (Příloha 87).

5.3.1. Stabilita jader volební podpory KDU-ČSL

Stabilní jádro volební podpory KDU-ČSL v Jihomoravském kraji bylo složeno z 326 obcí (z toho 260 obcí se stalo součástí jádra pokaždé). Obcí, které se staly součástí nestabilního jádra, bylo celkem 98. Do kategorie zahrnující obce, které byly v jádře maximálně dvakrát, se dostalo 92 obcí a zbylých 157 obcí nikdy nebylo součástí jádra. Velká koncentrace obcí stabilního jádra se nachází na pomezí okresů Brno-venkov, Vyškov, Hodonín a Břeclav. Další soustředění těchto obcí se nachází na hranici s krajem Vysočina a ve SO ORP Veselí nad Moravou. Naopak vysoká koncentrace obcí, které se ani jednou nestaly součástí jádra je v okresech Břeclav a Znojmo. KDU-ČSL je mezi voliči populární především v menších obcích, což dokazuje fakt, že okresní města Blansko, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo ani jednou netvořily část jádra volební podpory. Krajské město Brno bylo v jádře volební podpory strany pouze v roce 2002 (Příloha 88).

5.4. Jádra volební podpory KSČM

V roce 1996 měla KSČM v Jihomoravském kraji jádro volební podpory, které bylo tvořeno 299 obcemi. Nejvíce těchto obcí se nacházelo v jihozápadní části regionu, obzvláště v okrese Znojmo (Příloha 89). Další významný shluk obcí tvořících jádro se nacházelo mezi

městy Blansko, Vyškov a Hodonín. Kromě Brna se všechna okresní města stala součástí jádra volební podpory strany.

Počet obcí tvořících jádro volební podpory KSČM se v roce 1998 zvýšil na 345. Nejvýraznější změny byly, že v okrese Znojmo se 25 nových obcí připojilo k jádru a jiných pět zde již nebylo jeho součástí. Dále důležitou změnou je odpojení se Břeclavi od jádra, jehož tento rok nebylo součástí (Příloha 90). Shluky obcí tvořících jádro jsou opět hlavně v okrese Znojmo s přesahem do okresů Břeclav a Brno-venkov a pás mezi okresními městy Blansko, Vyškov a Hodonín.

V roce 2002 došlo k nárůstu počtu obcí tvořícího jádro na 373. Nejvíce těchto obcí bylo na Znojemsku, kde se od jádra odpojilo 7 obcí, ale zároveň 15 nových obcí se stalo součástí jádra, což vedlo k ještě většímu plošnému rozsahu jádra volební podpory strany v okrese Znojmo. I v roce 2002 nebylo součástí jádra ani krajské město Brno, ani Břeclav. Ostatní okresní města tvoří část jádry volební podpory (Příloha 91).

Po volbách v roce 2006 se v Jihomoravském kraji vytvořilo jádro volební podpory složené z 381 obcí. Svou dominanci v množství těchto obcí si udržel okres Znojmo (Příloha 92). Shluk obcí jádra, který se táhne od severu na jih ve východní části, se rozpadá a vznikají tak spíše samostatné menší shluky – v okrese Blansko u Letovic a Blanska, shluk ve Vyškovském okrese a v okolí Hodonína. Břeclav a Brno opět nejsou součástí jádra.

Rok 2010 pro stranu znamenal pokles počtu obcí v jádře volební podpory (369). Snížení počtu těchto obcí je viditelné hlavně v centrální části regionu, kde došlo k navýšení počtu obcí, které nebyly součástí jádra (Příloha 93). Vyškovský shluk se téměř oddělil a o řadu obcí, které byly součástí jádra, přišel i shluk na Blanensku. Díky tomu, že se Bzenec a Kyjov (obojí okres Hodonín) staly součástí jádra, došlo k výraznějšímu propojení shluků mezi Hodonínem, Bučovicemi (Vyškov) a právě Kyjovem a Bzencem. Mezi nově přidané části jádra patří i vojenský újezd Březina.

396 obcí se stalo jádrem volební podpory strany KSČM po volbách v roce 2013. Nejvíce obcí, které byly součástí jádra v roce 2010, ubylo na Znojemsku a v okolí Kyjova. I přes tento úbytek počtu obcí jádra došlo k vytvoření mnoha jiných napříč celým krajem, například se součástí jádra opět stává Břeclav (Příloha 94).

V roce 2017 vzniklo jádro volební podpory strany složené z 379 obcí. Z kartogramu znázorňujícího jádro volební podpory KSČM v roce 2017 (Příloha 95) je možné sledovat pokračující fragmentaci jádra volební podpory v okrese Znojmo. Naopak dochází k opětovnému spojení shluků obcí, které tvořily jádro, v okolí Blanska a Vyškova. Kromě Brna jsou všechna okresní města součástí jádra volební podpory.

5.4.1. Stabilita jader volební podpory KSČM

Výrazným prvkem kartogramu znázorňujícího stabilitu jader KSČM (Příloha 96) je shluk obcí v centrální části regionu včetně samotného krajského města. Tyto obce nebyly ani jednou součástí jádra volební podpory a v Jihomoravském kraji se těchto obcí nachází 160. Dalších 92 obcí rozmístěných napříč krajem se zařadilo do kategorie „ostatní obce“, neboť se staly jednou nebo dvakrát součástí jádra. Nestabilní jádro tvořené 158 obcemi se nachází hlavně v okrajových částech kraje a je zastoupeno ve všech okresech s výjimkou Brna-města. 263 obcí tvoří stabilní jádro volební podpory KSČM, z toho 185 obcí bylo součástí jádra po všech sledovaných volbách. Významná část stabilního jádra se nachází v okrese Znojmo a jeho okolí, dále jsou lokalizovány shluky obcí tvořících stabilní jádro v pásu spojujícím okresní města Blansko, Vyškov a Hodonín.

5.5. Jádra volební podpory ANO 2011

Jádra volební podpory pro hnutí ANO 2011 byla konstruována pouze pro roky 2013 a 2017, kdy se hnutí účastnilo voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky.

V roce 2013 bylo jádro volební podpory hnutí složeno z 310 obcí. Nejvíce těchto obcí se vyskytovalo v okresech Brno-venkov, Břeclav a Znojmo. Mezi obce tvořící jádro volební podpory se dostaly i okresní města Břeclav, Hodonín, Znojmo a samotné krajské město Brno (Příloha 97). Součástí jádra se také stal vojenský újezd Březina.

Rok 2017 byl pro hnutí ANO 2011 vítězným. Procentuálně vysokou podporu získalo ANO v menších obcích, což mělo za následek navýšení počtu obcí, které tvořily jádro, na 429. Po volbách se součástí jádra nestala města Vyškov, Blansko a nově ani Brno. To je také největší důvod tak výrazného nárůstu počtu obcí tvořících jádro. Nejvíce se vytvořilo těchto obcí v západní polovině kraje, hlavně v okresech Znojmo, Břeclav a Brno-venkov (Příloha 98).

5.5.1. Stabilita jader volební podpory ANO 2011

Stabilní jádro volební podpory ANO 2011 je tvořeno obcemi, které byly součástí jádra během obou voleb do Poslanecké sněmovny, kterých se hnutí účastnilo. Tyto obce je v Jihomoravském kraji 239 a nejvíce se jich nachází v okresech Brno-venkov, Břeclav a Znojmo. Zajímavá je koncentrace obcí tvořících stabilní jádro západně od dálnice D2 a jihozápadně od Brna, další velký shluk těchto obcí se nachází v okolí Znojma. Tyto dva významné shluky jsou oddělené skupinou obcí tvořících část nestabilního jádra i dalších obcí

tvořících stabilní jádro. Mezi obce, které v Jihomoravském kraji pro hnutí tvoří nestabilní jádro a kterých je 261, patří i krajské město, které se stalo jádrem v roce 2013. Zbylých 173 obcí nebylo součástí jádra volební podpory hnutí ANO 2011 ani v jenom případě. Nejvíce jsou tyto obce koncentrovány v okresech Blansko, Hodonín a Vyškov. Vyšší podíl se dále nachází v severozápadní a východní části okresu Brno-venkov (Příloha 99).

5.6. Překrytí jader volební podpory

Překrytí jader ukazuje, pro kolik stran byly jednotlivé obce součástí jádra volební podpory v daný rok. Překrytí jader bylo zjišťováno v období let 1996–2010 pro strany ČSSD, KDU-ČSL, KSČM a ODS. Od roku 2013 byla jádra tvořena i pro hnutí ANO 2011, a proto byl zjišťován počet překrývajících se jader v obci i za hnutí ANO 2011. Teoreticky tak do roku 2010 mohlo překrytí nabýt hodnoty od 0 do 4, při volbách z let 2013 a 2017 až do hodnoty 5.

V roce 1996 bylo 9 obcí, které nebyly součástí jádra ani jedné strany – Unín, Drásov, Kanice, Prštice, Tišnov, Velké Hostěrádky, Bohutice, Loděnice a Kuřimské Jestřabí. 278 obcí bylo součástí jádra jedné ze stran – například Bzenec, Boskovice, Ivančice a Kuřim. Další skupinou byly obce, kde jádro měly 2 strany. Těchto obcí bylo 325 – například Blansko, Vyškov, Hodonín, Břeclav, Brno a Moravský Krumlov. Celkem 60 obcí bylo součástí jader volební podpory tří stran, mezi těmito obcemi byly třeba Znojmo, Ostrov u Macochy, Moravský Písek a Senorady. Ani v jedné obci nenastala situace, že by byla součástí jádra volební podpory všech zjišťovaných stran (Příloha 100).

Ani v roce 1998 není v Jihomoravském kraji obec, která by byla zároveň součástí jader všech čtyř stran. Obce, které nebyly součástí jader, byly 4 – Dolní Kounice, Podivín, Vranovice, Březina (dříve okres Tišnov) a k tomu i vojenský újezd Březina. 215 obcí bylo součástí jádra jedné ze stran – například Brno, Bzenec, Velké Pavlovice a Tišnov. K překrytí dvou jader došlo v roce 1998 na území 358 obcí – například v okresních městech. V 95 obcích se nachází průnik jader 3 stran – například v Moravském Písku, Skryjích, Ratíškovcích, Rousínově a Senoradeh (Příloha 101).

V roce 2002 bylo v zájmovém území 13 obcí, které se tento rok nestaly součástí žádného jádra. Mezi tyto obce patřily například obce Křtiny, Míchov, Sloup, Hajany a Kyjov. Na území 358 obcí své jádro měla jedna ze stran, například v Pohořelicích, Břeclavi, Znojmě, Ivančicích a Veselí nad Moravou. Ve 282 obcích byl průnik výskytu jader dvou stran – těmito obcemi jsou třeba Hodonín, Vyškov, Hrušovany nad Jevišovkou a Blansko. Do této kategorie

patřil i vojenský újezd Březina. I tento rok byla nejvyšší hodnota překrytí jader rovna 3, těchto obcí bylo 20 – například Brno, Lomnice, Žďárná, Mouřínov a Úsuší (Příloha 102).

Po volbách v roce 2006 opět vznikly pouze 4 kategorie. Pouze v pěti obcích (Bavory, Dolní Kounice, Lednice, Žabčice a Želetice) neměla žádná strana své jádro volební podpory (Příloha 103). Ve 173 obcích (například v Mikulově, Brně, Břeclavi a Ivančicích) bylo jádro jen jedné ze stran. Nejvíce obcí (396) bylo v kategorii se dvěma jádry na svém území – například obce Valtice, Bučovice, Veselí nad Moravou, Hodonín a Znojmo. Tři strany měly své jádro v 99 obcích – například v Moravském Krumlově, Letovicích, Rousínově, Hostimi a ve Velké nad Veličkou.

Volby v roce 2010 přinesly změnu, neboť poprvé ve 2 obcích z okresu Hodonín (Moravany a Karlín) došlo k průniku jader všech čtyř sledovaných stran. V 11 obcích nebylo jádro žádné strany, těmito obcemi jsou Petrovice, Kanice, Ledce, Měnin, Omice, Veverská Bítýška, Železná, Krumvíř, Perná, Vranovice a Lužice. Jen jedna ze stran měla své jádro volební podpory zastoupené ve 199 obcích – například v Břeclavi, Brně, Strážnici, Ivančicích a také ve vojenském újezdu Březina. 345 obcí bylo součástí jader zároveň dvou stran, mezi tyto obce patřily například obce Lednice, Pernštejnské Jestřabí, Kuřim, Blansko, Znojmo, Vyškov a Hodonín. Ve 116 obcích nastal průnik jader 3 politických stran – například v obcích Letovice, Kyjov, Senorady, Podivín a Vranov (Příloha 104).

Protože v roce 2013 se během voleb silně prosadilo nové hnutí ANO 2011, bylo zjišťováno i jeho jádro volební podpory. Z tohoto důvodu mohlo teoreticky dojít k situaci, že by byla obec, která by byla součástí jader všech pěti sledovaných politických subjektů, nicméně tato situace nenastala (Příloha 105). Pouze ve 4 obcích nastala situace, že obec nebyla součástí jádra ani jedné ze stran, byly to obce Petrovice, Holasice, Řícmanice a Železná. V 81 obcích (například v Dolních Bojanovicích, Kyjově, Mikulově, Olešnici a v obci Borač) měla část svého jádra pouze jedna strana. Nejčtenější kategorií byly obce, které byly součástí jádra volební podpory dvou stran. Těchto obcí bylo 327 a patřily mezi ně například Valtice, Veselí nad Moravou, Vyškov, Blansko a Brno. Ve 243 obcích (například Ivančicích, Znojmě, Letovicích, Hodoníně a Břeclavi) došlo k průniku jader 3 stran. Do této kategorie patřil i vojenský újezd Březina. V 18 obcích měly část svého jádra 4 strany. Jednalo se například o obce Moravská Nová Ves, Moravský Písek, Rudice, Křetín a Kunčina Ves.

I v roce 2017 byla existence jader čtyř stran v obci maximálním počtem jader volební podpory, i když teoreticky jich mohlo být ještě o jedno jádro na obec více (Příloha 106). Při vypuštění vojenského újezdu, kde se volby nekonaly, bylo v Jihomoravském kraji 7 obcí, které nebyly součástí jádra ani jedné ze sledovaných stran. Těmito obcemi jsou Březina (dříve

okres Blansko), Babice u Rosic, Kuřim, Lomnička, Omice, Sobotovice a Železné. Jen jádro jedné strany bylo zastoupeno v 87 obcích, například v Mutěnicích, Lednici, Rosicích, Strážnici a Brně. Opět nejpočetnější skupinou (288) byly obce, které byly součástí jader dvou stran. Mezi tyto obce patřily například Valtice, Vyškov, Blansko, Bzenec, Drahonín a Zaječí. Ve 240 obcích (například v Břeclavi, Znojmě, Lanžhotě, Bučovicích a Hodoníně) měly část svého jádra volební podpory celkem tři strany a v 50 obcích (například v Moravském Krumlově, Hostimi, Ivanovicích na Hané, Kyjově a Letovicích) nastal průnik jader dokonce čtyř stran.

6. Diskuze

Téma analýzy volební podpory není mezi závěrečnými pracemi studentů regionální geografie ojedinělé.

Bakalářská práce Jakuba Cacha z roku 2009 se zabývala volebním chováním obyvatel Pardubického kraje. Důraz byl v práci kladen na rozložení jednotlivých jevů v prostoru a jejich vývoj v čase. Výsledkem práce bylo zjištění, že z hlediska prostorového rozložení volebních výsledků se kraj jeví jako velmi diferencované území, kde pravicové strany získaly vyšší podporu ve větších městech a jejich zázemí s výjimkou okresu Svitavy. Naopak levicově orientované strany získaly podporu hlavně ve východní části okresu Svitavy, ve velké části okresu Chrudim a na západní části okresu Pardubice. Středové strany (hlavně KDU-ČSL) dosáhly nejvyššího zisku na hranici okresů Svitavy a Chrudim a v centrální a východní části okresu Ústí nad Labem. Autor uvádí, že prostorová diferenciací volebního chování v Pardubickém kraji nepodléhala v čase zásadním změnám. Sledované období bylo stanoveno od roku 1990 do roku 2006.

Ondřej Král (2013) ve své diplomové práci řeší analýzu volební podpory KSČ a KSČM v období let 1925–1935, 1946–1948 a 1990–2012 na území dnešní České republiky. Kromě parlamentních voleb se autor zajímal i o volby do krajského zastupitelstva a volby do Evropského parlamentu. Z výsledků jeho práce vyplývá vysoce stálý charakter prostorové distribuce volební podpory komunistické strany. V období první republiky si KSČ v parlamentních volbách v letech 1925, 1929 a 1935 udržovala pozici jedné z nejsilnějších stran. Nejvyšší zisky měla strana v okolí velkých průmyslových měst. Při volbách z roku 1948, kdy byla Národní fronta jediným oficiálně kandidujícím politickým subjektem, získala strana nejvyšší podporu v osídlovaném pohraničí a naopak nejnižší ve venkovských oblastech na Pardubicku a Valašsku. V prvních svobodných volbách pak komunistická strana získala podporu hlavně ve stejných oblastech, jako při volbách z roku 1946 – to znamená v Podkrušnohoří, na Znojemsku a Bruntálsku. Autor zjistil kolísavost výše volební podpory. Vysoká podpora v 90. letech klesala vlivem narůstajícího vlivu ČSSD, naopak nárůst strana zaznamenala při volbách do Poslanecké sněmovny z roku 2002 a při krajských volbách z roku 2012 patrně vlivem mnoha protestních hlasů.

Územní trendy volební podpory v okrese Bruntál po roce 1990 zjišťoval v bakalářské práci Jakub Misař (2012). Práce je zpracována pro období 1990–2010. Kromě stran se stabilní voličskou podporou (ČSSD, ODS, KSČM a KDU-ČSL), se práce věnovala i politickým

stranám, které po volbách do Poslanecké sněmovny z roku 2010 přispěly k transformaci politické scény v České republice – TOP 09 a Věci veřejné. Největší pozornost je v práci věnovaná vývoji jader volební podpory jednotlivých stran. Podle autora od roku 1996 získává ČSSD největší, ovšem nejméně stabilní, voličskou podporu ze všech zkoumaných stran. Jádro volební podpory ODS se v okrese Bruntál vyznačuje značnou koncentrací do větších měst a jejich zázemí. Jádro volební podpory KSČM je druhé největší a relativně stabilní. KDU-ČSL se vyznačuje dlouhodobě nejnižší podporou ze sledovaných stran a má poměrně nestabilní jádro podobné jádru volební podpory sociálních demokratů. Po volbách z roku 2010 nejmenší změnu ve výsledcích zaznamenali komunisté. Ostatní strany byly poznamenány ztrátou voličských hlasů často doprovázené i transformací jádra volební podpory. Zatímco jádra TOP 09 se vyskytují ve větších městech a podobají se tak jádrům občanských demokratů, jádro VV se nejvíce podobá jádru podpory sociálních demokratů a komunistů díky koncentrovanosti ve východní části území.

Stejně téma jako předchozí autor řešil ve své bakalářské práci i Petr Dostál (2012) s tím rozdílem, že se zaměřil na Zlínský kraj. Práce byla zaměřena na 7 voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (a dřívějších zákonodárných sborů), které se konaly v období 1990–2010, a opět byla největší pozornost věnována stranám ČSSD, ODS, KSČM a KDU-ČSL, jejichž jádra volební podpory jsou konstruována. V práci byl zjišťován i rozdíl volebních výsledků na území Zlínského kraje od výsledků na celorepublikové úrovni. Zatímco ČSSD získala podporu v severozápadní části kraje a v menších obcích na venkově, tak ODS získala podporu hlavně ve větších městech. Podpora komunistů se rozprostírá prakticky přes celou západní část kraje a na severozápadě v okolí Kroměříže a Holešova se překrývá s jádry podpory sociálních demokratů. Stabilní jádro volební podpory KDU-ČSL je diametrálně odlišné, neboť se nachází v jihovýchodní části kraje. Podle počtu obcí, které jsou jádrem, mají křesťanští demokraté největší základnu. V okolí Uherského Hradiště se výrazně překrývají stabilní jádra KDU-ČSL a KSČM. Kromě těchto zmíněných překrytí nedochází v kraji k výrazným překrytím. Mezi lety 1996–2010 se podle autora jádra volební podpory sledovaných politických stran příliš nezměnila, pouze volební jádro ČSSD se posunulo z okresů Kroměříž a Vsetín do SO ORP Uherský Brod a SO ORP Valašské Klobouky. Autor dále zmiňuje, že výsledky voleb ve Zlínském kraji přibližně kopírují celostátní trend.

Geografickou analýzou výsledků parlamentních voleb na Slovensku v roce 2012 se zabýval Martin Štrvtecký (2013). Cílem jeho práce bylo vymezit jádra volební podpory jednotlivých politických stran do úrovně obcí a popsat možné příčiny jejich lokalizace, zjistit regionální rozdíly a popsat možné příčiny vzniku rozdílů. V práci došlo k potvrzení hypotézy,

že strany maďarské národnostní menšiny získaly největší podporu v obcích s vysokým podílem obyvatel maďarské národnosti. Strana SNS, která je spojená se Slovenskou národností, měla překvapivě vysokou voličskou podporu i v oblastech s vysokým podílem obyvatel maďarské národnostní menšiny. Očekávaná lokalita jader středo-pravých stran byla rovněž potvrzena – ve větších městech a jejich zázemí. Pouze u strany KDH se jádra volební podpory nacházejí v regionech s vysokým zastoupením katolického obyvatelstva. Vítězem voleb se stala levicově orientovaná strana SMER-SD, která zvítězila dokonce v oblasti Bratislavy a okolí (pravicová základna). Základ jádra vítězné strany se nacházel v ekonomicky slabších regionech.

Miloš Čapek (2011) se zabýval ve své bakalářské práci novými politickými stranami ve volbách z roku 2010. Cílem práce byla analýza výsledků voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2010. Autor se v práci zaměřil na zachycení prostorové struktury voličů tradičních stran – ČSSD, ODS, KSČM a KDU-ČSL, stejně tak i vybraných nových politických stran, kterými byly SPOZ, TOP 09 a Věci veřejné. Dalším důležitým cílem byla identifikace směru odlivu voličů tradičních stran. Ke zjištění výsledků autor použil metodu vymezení hlavního a vedlejšího jádra volební podpory, dále autor zkoumal průniky jader tradičních a nových politických stran. Z výsledků vyplynulo, že na ztrátách ODS se z největší míry podílela strana TOP 09 následovaná VV. Rovnoměrně po celé republice ztratila voliče i ČSSD. Na ztrátě voličů se nejvíce podílely SPOZ a VV. KSČM nezaznamenala výrazné ztráty, ovšem i přes to nejvíce bývalých voličů získala strana SPOZ. Křesťanští demokraté nejvíce ztráceli v regionech, ve kterých uspěla SPOZ. Autor dále uvádí, že výraznější změny byly zaznamenány v Čechách, voliči na Moravě volili spíše v souladu s tradicemi. Největší podporu získala TOP 09 ve větších českých městech, SPOZ na Vysočině, Ústecku a Zlínsku a populistické VV neměly výraznější regionální rozdíly v podpoře.

7. Závěr

Tato diplomová práce měla za cíl analyzovat volební podporu parlamentních stran při volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na území Jihomoravského kraje v období let 1996–2017, to znamená analýzu 7 voleb.

Největší pozornost byla v práci věnována stranám se stálou podporou – ČSSD, ODS, KSČM a KDU-ČSL. Kromě těchto tradičních stran se práce věnuje i stranám, které získaly během jednotlivých voleb v Jihomoravském kraji nebo na celorepublikové úrovni alespoň 5 % platných hlasů. Mezi tyto strany patří ODA, SPR-RSČ, US, SZ, TOP 09, VV, ANO 2011, Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury, SPD, Česká pirátská strana a hnutí Starostové a nezávislí. Kromě TOP 09 a hnutí ANO 2011 se vždy jednalo o jednorázově zvýšenou podporu. V práci je také porovnáván úspěch jednotlivých stran na krajské a celostátní úrovni.

Nejen v Jihomoravském kraji, ale i na celostátní úrovni, volební účast od prvních sledovaných voleb klesala. Pouze při volbách v roce 2006 a 2017 došlo k mírnému nárůstu účasti voličů. V Jihomoravském kraji byla během všech voleb účast vyšší, než jaká byla za celou Českou republiku. Vyšší volební účast byla zaznamenána v obcích ležících v severní části kraje. Obzvláště v obcích okresu Břeclav a Znojmo byla účast výrazně nižší než v obcích okresu Blansko nebo při hranici s dnešním krajem Vysočina.

Až do roku 2013 byla vítězem voleb strana ČSSD, která vítězila nejen podle celkového procentuálního zisku hlasů v kraji, ale i podle počtu obcí, ve kterých získala nejvíce hlasů. Podle Martina Štvrteckého (2013), který se zabýval parlamentními volbami na Slovensku z roku 2012, volby jednoznačně vyhrála levicová strana SMER-SD. Zde je vidět jistá paralela, neboť až ve volbách z roku 2017 ztratila svou pozici vítěze středolevicová až levicová ČSSD. Nicméně nedosahovala stejného úspěchu ani ona ani druhá nejsilnější levicová strana KSČM.

Podle počtu získaných hlasů byly pro sociální demokraty nejúspěšnější volby v roce 2006. Napříč časovým obdobím získávala strana vysokou podporu hlavně v okresech Vyškov, Blansko a Znojmo a na Tišnovsku. Množství obcí, které tvořily jádro volební podpory, ovlivňovalo zejména Brno, které v roce 1996 a 2002 bylo také součástí jádra. Největší souvislé seskupení obcí tvořících stabilní jádro volební podpory ČSSD v kraji se nachází v okresech Blansko, Vyškov a Znojmo. Většinou se jedná o venkovské obce, ale patří mezi ně třeba i okresní města Blansko, Hodonín, Vyškov a Znojmo. K podobným závěrům došel i Jakub Cach (2009), který zjistil prostorovou diferencovanost stabilních jader ČSSD v Pardubickém kraji (pro období 1996–2006), kdy jádro bylo tvořeno převážně z menších

obcí, z měst pouze Svitavy, Moravská Třebová, Přelouč a Králíky tvořily jádro. I podle Petra Dostála (2012) bylo stabilní jádro strany tvořeno z menších obcí i ve Zlínském kraji v období 1996 – 2010. Extrémní propad popularity způsobený především skandály a roztržkami ve vládní koalici strana zaznamenala v posledních volbách.

ODS, která až na volby z roku 2013 získávala druhý nejvyšší počet hlasů v kraji, získávala podporu voličů zejména v Brně a jeho zázemí a v okolí větších měst. Počet obcí tvořících jádro volební podpory měla strana podstatně nižší než ČSSD, což ovlivnilo i velmi nízký počet obcí stabilního jádra, které strana měla hlavně v okolí krajského města. I v Pardubickém kraji byl podle Jakuba Cacha (2009) nízký počet obcí, které tvořily stabilní jádro volební podpory ODS. Navíc tyto obce také byly hlavně velká města a zázemí Pardubic. K podobnému závěru ve Zlínském kraji došel i Petr Dostál (2012). Nejhorší zisk zaznamenala ODS při volbách z roku 2013, ovšem během posledních voleb zaznamenala opětovný nárůst podpory voličů.

Nejúspěšnějším rokem pro KSČM byl rok 2002. Největší podporu strana získala v jihozápadní části kraje – kromě okresu Znojmo ještě v SO ORP Mikulov, Pohořelice a Ivančice. Kromě této oblasti se vytvořila souvislé území stabilního jádra podpory strany na spojnici tří okresních měst – Blansko, Vyškov a Hodonín. Zatímco prostorová distribuce obcí tvořících stabilní jádro volební podpory je v Pardubickém kraji podobná stabilnímu jádru strany ČSSD (podle Jakuba Cacha, 2009) a též ve Zlínském kraji podle Petra Dostála (2012) se částečně kryje se stabilním jádrem ČSSD, v Jihomoravském kraji výzkum prokázal částečně rozdílný trend s větší koncentrací v jihozápadní části kraje. Nejnižší volební podporu strana získala v posledních volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v roce 2017.

Křesťanští demokraté mají v Jihomoravském kraji větší podporu, než jakou mají na celonárodní úrovni, dokonce i v roce 2010, kdy strana nezískala potřebné množství hlasů pro zisk mandátu. Svou podporu strana získává především ve venkovských oblastech. Největší koncentrace obcí tvořících stabilní jádro volební podpory se nachází na pomezí okresů Brno-venkov, Vyškov, Břeclav a Hodonín, na hranici s dnešním krajem Vysočina a dále ve SO ORP Boskovice a Veselí nad Moravou. Podobný trend se vyskytoval v letech 1996–2006 v Pardubickém kraji podle Jakuba Cacha (2009), neboť i zde bylo stabilní jádro tvořeno velkým počtem převážně menších obcí, které se ovšem vyskytovaly spíše v centrální a severovýchodní části kraje. Ze závěrů práce Petra Dostála (2012) taktéž vyplynulo, že strana měla stabilní jádro ve Zlínském kraji tvořené velkým počtem spíše drobnějších obcí.

Hnutí ANO 2011 se výrazně prosadilo již během svých prvních voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v roce 2013, kdy se hnutí umístilo na druhém místě v kraji i na celostátní úrovni. Přelomovým se pro hnutí stal ovšem rok 2017, kdy hnutí suverénně zvítězilo ve většině obcí napříč krajem. Co se týče stabilního jádra volební podpory, tak největší množství obcí, které jej tvořily, se nacházelo v SO ORP Znojmo a západně od dálnice D2 v širokém pásu od Brna po Břeclav.

Z dalších stran je třeba zmínit TOP 09, jejíž podpora v Jihomoravském kraji postupně klesala až do úrovně, že v roce 2017 nedosáhla ani 5 %. Svou podporu strana získala především v centrální a jižní části regionu, podobně jako ODS. Podpora ostatních stran nebyla příliš významná.

8. Summary

The purpose of this master thesis is to analyze the results of elections to the Chamber of Deputies of the Parliament of the Czech Republic in South Moravian Region between 1996 and 2017. The largest part of the thesis is dedicated to political parties ČSSD, ODS, KSČM and KDU-ČSL. These traditional parties have high support of electors in the region. Except these parties, there are some other parties, which gained enough votes to become a member of the Chamber of Deputies of the Czech Republic or they just got more than 5 % of votes in the South Moravian Region.

There is a decrease of voter turnout since 1996. Higher percentage of eligible voters voted in the north part of region. Fewer electors voted closer to the Czech-Austrian border each year. The average voter turnout in the Czech Republic was every year slightly lower than in the South Moravian Region.

The main support of ČSSD is located in rural areas of districts Znojmo, Blansko and Vyškov. These areas are also the places, where most of the stable cores of electoral support are located. This party was the most popular party among the voters in the region until 2013.

ODS is traditional party, which is mostly popular among larger towns and their surroundings. This party has much less cores of electoral support than any other party in the region. The most of stable cores of electoral support are located in central part of the region.

Electoral support of KSČM is mostly located in rural area in southwestern part of the region. Popularity of this party is sinking.

Popularity of KDU-ČSL was higher in South Moravian Region than in the whole Czech Republic every year. The most of stable cores of electoral support are located in the countryside in the northern and southeastern part of the region.

ANO 2011 is a new political party, which significantly won the last election in 2017. Cores of electoral support are mostly located to the southwest of Brno.

There are other parties with sufficient number of votes, such as TOP 09, US, ODA and more, but they are not as important as the parties mentioned above.

9. Zdroje

AKTUÁLNĚ.CZ. Vláda Jiřího Rusnoka. 2014. [online]. [cit-2017-12-10]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/politika/vlada-jirihorusnoka/r~i:wiki:3819/?redirected=1513449283>

AKTUÁLNĚ.CZ. Vláda podá demisi. Z Babiše se nesmí stát mučedník, nevyklučí předčasné volby, řekl Sobotka. 2017. [online]. [cit-2017-12-01]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/vysvetlil-babis-dostatecne-sve-finance-sobotka-rekne-jestli/r~d320eeb02f2711e7a4f4002590604f2e/>

ANTOŠ, Marek. Principy voleb v České republice: [doplněno o srovnání se státy Evropské unie]. Praha: Linde, 2008, 191 s. ISBN 9788072017348.

BURDOVÁ, Pavla, Martin KREIDL, Jindřich KREJČÍ, Petr MATĚJŮ, Blanka ŘEHÁKOVÁ a Klára PLECITÁ. Nerovnost, spravedlnost, politika: Česká republika 1991-1998. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2000, 402 s. ISBN 8085850826.

BOBBIO, Norberto. Pravice a levice: důvod a smysl rozdělení politické scény. Přeložila Hana MONDELLI-LHOTÁKOVÁ. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2003, 153 s. Politologická řada. ISBN 80-7325-012-8.

CABADA, Ladislav a KUBÁT, Michal. Úvod do studia politické vědy. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, 455 s. ISBN 9788073800765.

CABADA, Ladislav a ŽENÍŠEK, Marek. Smíšené volební systémy. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 2003, 156 s. ISBN 8086473449.

CACH, Jakub. Analýza výsledků voleb Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky v Pardubickém kraji. 2009. 81 s., 89 s. příloh. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Katedra geografie. Vedoucí práce Miloš Fňukal. [online]. [cit-2017-12-23]. Dostupné z: https://geography.upol.cz/soubory/studium/bp/2009-rg/2009_Cach.pdf

ČAPEK, Miloš. Nové politické strany ve volbách 2010: Geografická analýza. 2011. 50 s. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Katedra geografie. Vedoucí práce Miloš Fňukal. [online]. [cit-2017-12-26]. Dostupné z: https://geography.upol.cz/soubory/studium/bp/2011-rg/2011_Capek.pdf

ČSÚ. Historický lexikon obcí České republiky - 1869 – 2005: II. díl. ČSÚ. 2004. [online]. [cit-2017-12-01]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20538302/13n106cd2.pdf/ed17fd22-0421-4b48-98ec-9a86f45aec8a?version=1.0>

ČSÚ. Přehledné výsledky voleb podle obcí Jihomoravského kraje. ČSÚ. 2017. [online]. [cit-2017-12-01]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/vysledky_voleb

DOSTÁL, Petr. Územní trendy volební podpory ve Zlínském kraji po roce 1990. 54 s., 46 s. příloh. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Katedra geografie. Vedoucí práce Miloš Fňukal. [online]. [cit-2017-12-23]. Dostupné z: https://geography.upol.cz/soubory/studium/bp/2012-rg/2012_Dostal.pdf

HAVEL, Jiří. Levice a levicové hodnoty. 2008. [online]. [cit-2017-12-20]. Dostupné z: <http://www.monumenttotransformation.org/atlas-transformace/html/l/levice/1-levice-a-levicove-hodnoty.html>

HAVLÍK, Vlastimil et al. Volby do Poslanecké sněmovny 2013. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, Mezinárodní politologický ústav, 2014, 347 s. Monografie. ISBN 978-80-210-7147-6.

KLÍMA, Michal. Kvalita demokracie v České republice a volební inženýrství. Praha: Radix, 2001, 179 s. ISBN 8086031292.

KLÍMA, Michal. Volby a politické strany v moderních demokraciích. Praha: Radix, 2003, 273 s. ISBN 8086031136.

KOSTELECKÝ, Tomáš et al. Geografie výsledků parlamentních voleb: vzorce volebního chování v Česku 1992-2013. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2015, 209 s. ISBN 978-80-7330-284-9.

KOSTELECKÝ, Tomáš et al. Koho volí Vaši sousedé?: prostorové vzorce volebního chování na území Česka od roku 1920 do roku 2006, jejich změny a možné příčiny. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON) v koedici se Sociologickým ústavem AV ČR, 2014, 173 s. Studie. ISBN 978-80-7419-166-4.

KRÁL, Ondřej. Volební geografie ČR: analýza volební podpory KSČ a KSČM. 2013. 122 s., 2 s. příloh. Diplomové práce. Univerzita Palackého, Katedra geografie. Vedoucí práce Miloš Fňukal. [online]. [cit-2017-12-20]. Dostupné z: https://geography.upol.cz/soubory/studium/dp/2013-rg/2013_Kral.pdf

KREJČÍ, Oskar. Nová kniha o volbách. Praha: Professional Publishing, 2006, 481 s. ISBN 80-869-4601-0

KUKLÍK, Pavel a BAXA, Josef. Metody pro přepočítání hlasů na mandáty. ČSÚ. 2005. [online]. [cit-2017-11-13]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/metody_pro_prepecet_hlasu_na_mandaty

LEBEDA, Tomáš. Česká politika před volbami 2006. FES Praha. 2006. [online]. [cit-2017-11-29]. Dostupné z: https://tarantula.ruk.cuni.cz/ACPO-15-version1-Lebeda_T_Ceska_politika_pred_volbami_2006.pdf

LIDOVKY.CZ. Median: Vládní krize ovlivnila a poznamenala preference hnutí ANO i ČSSD. 2017. [online]. [cit-2017-12-01]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/median-vladni-krize-ovlivnila-a-poznamenala-preference-hnuti-ano-i-cssd-13w-/zpravy-domov.aspx?c=A170524_191507_ln_domov_ELE

MISAŘ, Jakub. Územní trendy volební podpory v okrese Bruntál po roce 1990. 2012. 58 s. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Katedra geografie. Vedoucí práce Miloš Fňukal. [online]. [cit-2017-12-23]. Dostupné z: https://geography.upol.cz/soubory/studium/bp/2012-geo/2012_Misar.pdf

NEVLÍDOVÁ, Markéta. Volební účast v České republice. 2014. [online]. [cit-2017-12-08]. Dostupné z: <http://pres.upmedia.cz/samostatne-projekty/psana-zurnalistika/volebni-ucast-v-ceske-republice>

NOVINKY.CZ. Největší okrsek v Česku měl účast přes 100 procent, a to přišli čtyři lidé. 2012. [online]. [cit-2017-12-01]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/domaci/281388-nejvetsi-okrsek-v-cesku-mel-ucast-pres-100-procent-a-to-prisli-ctyri-lide.html>

OBEC LADNÁ. Současnost obce. 2017. [online]. [cit-2017-12-03]. Dostupné z: <http://www.obecladna.cz/ladna/obec/soucasnost.htm>

PLECITÁ-VLACHOVÁ, Klára. Levice a pravice. Prázdné pojmy, se kterými se zbytečně „haraší“, nebo něco víc?. 2001. [online]. [cit-2017-12-20]. Dostupné z: <http://www.revuepolitika.cz/clanky/1111/levice-a-pravice>

PROKOP, Dan. Dočasnou vládu by měl vést šéf statistiků Fischer, shodli se politici. 2009. [online]. [cit-2017-12-23]. Dostupné z: https://zpravy.idnes.cz/docasnou-vladu-by-mel-vest-sef-statistiku-fischer-shodli-se-politici-1j0-/domaci.aspx?c=A090405_142555_domaci_jba

SCRUTON, Roger. Slovník politického myšlení. Přeložil Petr PITHART. Brno: Atlantis, 1989, 183 s. Prameny. ISBN 8071080136.

ŠARADÍN, Pavel. Volby 2002: analýza programů a výsledků ve volbách do Poslanecké sněmovny. Olomouc: Periplum, 2002, 119 s. ISBN 8086624099.

Štvrtecký, Martin. Geografická analýza výsledkov parlamentných volieb na Slovensku v roku 2012. 2013. 43 s. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Katedra geografie. Vedoucí práce Miloš Fňukal. [online]. [cit-2017-12-26]. Dostupné z: https://geography.upol.cz/soubory/studium/bp/2013-rg/2013_Stvrtecky.pdf

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Ústavní zákon č. 347/1997 Sb., Ústavní zákon o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

VODIČKA, Karel a Ladislav CABADA. Politický systém České republiky: historie a současnost. Praha: Portál, 2003, 351 s. ISBN 8071787183.

VOLBY.CZ. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 31. 5. - 1. 6. 1996. ČSÚ. 1996. [online]. [cit-2017-12-03]. Dostupné z:<https://volby.cz/pls/ps1996/u53>

VOLBY.CZ. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 19. - 20. 6. 1998. ČSÚ. 1998. [online]. [cit-2017-12-03]. Dostupné z:<https://volby.cz/pls/ps1998/u53>

VOLBY.CZ. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 14. - 15. 6. 2002. ČSÚ. 2002. [online]. [cit-2017-12-03]. Dostupné z:<https://volby.cz/pls/ps2002/ps4?xjazyk=CZ>

VOLBY.CZ. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 2. 6. – 3. 6. 2006. ČSÚ. 2006. [online]. [cit-2017-12-03]. Dostupné z:<https://volby.cz/pls/ps2006/ps3?xjazyk=CZ>

VOLBY.CZ. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 28. 5. – 29. 5. 2010. ČSÚ. 2010. [online]. [cit-2017-12-03]. Dostupné z:<https://volby.cz/pls/ps2010/ps3?xjazyk=CZ>

VOLBY.CZ. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 25. 10. – 26. 10. 2013. ČSÚ. 2013. [online]. [cit-2017-12-03]. Dostupné z:<https://volby.cz/pls/ps2013/ps3?xjazyk=CZ>

VOLBY.CZ. Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky konané ve dnech 20. 10. – 21. 10. 2017. ČSÚ. 2017. [online]. [cit-2017-12-03]. Dostupné z:<https://volby.cz/pls/ps2017/ps3?xjazyk=CZ>

Volby '98: předvolební situace, programy, výsledky. Editor Pavel ŠARADÍN. Brno: Nakladatelství Doplněk, 2000, 143 s. ISBN 8072390716.

Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2006. Editor Dalibor ČALOUDEK. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2006, 219 s., [8] s. obr. příl. ISBN 8073251086.

Volby v demokracii: soubor přednášek. Editor Vojtěch ŠIMÍČEK. Brno: Mezinárodní politologický ústav Právnické fakulty Masarykovy univerzity, 1995, 154 s.

Zákon č. 15/2015 Sb., Zákon o zrušení vojenského újezdu Brdy, o stanovení hranic vojenských újezdů, o změně hranic krajů a o změně souvisejících zákonů (zákon o hranicích vojenských újezdů)

Zákon č. 204/2000 Sb., Zákon, kterým se mění zákon č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění zákona č. 212/1996 Sb. a nálezu Ústavního soudu uveřejněného pod č. 243/1999 Sb., zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 387/2004 Sb., zákon o změnách hranic krajů a o změně zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností, a zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

10. Seznam příloh

Volební účast

Příloha 1: Vývoj volební účasti v Jihomoravském kraji a České republice

Příloha 2: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 1996

Příloha 3: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 1998

Příloha 4: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 2002

Příloha 5: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 2006

Příloha 6: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 2010

Příloha 7: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 2013

Příloha 8: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 2017

Vítězná strana

Příloha 9: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 1996

Příloha 10: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 1998

Příloha 11: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 2002

Příloha 12: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 2006

Příloha 13: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 2010

Příloha 14: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 2013

Příloha 15: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 2017

Platné hlasy pro ODS

Příloha 16: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 1996

Příloha 17: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 1998

Příloha 18: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 2002

Příloha 19: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 2006

Příloha 20: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 2010

Příloha 21: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 2013

Příloha 22: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 2017

Platné hlasy pro ČSSD

Příloha 23: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 1996

Příloha 24: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 1998

Příloha 25: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 2002

Příloha 26: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 2006

Příloha 27: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 2010

Příloha 28: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 2013

Příloha 29: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 2017

Platné hlasy pro KDU-ČSL

Příloha 30: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 1996

Příloha 31: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 1998

Příloha 32: Podíl platných hlasů pro koalici KDU-ČSL a US-DEU v roce 2002

Příloha 33: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 2006

Příloha 34: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 2010

Příloha 35: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 2013

Příloha 36: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 2017

Platné hlasy pro KSČM

Příloha 37: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 1996

Příloha 38: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 1998

Příloha 39: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 2002

Příloha 40: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 2006

Příloha 41: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 2010

Příloha 42: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 2013

Příloha 43: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 2017

Platné hlasy pro strany, které získaly v ČR nebo v JMK 5 % hlasů

Příloha 44: Podíl platných hlasů pro ODA v roce 1996

Příloha 45: Podíl platných hlasů pro SPR-RSČ v roce 1996

Příloha 46: Podíl platných hlasů pro Unii svobody v roce 1998

Příloha 47: Podíl platných hlasů pro Stranu zelených v roce 2006

Příloha 48: Podíl platných hlasů pro TOP 09 v roce 2010

Příloha 49: Podíl platných hlasů pro TOP 09 v roce 2013

Příloha 50: Podíl platných hlasů pro TOP 09 v roce 2017

Příloha 51: Podíl platných hlasů pro Věci veřejné v roce 2010

Příloha 52: Podíl platných hlasů pro ANO 2011 v roce 2013

Příloha 53: Podíl platných hlasů pro ANO 2011 v roce 2017

Příloha 54: Podíl platných hlasů pro Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury v roce 2013

Příloha 55: Podíl platných hlasů pro SPD v roce 2017

Příloha 56: Podíl platných hlasů pro Českou pirátskou stranu v roce 2017

Příloha 57: Podíl platných hlasů pro hnutí Starostové a nezávislí v roce 2017

Platné hlasy pro ostatní nepostupující strany

Příloha 58: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 1996

Příloha 59: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 1998

Příloha 60: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 2002

Příloha 61: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 2006

Příloha 62: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 2010

Příloha 63: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 2013

Příloha 64: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 2017

Jádra volební podpory ČSSD

Příloha 65: Jádra volební podpory ČSSD v roce 1996

Příloha 66: Jádra volební podpory ČSSD v roce 1998

Příloha 67: Jádra volební podpory ČSSD v roce 2002

Příloha 68: Jádra volební podpory ČSSD v roce 2006

Příloha 69: Jádra volební podpory ČSSD v roce 2010

Příloha 70: Jádra volební podpory ČSSD v roce 2013

Příloha 71: Jádra volební podpory ČSSD v roce 2017

Příloha 72: Stabilita jader volební podpory ČSSD

Jádra volební podpory ODS

Příloha 73: Jádra volební podpory ODS v roce 1996

Příloha 74: Jádra volební podpory ODS v roce 1998

Příloha 75: Jádra volební podpory ODS v roce 2002

Příloha 76: Jádra volební podpory ODS v roce 2006

Příloha 77: Jádra volební podpory ODS v roce 2010

Příloha 78: Jádra volební podpory ODS v roce 2013

Příloha 79: Jádra volební podpory ODS v roce 2017

Příloha 80: Stabilita jader volební podpory ODS

Jádra volební podpory KDU-ČSL

Příloha 81: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 1996

Příloha 82: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 1998

Příloha 83: Jádra volební podpory koalice KDU-ČSL a US-DEU v roce 2002

Příloha 84: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 2006

Příloha 85: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 2010

Příloha 86: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 2013

Příloha 87: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 2017

Příloha 88: Stabilita jader volební podpory KDU-ČSL

Jádra volební podpory KSČM

Příloha 89: Jádra volební podpory KSČM v roce 1996

Příloha 90: Jádra volební podpory KSČM v roce 1998

Příloha 91: Jádra volební podpory KSČM v roce 2002

Příloha 92: Jádra volební podpory KSČM v roce 2006

Příloha 93: Jádra volební podpory KSČM v roce 2010

Příloha 94: Jádra volební podpory KSČM v roce 2013

Příloha 95: Jádra volební podpory KSČM v roce 2017

Příloha 96: Stabilita jader volební podpory KSČM

Jádra volební podpory ANO 2011

Příloha 97: Jádra volební podpory hnutí ANO 2011 v roce 2013

Příloha 98: Jádra volební podpory hnutí ANO 2011 v roce 2017

Příloha 99: Stabilita jader volební podpory hnutí ANO 2011

Překrytí jader volební podpory

Příloha 100: Překrytí jader volební podpory v roce 1996

Příloha 101: Překrytí jader volební podpory v roce 1998

Příloha 102: Překrytí jader volební podpory v roce 2002

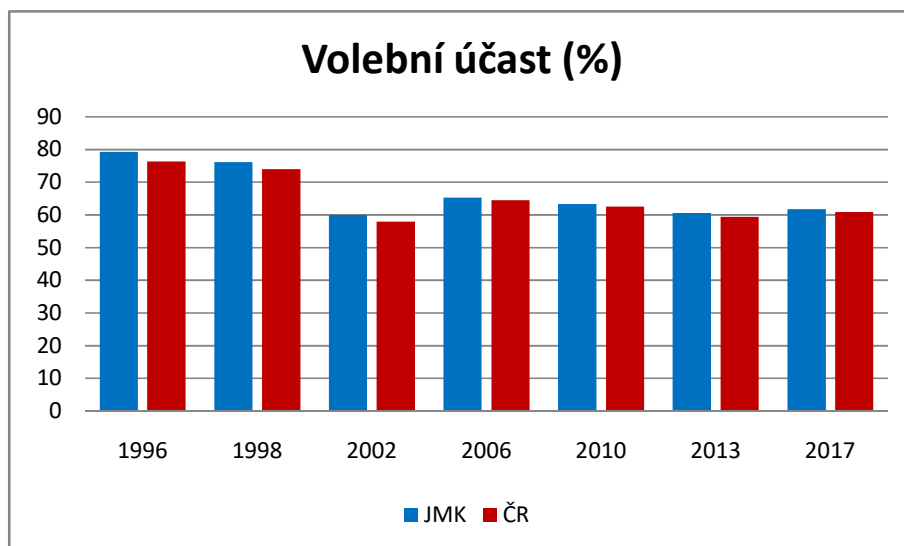
Příloha 103: Překrytí jader volební podpory v roce 2006

Příloha 104: Překrytí jader volební podpory v roce 2010

Příloha 105: Překrytí jader volební podpory v roce 2013

Příloha 106: Překrytí jader volební podpory v roce 2017

11. Přílohy

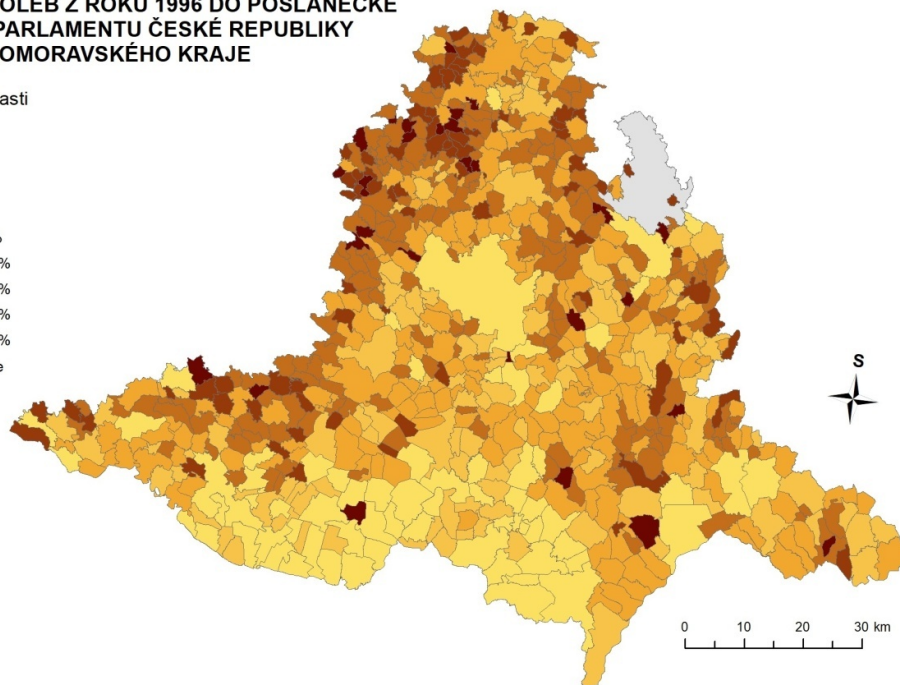
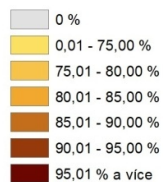

Příloha 1: Vývoj volební účasti v Jihomoravském kraji a České republice

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1996 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle volební účasti

Volební účast

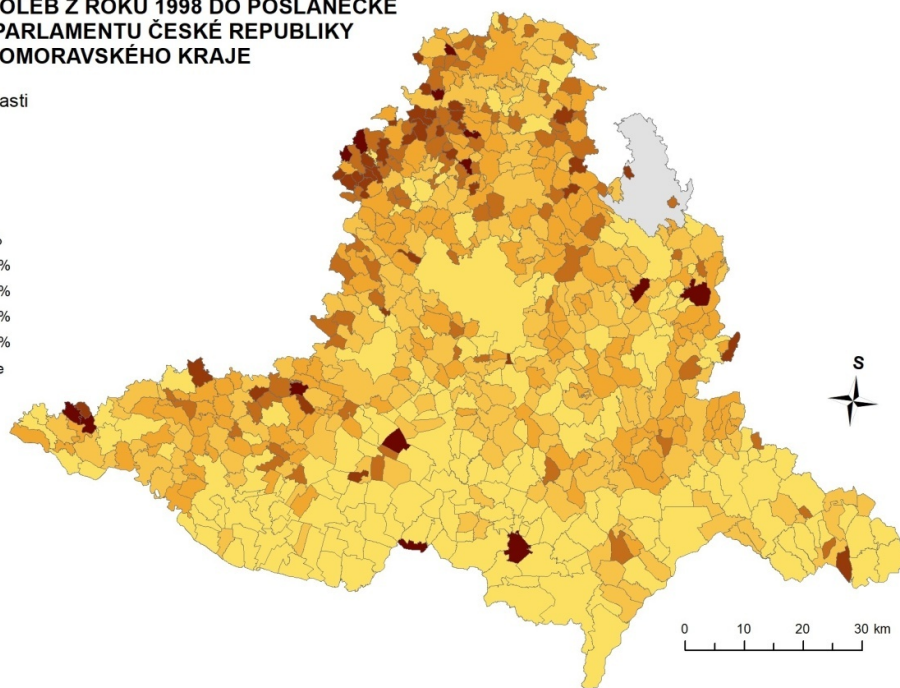
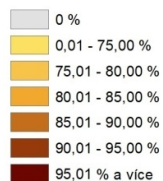
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nebyl registrován žádný volič.

Příloha 2: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 1996

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1998 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle volební účasti

Volební účast

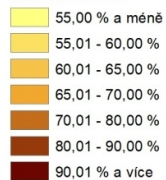

Příloha 3: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 1998

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2002 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

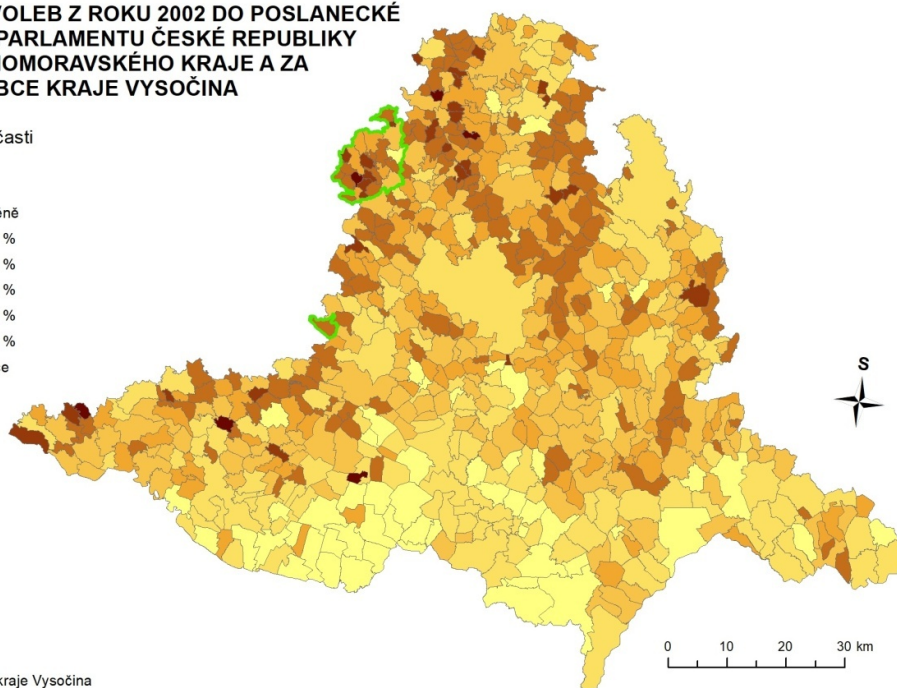
podle volební účasti

Volební účast

Ostatní

hranice obcí kraje Vysočina

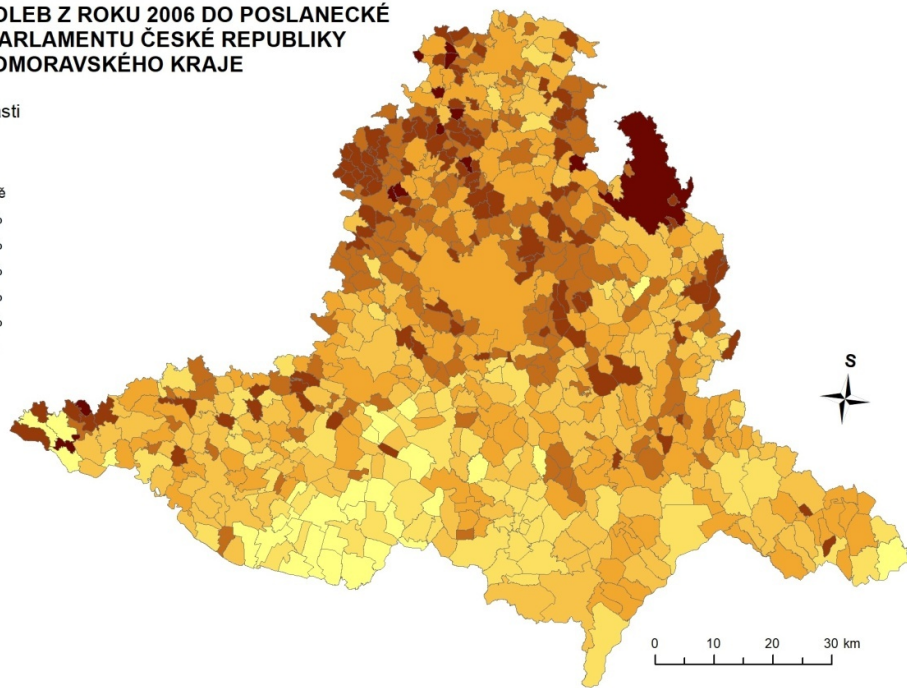
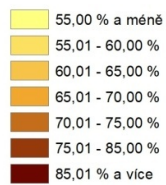

Příloha 4: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 2002

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2006 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle volební účasti

Volební účast

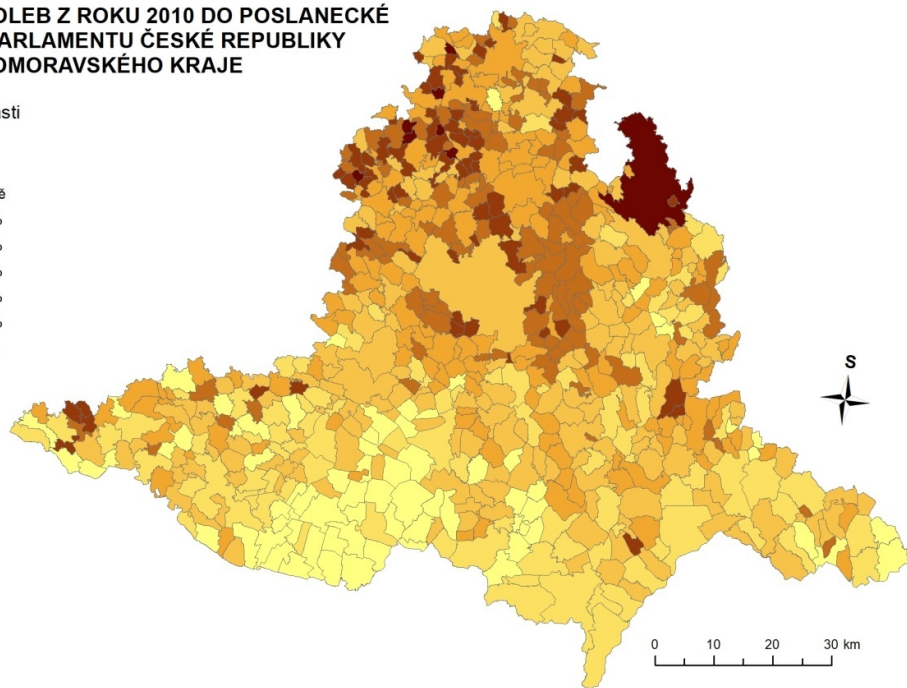
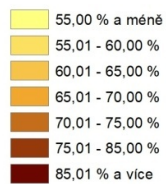

Příloha 5: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 2006

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2010 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle volební účasti

Volební účast

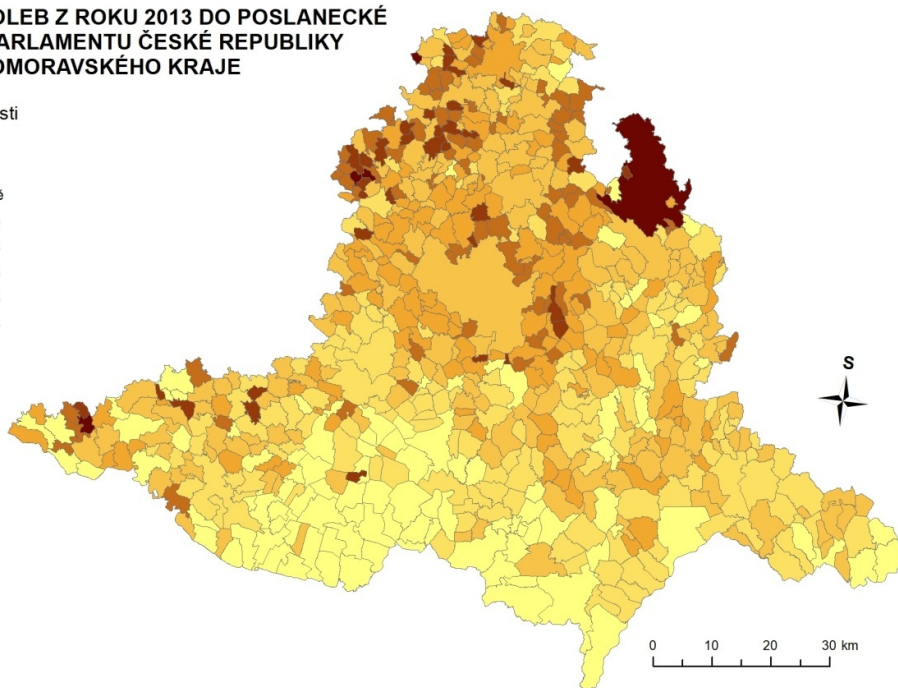
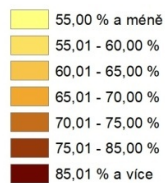

Příloha 6: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 2010

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2013 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle volební účasti

Volební účast

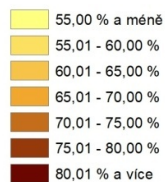

Příloha 7: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 2013

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

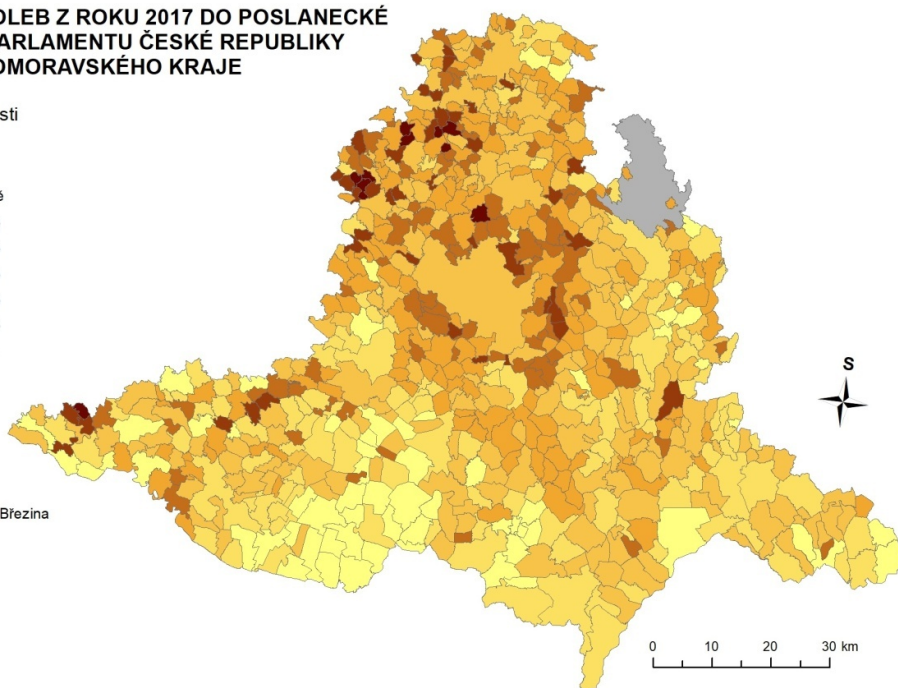
podle volební účasti

Volební účast

Ostatní

Vojský újezd Březina

Pozn. Ve vojském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 8: Volební účast v Jihomoravském kraji v roce 2017

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1996 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

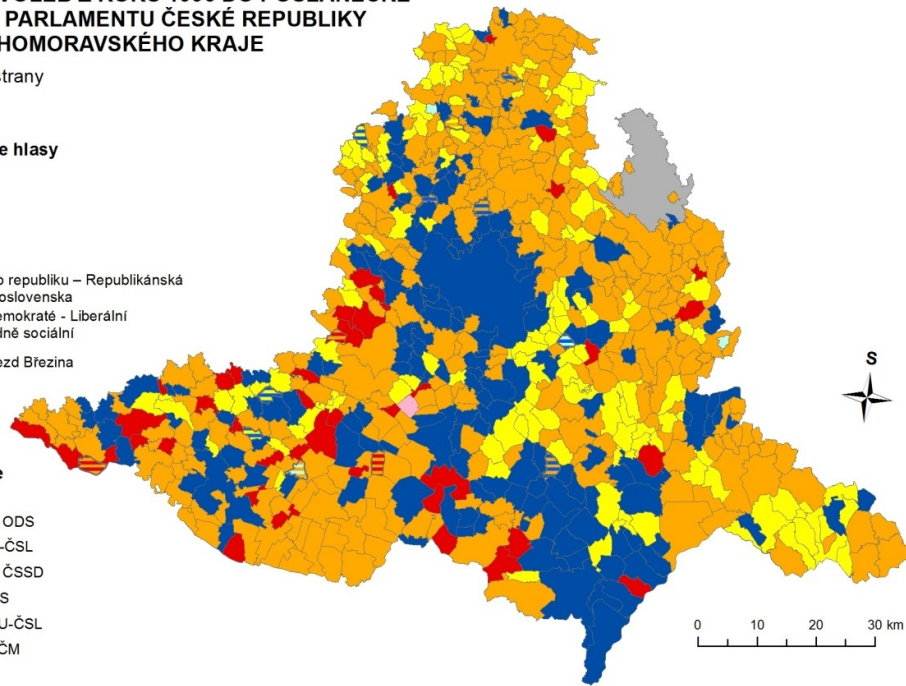
podle vítězné strany

Strana s nejvíce hlasy

- ČSSD
- ODS
- KDU-ČSL
- KSČM
- Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa
- Svobodní demokraté - Liberální strana národně sociální
- Vojenská újezd Březina

Strany dělící se o prvenství

- SPR-RSČ a ODS
- ODS a KDU-ČSL
- SPR-RSČ a ČSSD
- ČSSD a ODS
- ČSSD a KDU-ČSL
- ČSSD a KSČM

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina v roce 1996 není registrován žádný volič

Příloha 9: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 1996

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1998 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

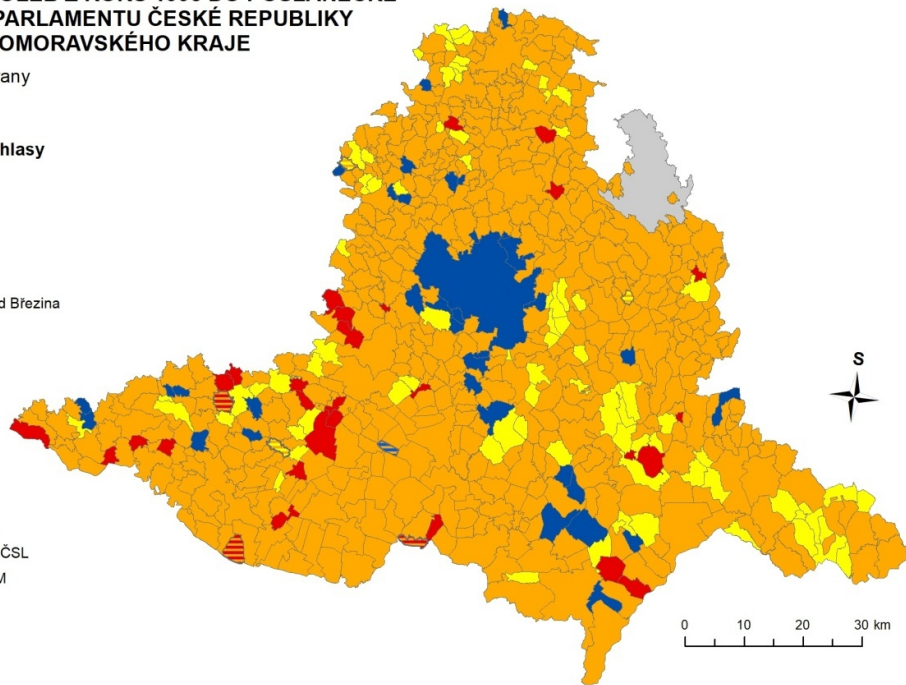
podle vítězné strany

Strana s nejvíce hlasy

- ČSSD
- ODS
- KDU-ČSL
- KSČM
- Vojenská újezd Březina

Strany dělící se o prvenství

- ČSSD a ODS
- ČSSD a KDU-ČSL
- ČSSD a KSČM

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina v roce 1998 žádný z voličů nehlasoval.

Příloha 10: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 1998

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2002 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE A ZA VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA

podle vítězné strany

Strana s nejvíce hlasy

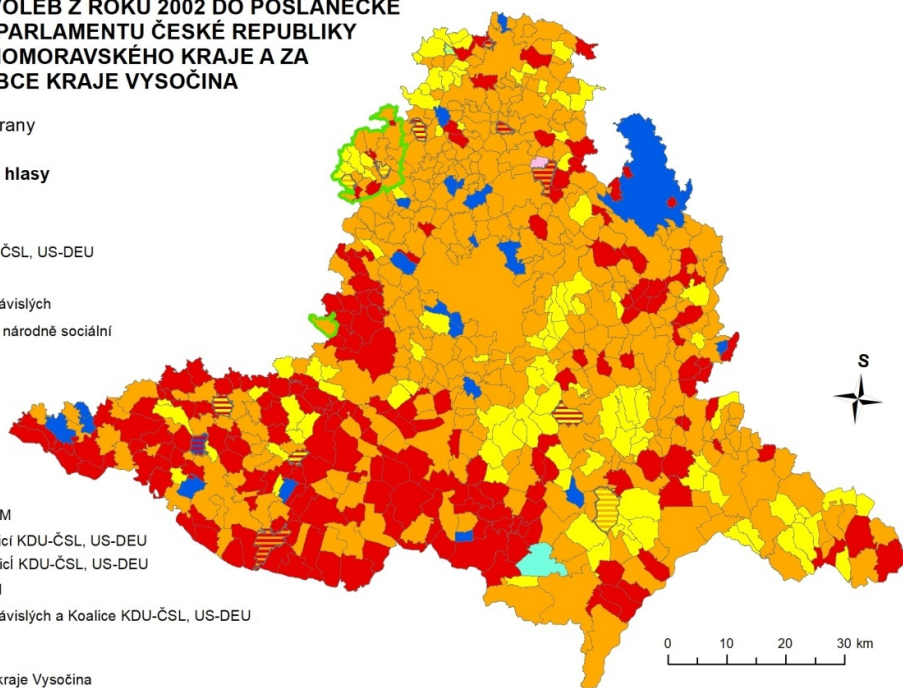
- ČSSD
- ODS
- Koalice KDU-ČSL, US-DEU
- KSČM
- Sdružení nezávislých
- Česká strana národně sociální

Strany dělící se o prvenství

- ČSSD a KSČM
- ČSSD s Koalicí KDU-ČSL, US-DEU
- KSČM s Koalicí KDU-ČSL, US-DEU
- ODS a KSČM
- Sdružení nezávislých a Koalice KDU-ČSL, US-DEU

Ostatní

- hranice obcí kraje Vysočina

Příloha 11: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 2002

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2006 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

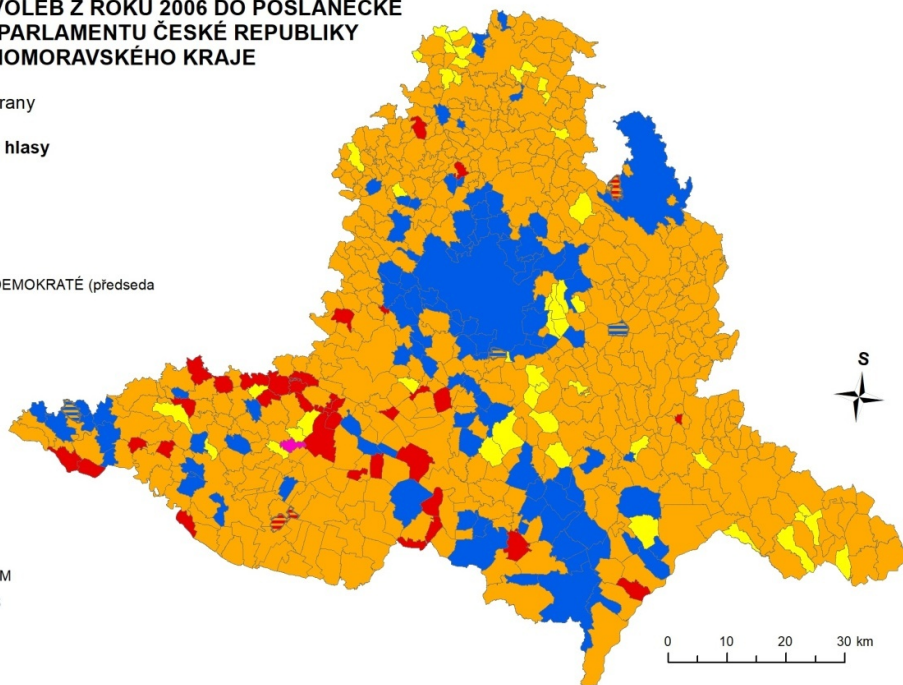
podle vítězné strany

Strana s nejvíce hlasy

- ČSSD
- KDU-ČSL
- KSČM
- ODS
- NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ (předseda V. Železný)

Strany dělící se o prvenství

- ČSSD a KSČM
- ČSSD a ODS

Příloha 12: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 2006

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2010 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle vítězné strany

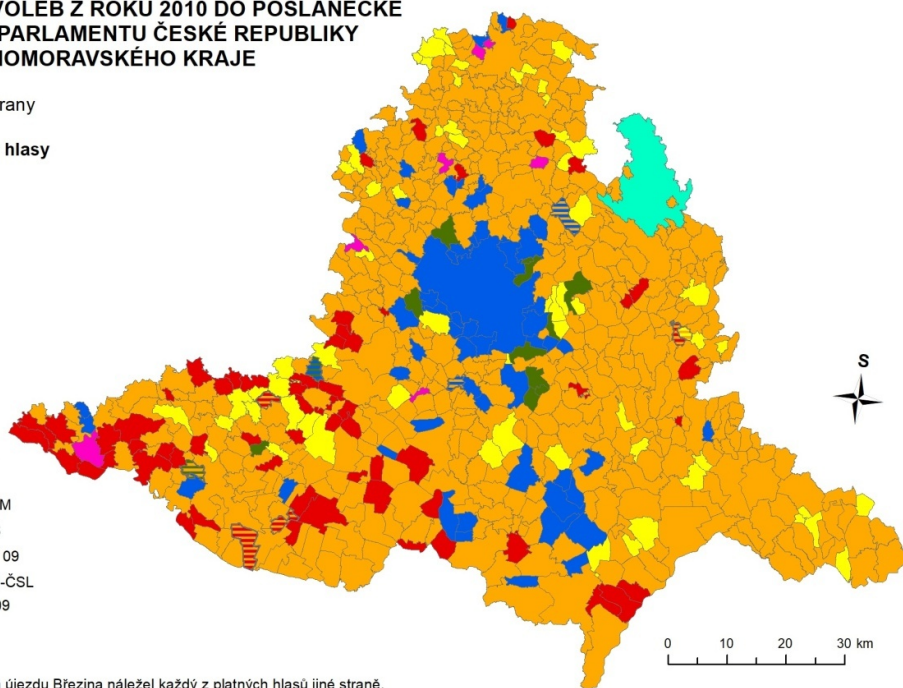
Strana s nejvíce hlasy

- ČSSD
- KDU-ČSL
- KSČM
- ODS
- TOP 09
- Věci veřejné

**Strany dělící se
o prvenství**

- ČSSD a KSČM
- ČSSD a ODS
- ČSSD a TOP 09
- ČSSD a KDU-ČSL
- ODS a TOP 09
- více stran

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina náležel každý z platných hlasů jiné straně.
Po jednom hlasu získaly strany KSČM, ČSSD, Moravané, TOP 09, Strana zelených
a ODS

Příloha 13: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 2010

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2013 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

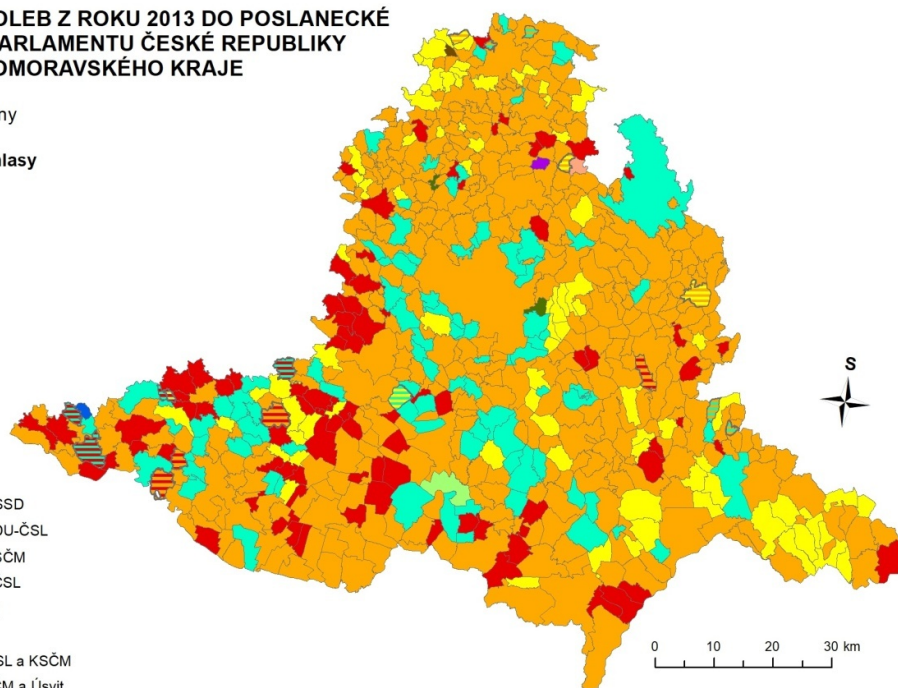
podle vítězní strany

Strana s nejvíce hlasy

- ANO 2011
- ČSSD
- KDU-ČSL
- KSČM
- ODS
- SPOZ
- TOP 09
- Úsvit

**Strany dělící se
o prvenství**

- ANO 2011 a ČSSD
- ANO 2011 a KDU-ČSL
- ANO 2011 a KSČM
- ČSSD a KDU-ČSL
- ČSSD a KSČM
- KSČM a Úsvit
- ČSSD, KDU-ČSL a KSČM
- KDU-ČSL, KSČM a Úsvit

Příloha 14: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 2013

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle vítězní strany

Strana s nejvíce hlasy

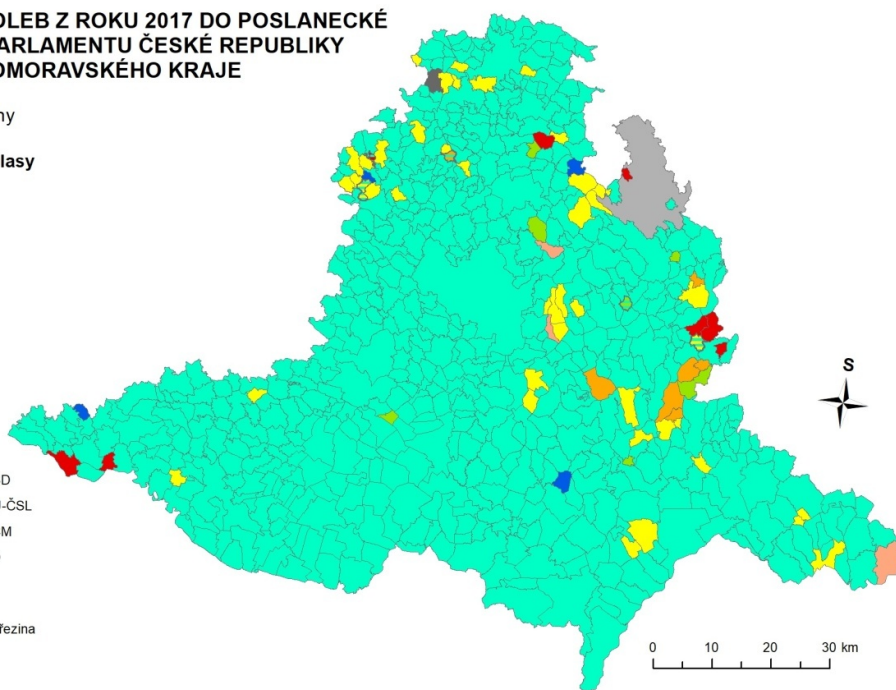
- ANO 2011
- ČSSD
- KDU
- KSČM
- ODS
- Piráti
- SPD
- STAN

Strany dělící se o prvenství

- ANO 2011 a ČSSD
- ANO 2011 a KDU-ČSL
- ANO 2011 a KSČM
- ANO 2011 a SPD

Ostatní

- Vojenský újezd Březina

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

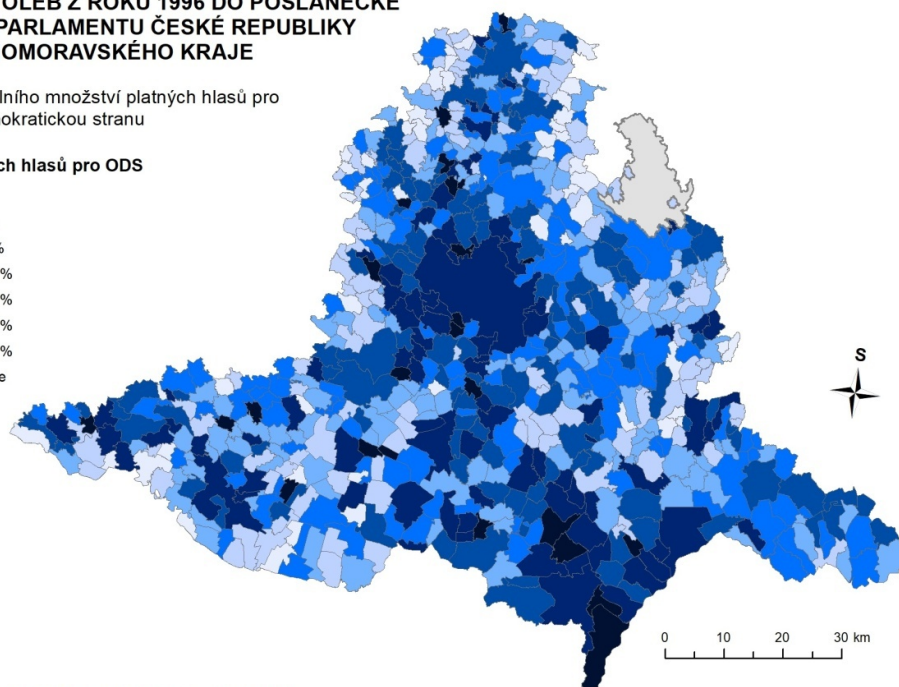
Příloha 15: Výsledky voleb v Jihomoravském kraji podle vítězné strany v roce 2017

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1996 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro Občanskou demokratickou stranu

Procento platných hlasů pro ODS

- 0 %
- 0,01 - 5,00 %
- 5,01 - 10,00 %
- 10,01 - 15,00 %
- 15,01 - 20,00 %
- 20,01 - 25,00 %
- 25,01 - 30,00 %
- 30,01 % a více

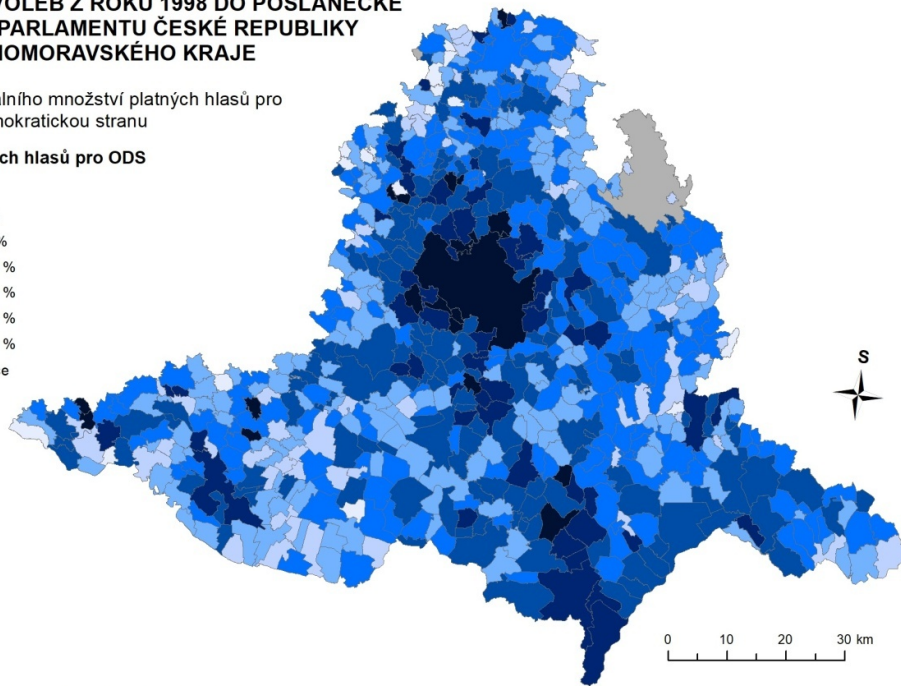
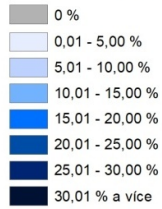
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nebyl registrován žádný volič.

Příloha 16: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 1996

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1998 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Občanskou demokratickou stranu

Procento platných hlasů pro ODS

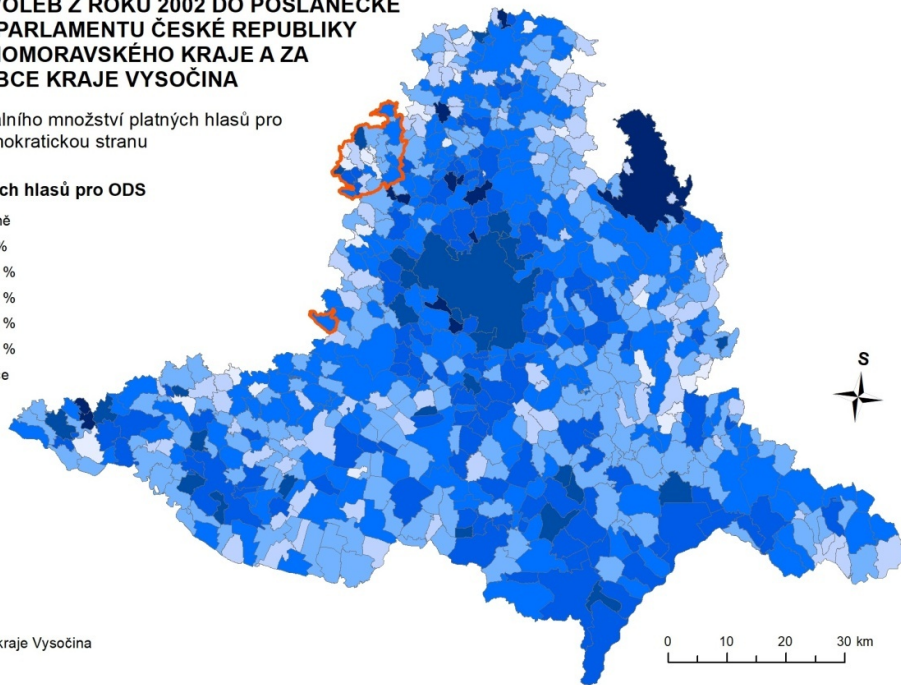
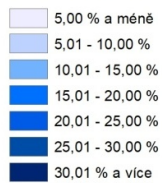
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nehlasoval žádný volič.

Příloha 17: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 1998

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2002 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Občanskou demokratickou stranu

Procento platných hlasů pro ODS

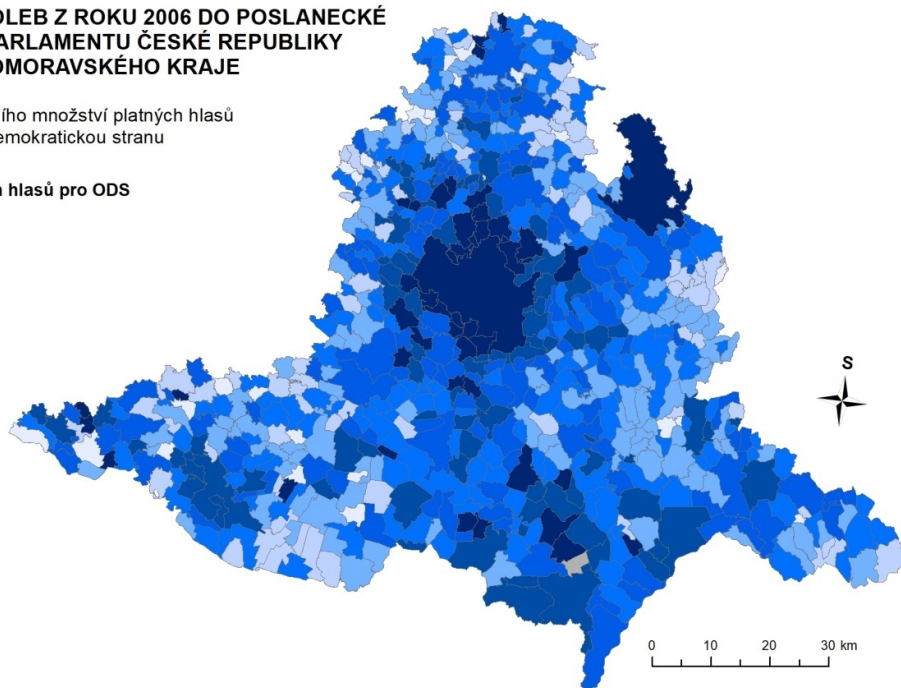
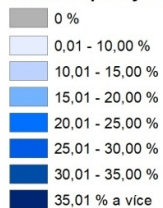
Ostatní
hranice obcí kraje Vysočina

Příloha 18: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 2002

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2006 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Občanskou demokratickou stranu

Procento platných hlasů pro ODS

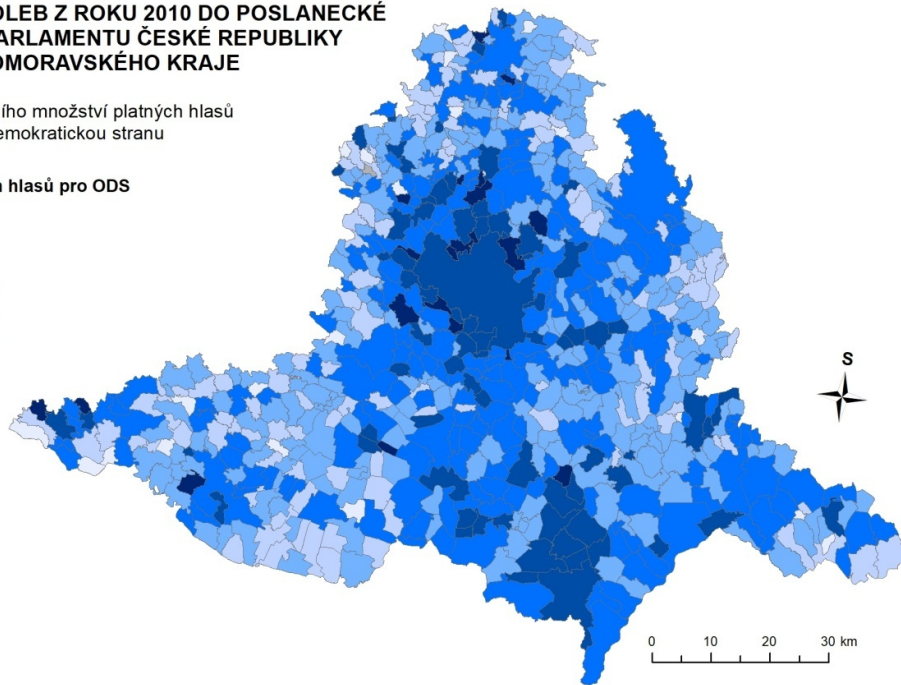
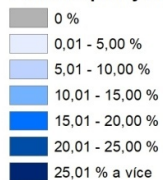

Příloha 19: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 2006

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2010 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Občanskou demokratickou stranu

Procento platných hlasů pro ODS

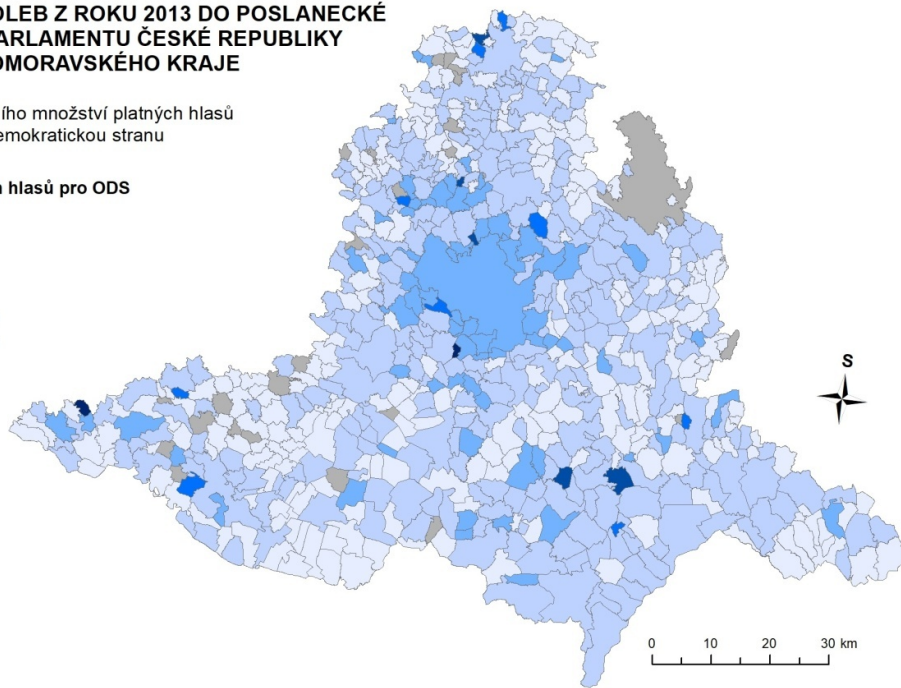
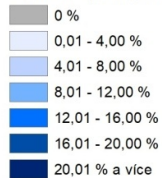

Příloha 20: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 2010

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2013 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro Občanskou demokratickou stranu

Procento platných hlasů pro ODS

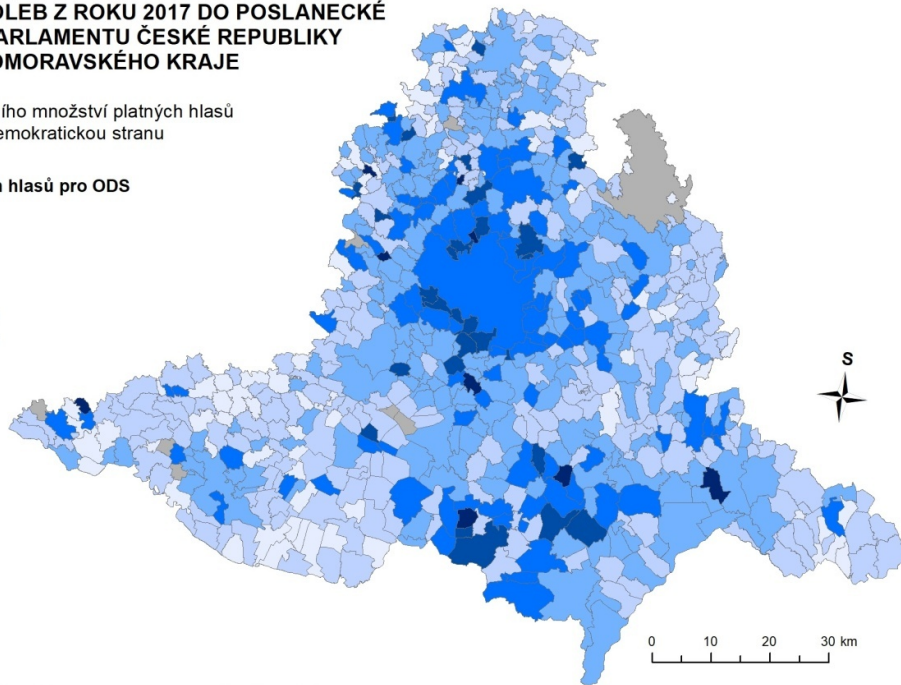
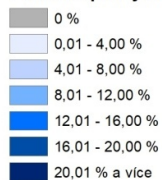

Příloha 21: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 2013

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro Občanskou demokratickou stranu

Procento platných hlasů pro ODS

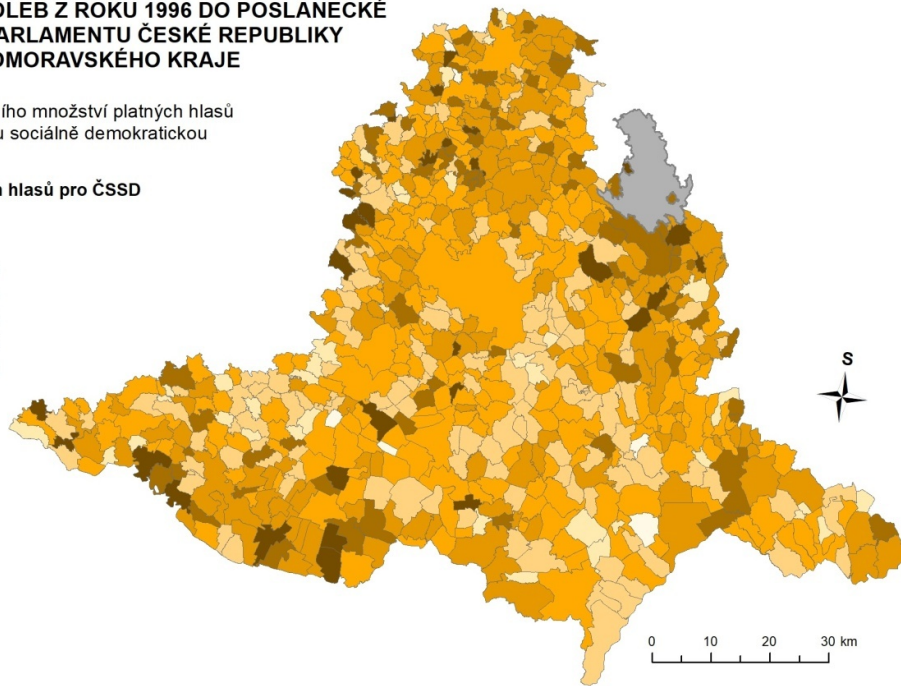
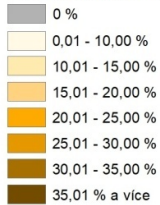
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 22: Podíl platných hlasů pro ODS v roce 2017

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1996 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Českou stranu sociálně demokratickou

Procento platných hlasů pro ČSSD

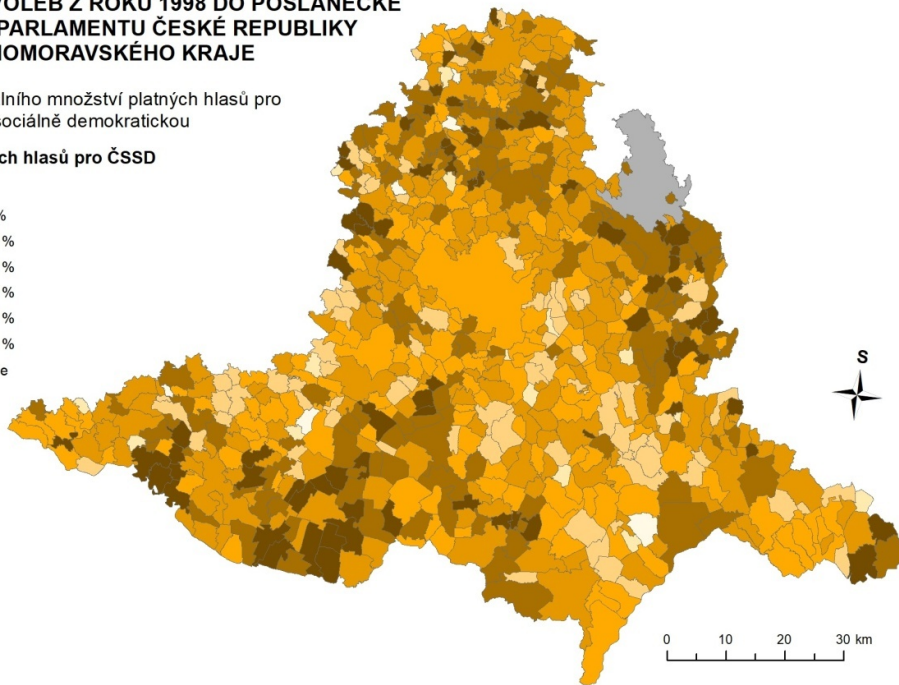
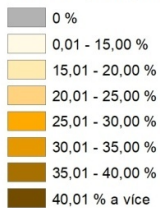
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nebyl registrován žádný volič.

Příloha 23: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 1996

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1998 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Českou stranu sociálně demokratickou

Procento platných hlasů pro ČSSD

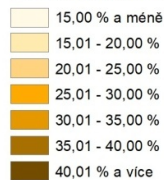
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nehlasoval žádný volič.

Příloha 24: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 1998

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2002 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

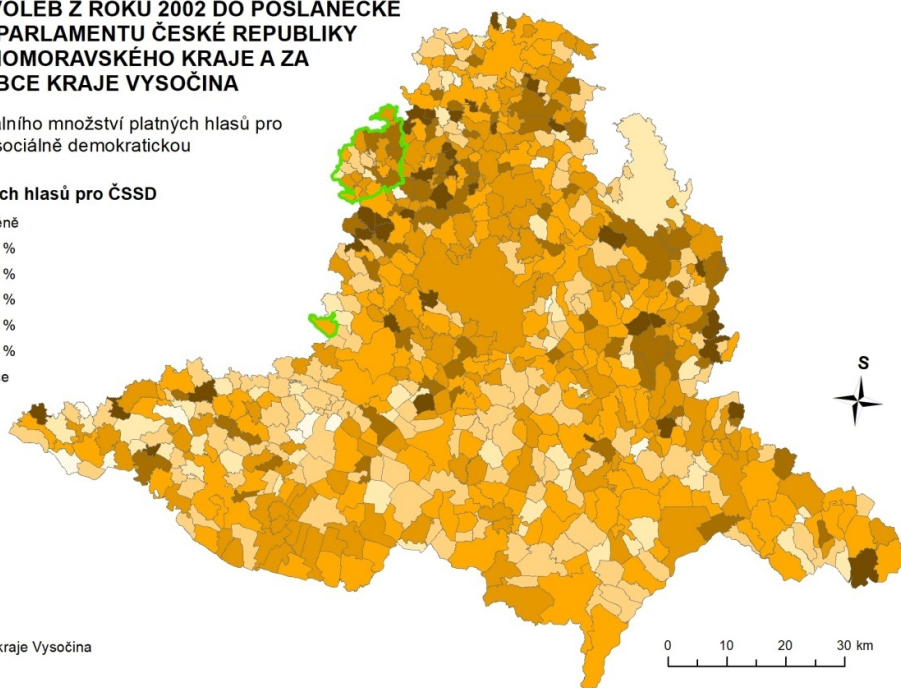
podle procentuálního množství platných hlasů pro
Českou stranu sociálně demokratickou

Procento platných hlasů pro ČSSD

Ostatní

hranice obcí kraje Vysočina

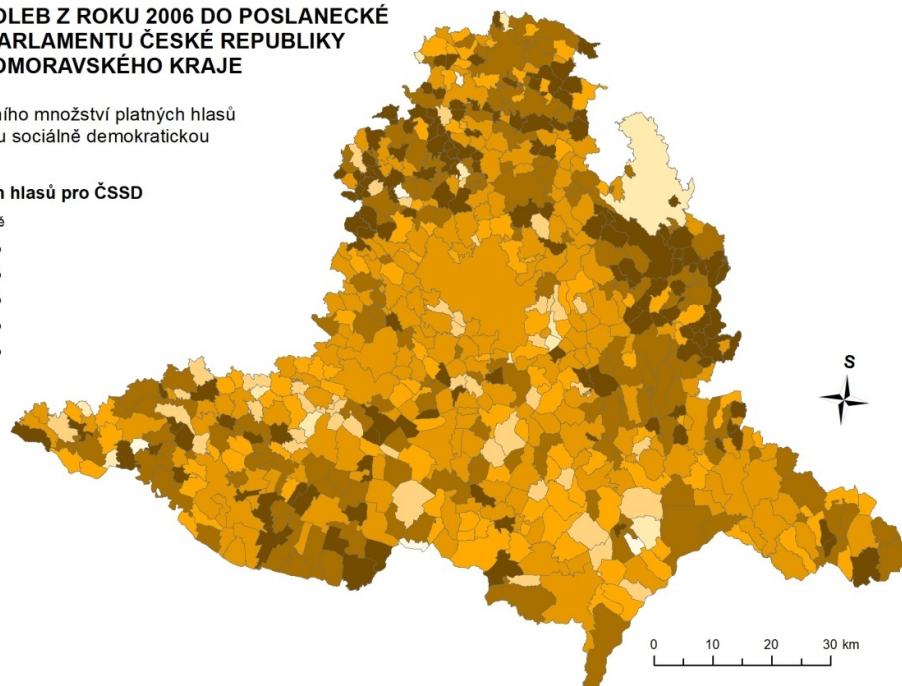
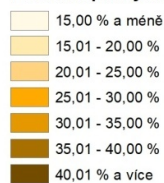

Příloha 25: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 2002

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2006 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Českou stranu sociálně demokratickou

Procento platných hlasů pro ČSSD

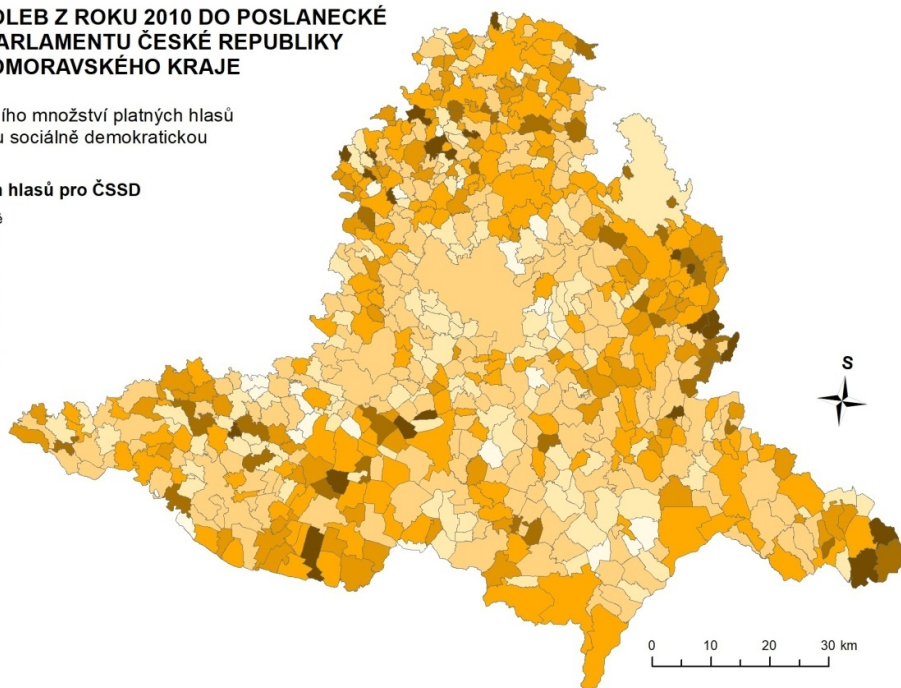
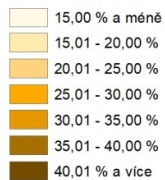

Příloha 26: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 2006

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2010 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Českou stranu sociálně demokratickou

Procento platných hlasů pro ČSSD

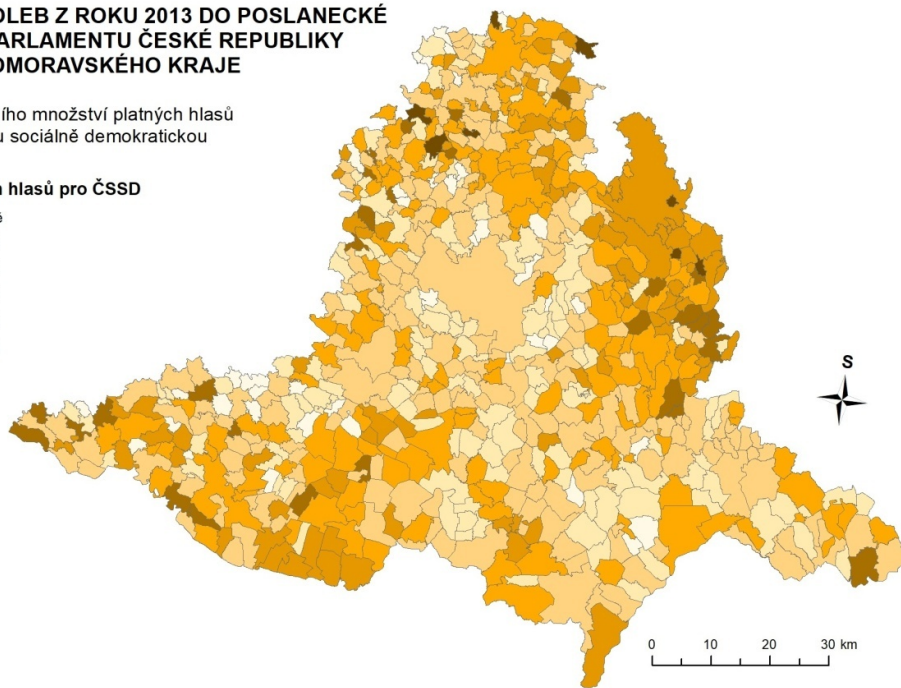
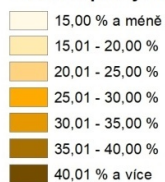

Příloha 27: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 2010

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2013 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Českou stranu sociálně demokratickou

Procento platných hlasů pro ČSSD

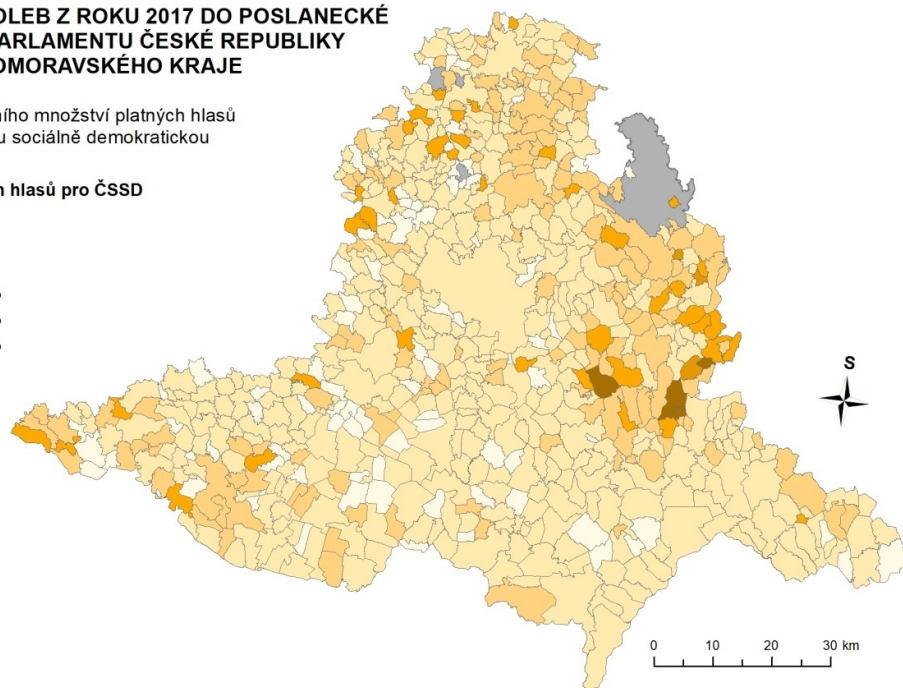
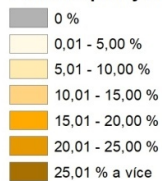

Příloha 28: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 2013

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Českou stranu sociálně demokratickou

Procento platných hlasů pro ČSSD

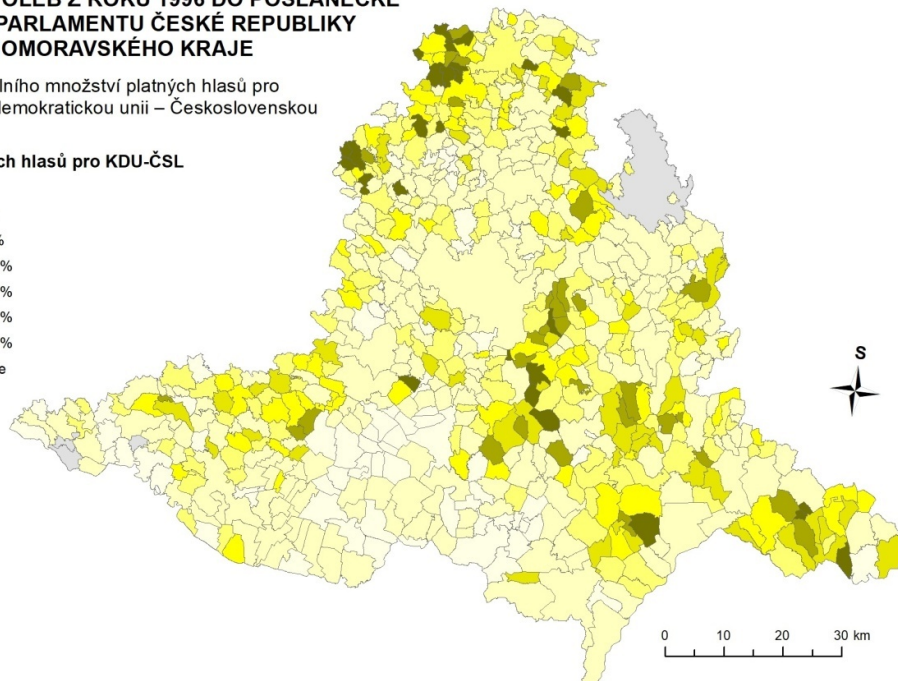
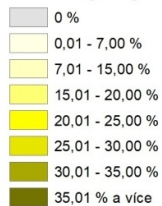
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 29: Podíl platných hlasů pro ČSSD v roce 2017

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1996 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Křesťanskou a demokratickou unii – Československou
stranu lidovou

Procento platných hlasů pro KDU-ČSL

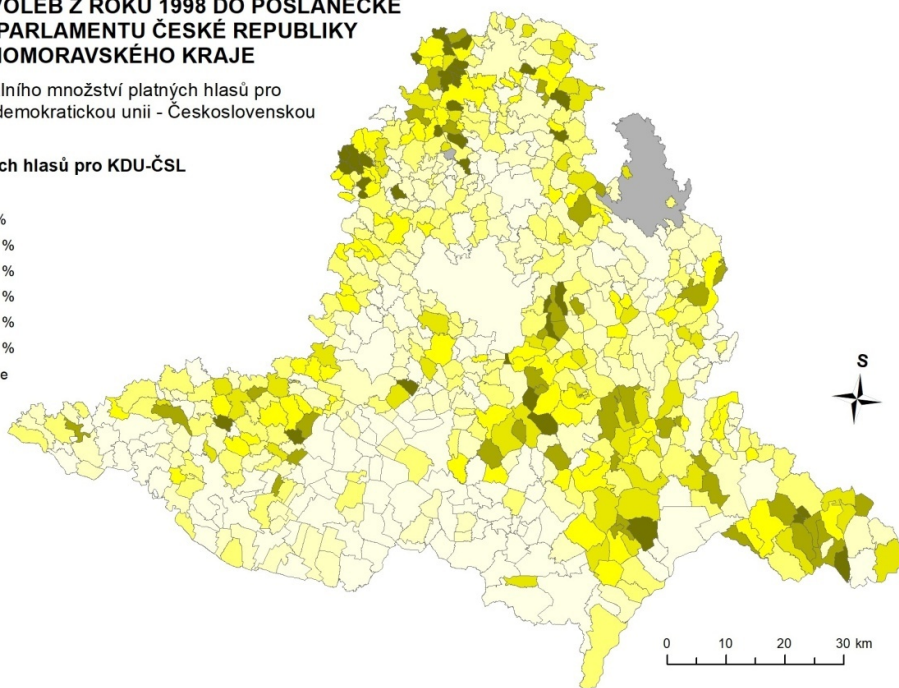
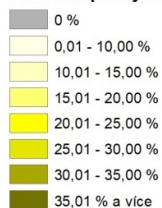
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nebyl registrován žádný volič.

Příloha 30: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 1996

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1998 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Křesťanskou a demokratickou unii - Československou
stranu lidovou

Procento platných hlasů pro KDU-ČSL

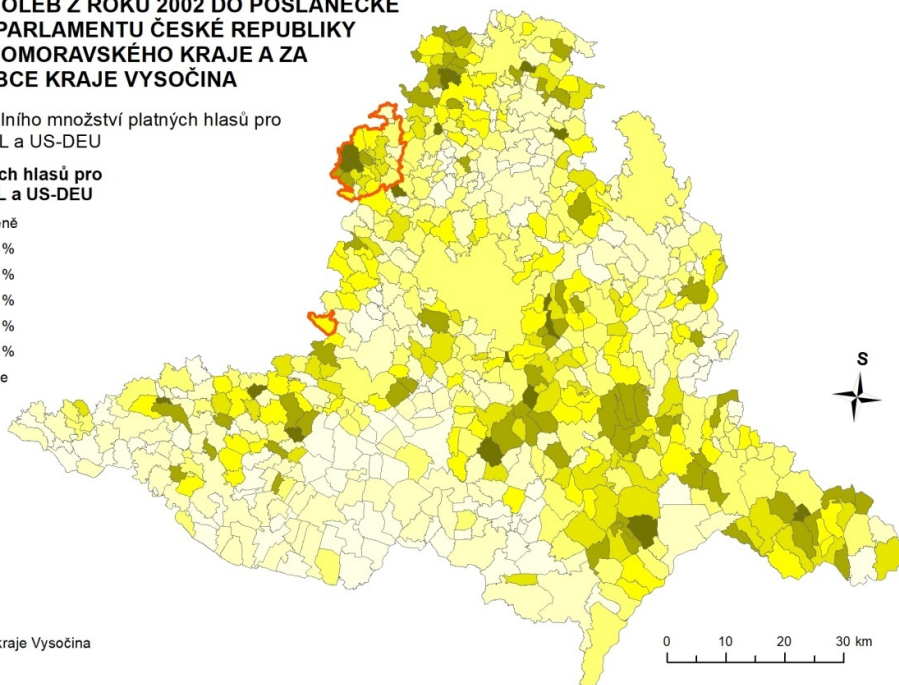
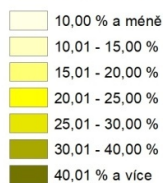
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nehlasoval žádný volič.

Příloha 31: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 1998

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2002 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Koalici KDU-ČSL a US-DEU

**Procento platných hlasů pro
Koalici KDU-ČSL a US-DEU**

Ostatní

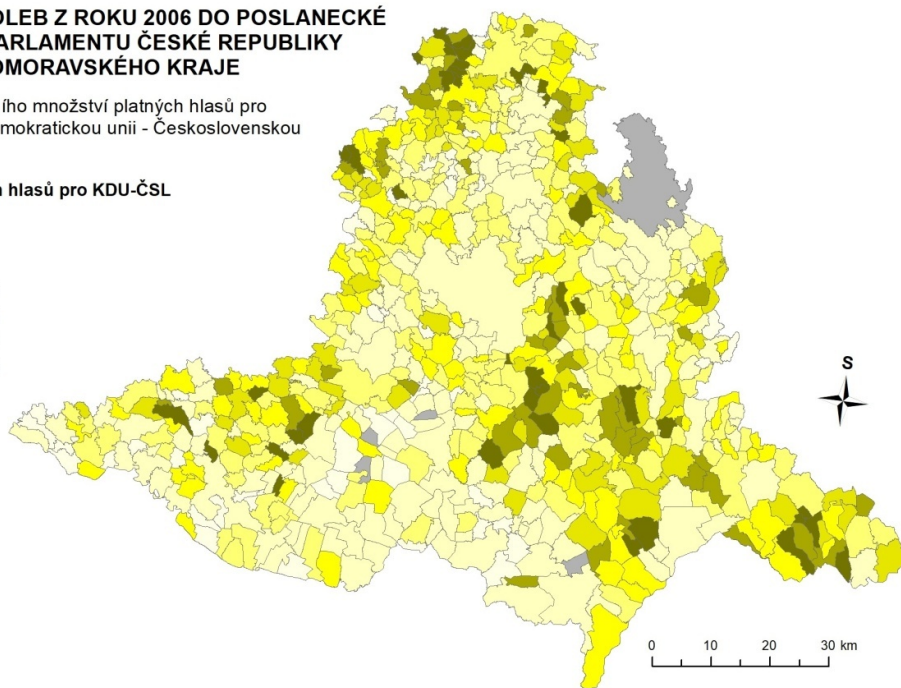
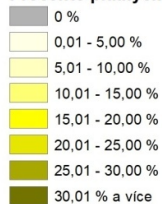
 hranice obcí kraje Vysočina

Příloha 32: Podíl platných hlasů pro koalici KDU-ČSL a US-DEU v roce 2002

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2006 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro Křesťanskou a demokratickou unii - Československou stranu lidovou

Procento platných hlasů pro KDU-ČSL

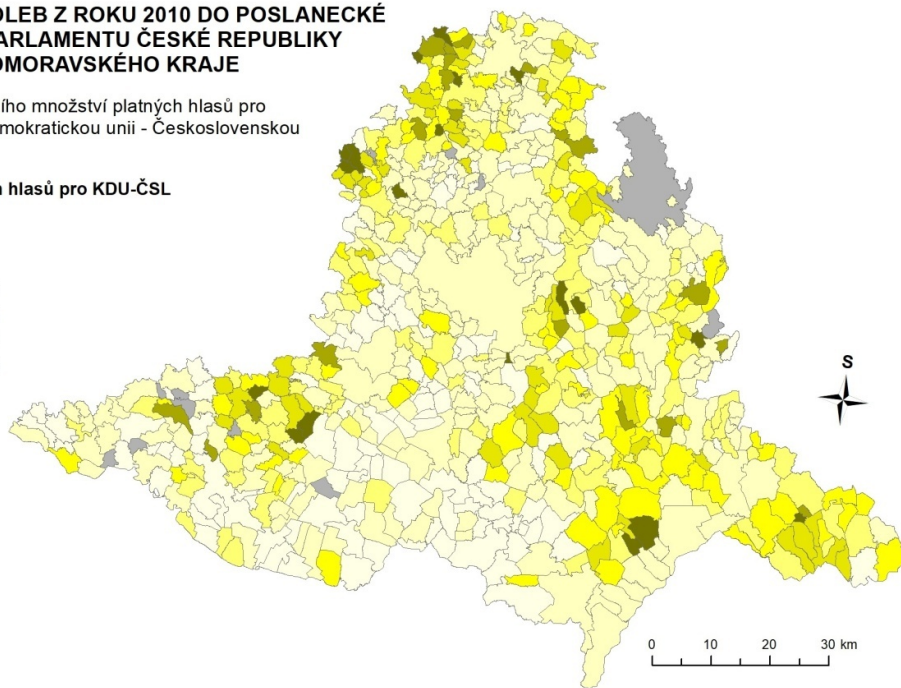
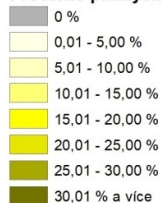

Příloha 33: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 2006

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2010 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro Křesťanskou a demokratickou unii - Československou stranu lidovou

Procento platných hlasů pro KDU-ČSL

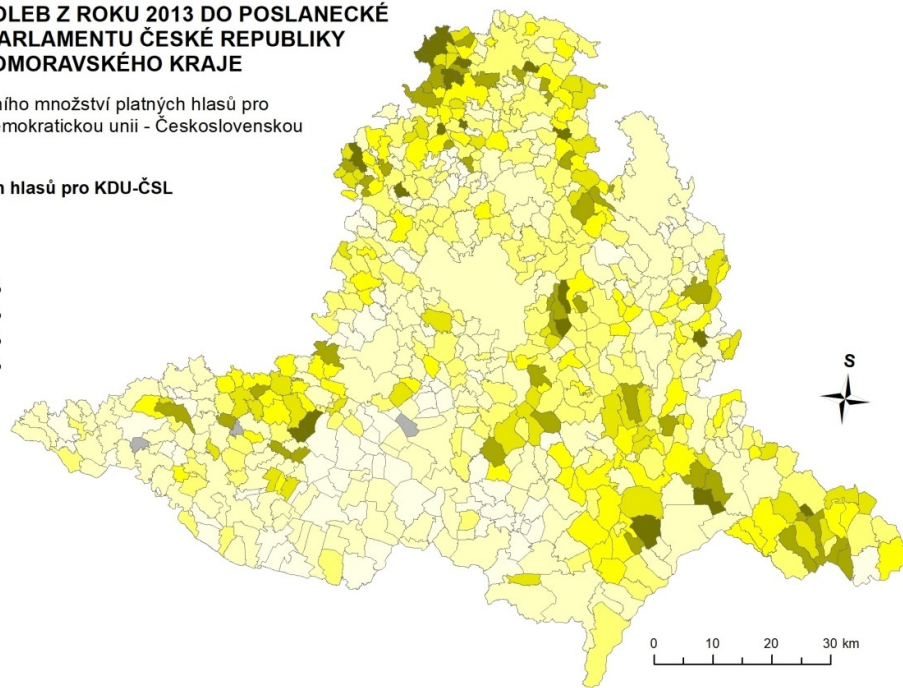
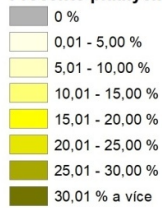

Příloha 34: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 2010

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2013 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Křesťanskou a demokratickou unii - Československou
stranu lidovou

Procento platných hlasů pro KDU-ČSL

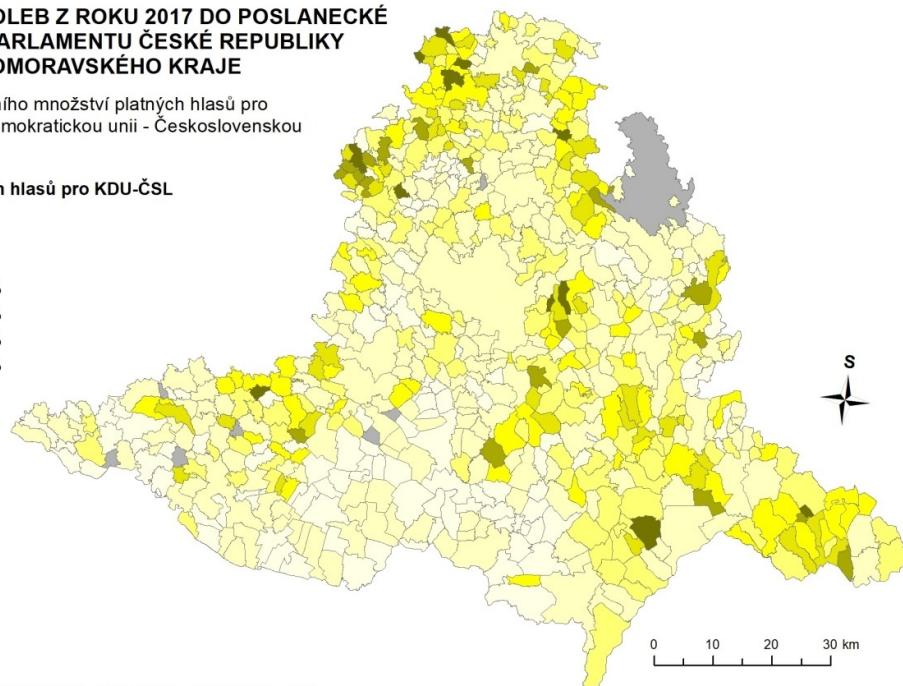
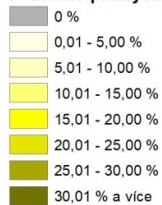

Příloha 35: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 2013

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Křesťanskou a demokratickou unii - Československou
stranu lidovou

Procento platných hlasů pro KDU-ČSL

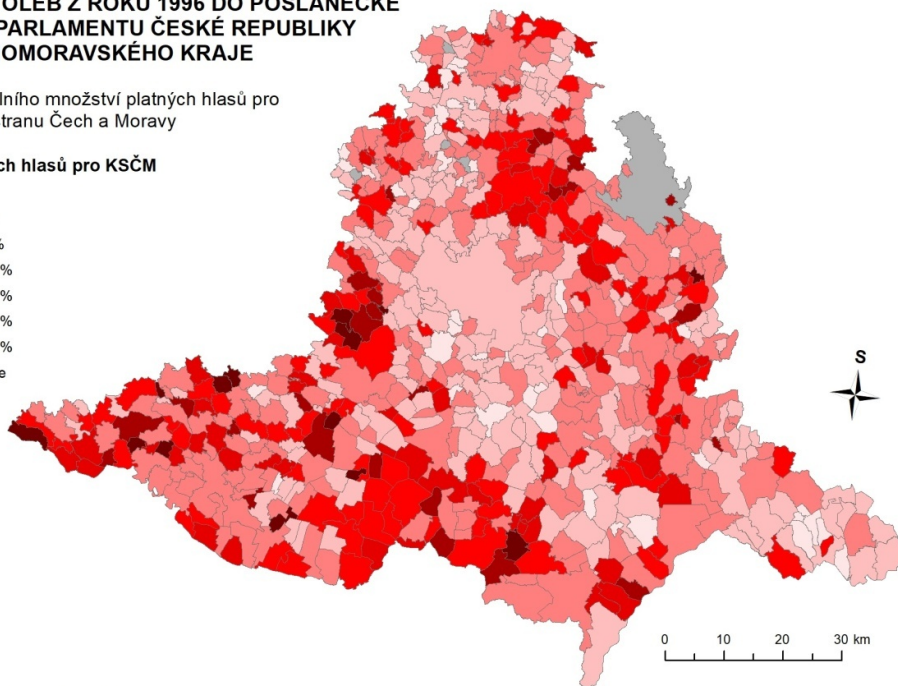
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 36: Podíl platných hlasů pro KDU-ČSL v roce 2017

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1996 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Komunistickou stranu Čech a Moravy

Procento platných hlasů pro KSČM

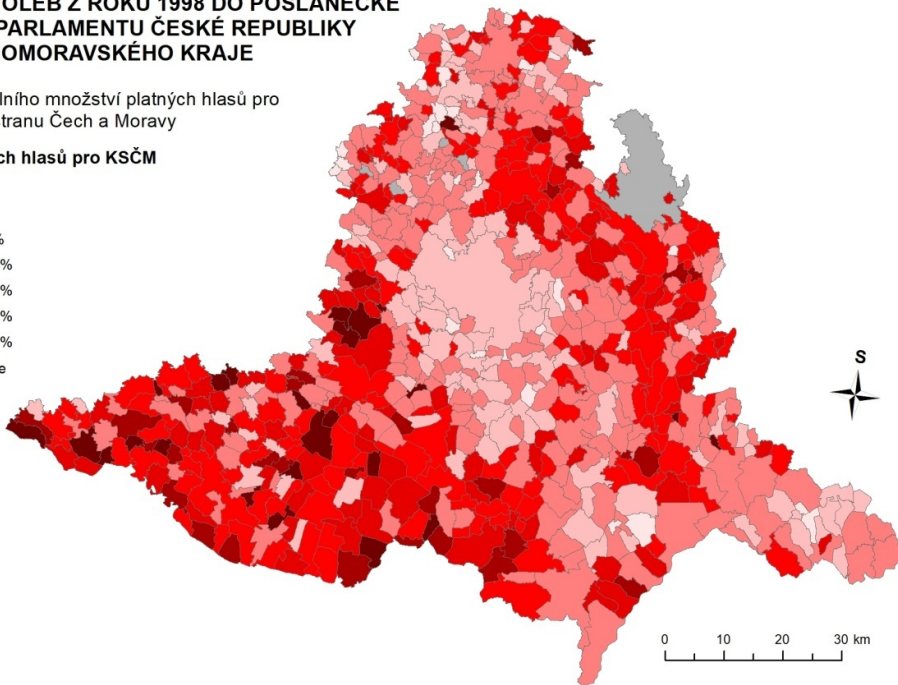
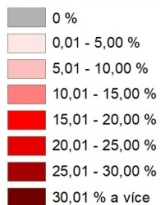
Pozn. Ve vojenském újezdu Břežina nebyl registrován žádný volič.

Příloha 37: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 1996

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1998 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Komunistickou stranu Čech a Moravy

Procento platných hlasů pro KSČM

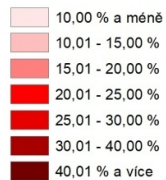
Pozn. Ve vojenském újezdu Břežina nehlasoval žádný volič.

Příloha 38: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 1998

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2002 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

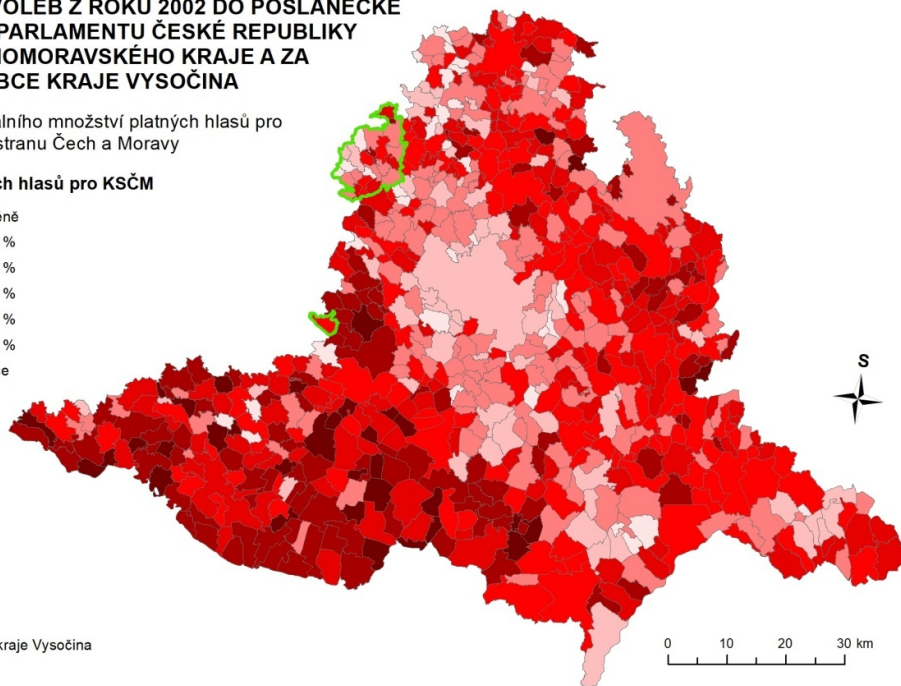
podle procentuálního množství platných hlasů pro
Komunistickou stranu Čech a Moravy

Procento platných hlasů pro KSČM

Ostatní

 hranice obcí kraje Vysočina

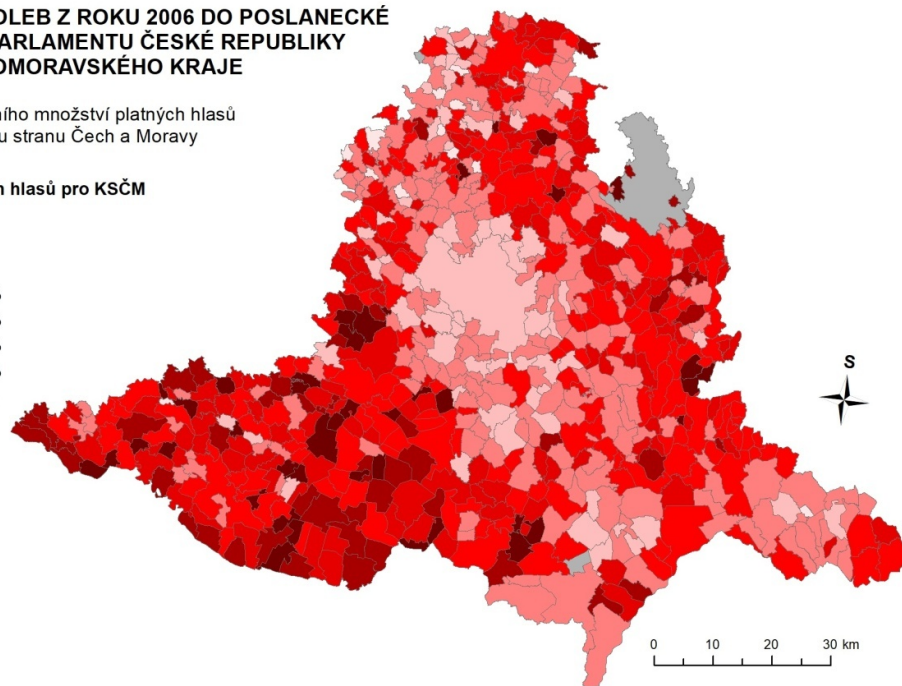
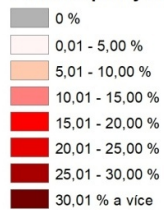

Příloha 39: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 2002

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2006 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Komunistickou stranu Čech a Moravy

Procento platných hlasů pro KSČM

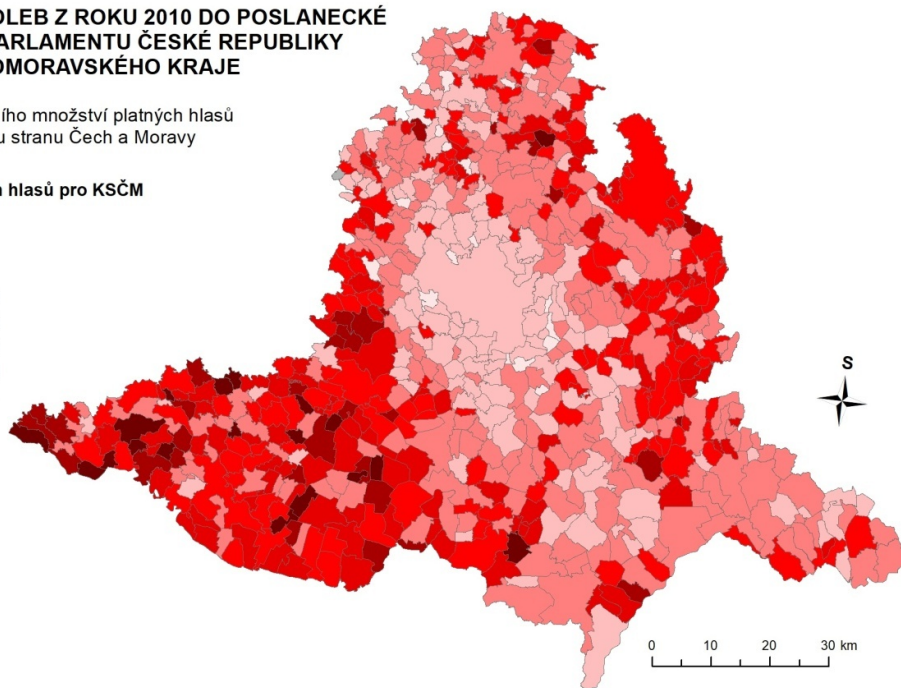
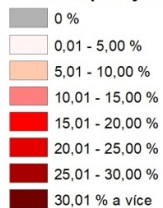

Příloha 40: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 2006

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2010 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Komunistickou stranu Čech a Moravy

Procento platných hlasů pro KSČM

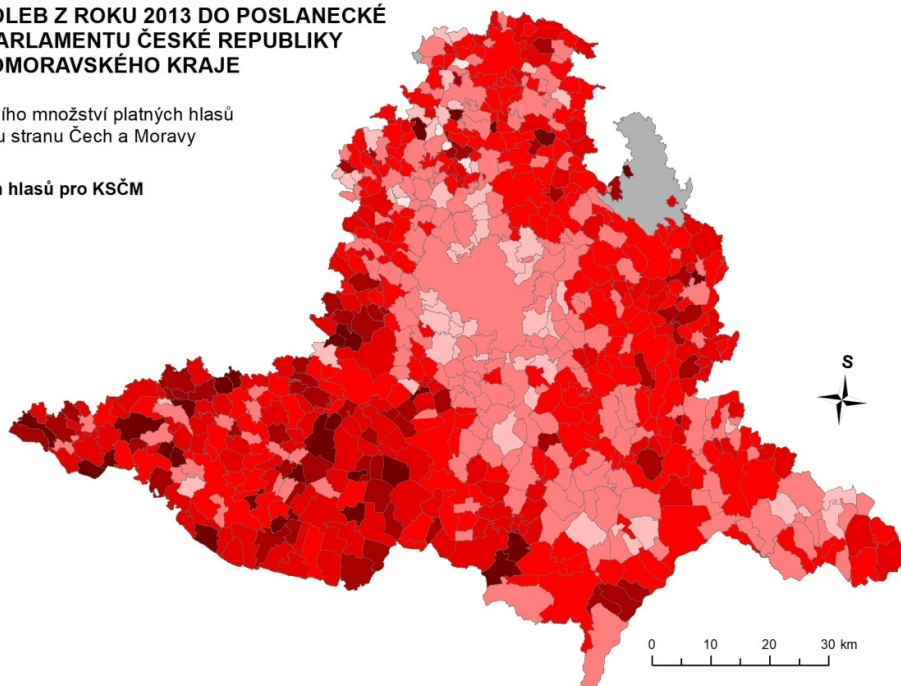
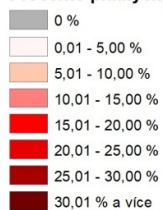

Příloha 41: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 2010

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2013 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Komunistickou stranu Čech a Moravy

Procento platných hlasů pro KSČM

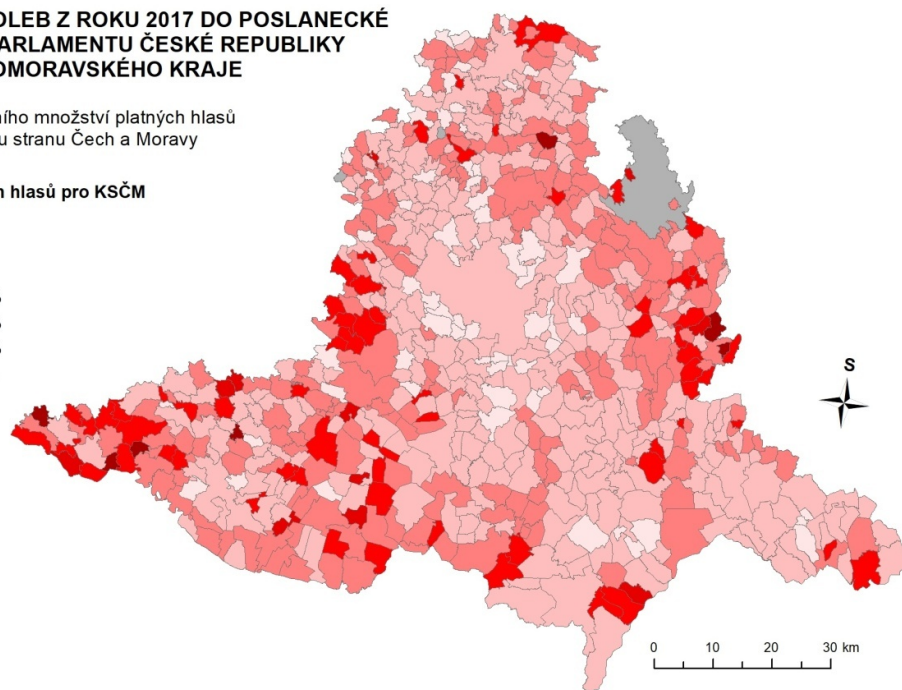
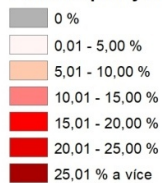

Příloha 42: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 2013

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro Komunistickou stranu Čech a Moravy

Procento platných hlasů pro KSČM

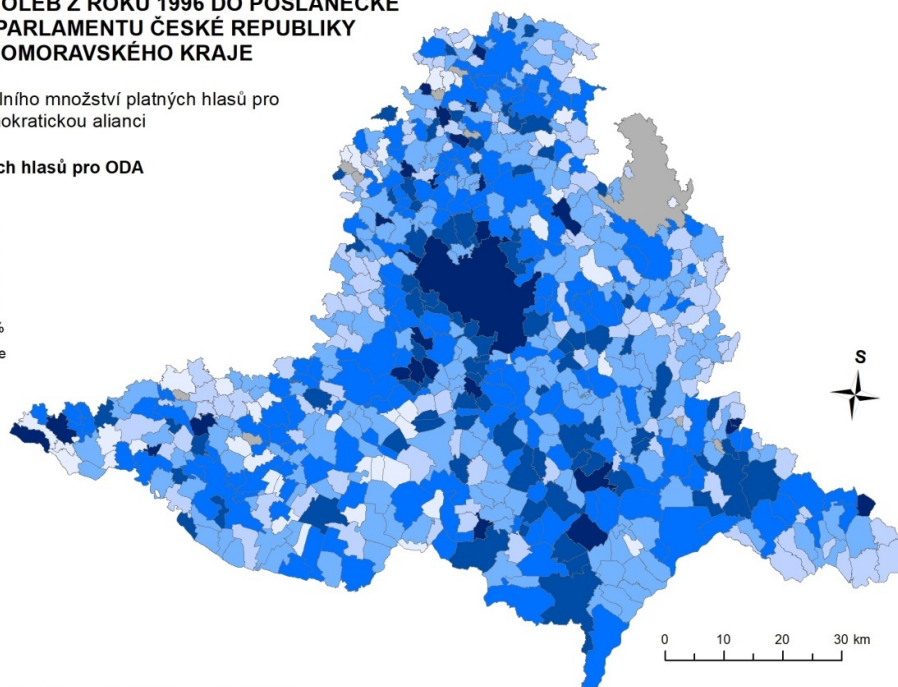
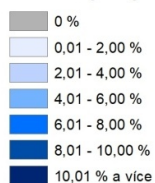
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 43: Podíl platných hlasů pro KSČM v roce 2017

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1996 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro Občanskou demokratickou alianci

Procento platných hlasů pro ODA

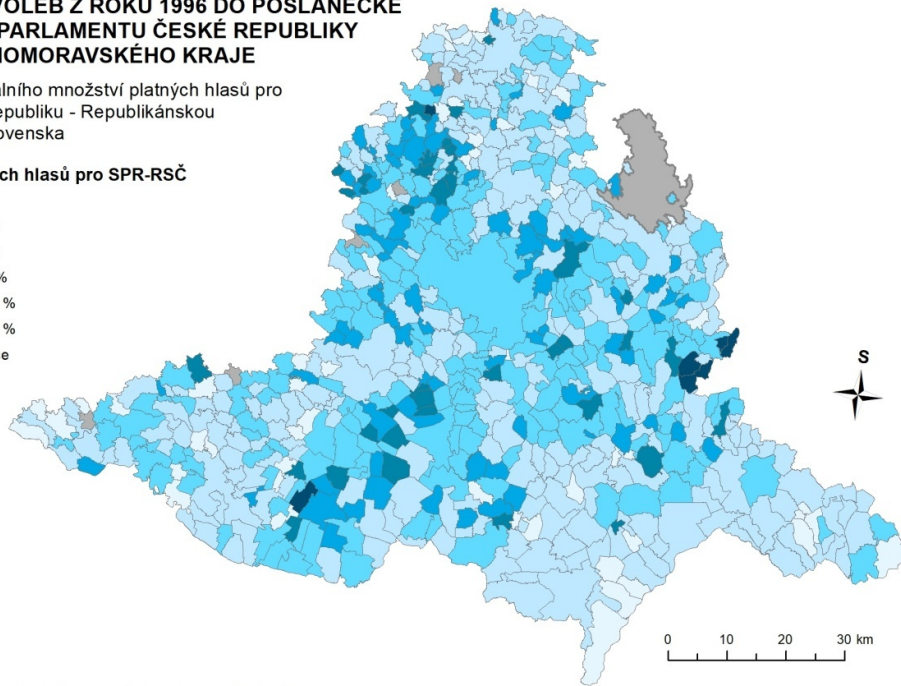
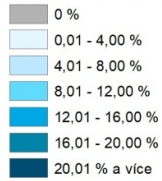
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nebyl registrován žádný volič.

Příloha 44: Podíl platných hlasů pro ODA v roce 1996

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1996 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Sdružení pro Republiku - Republikánskou
Stranu Československa

Procento platných hlasů pro SPR-RSČ

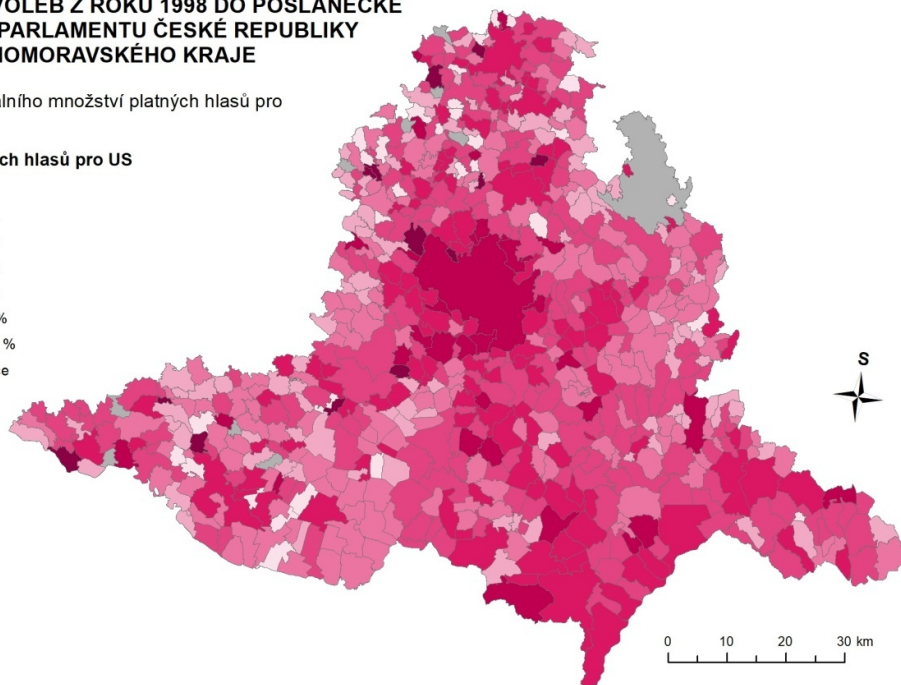
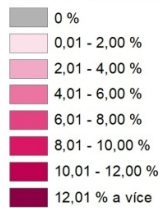
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nebyl registrován žádný volič.

Příloha 45: Podíl platných hlasů pro SPR-RSČ v roce 1996

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1998 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
Unii svobody

Procento platných hlasů pro US

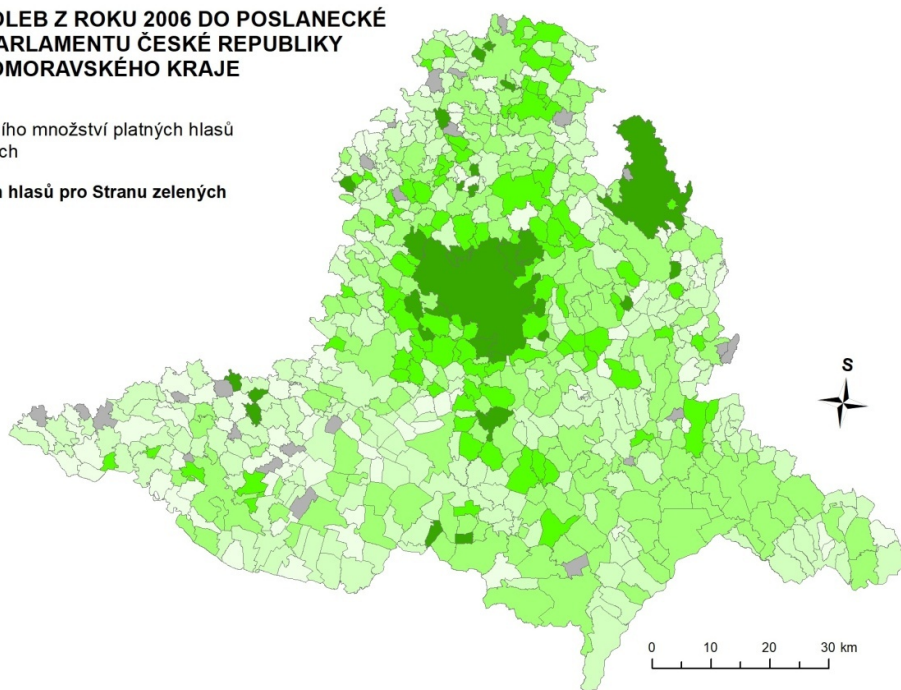
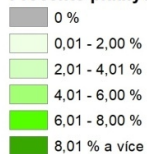
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nehlasoval žádný volič.

Příloha 46: Podíl platných hlasů pro Unii svobody v roce 1998

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2006 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro Stranu zelených

Procento platných hlasů pro Stranu zelených

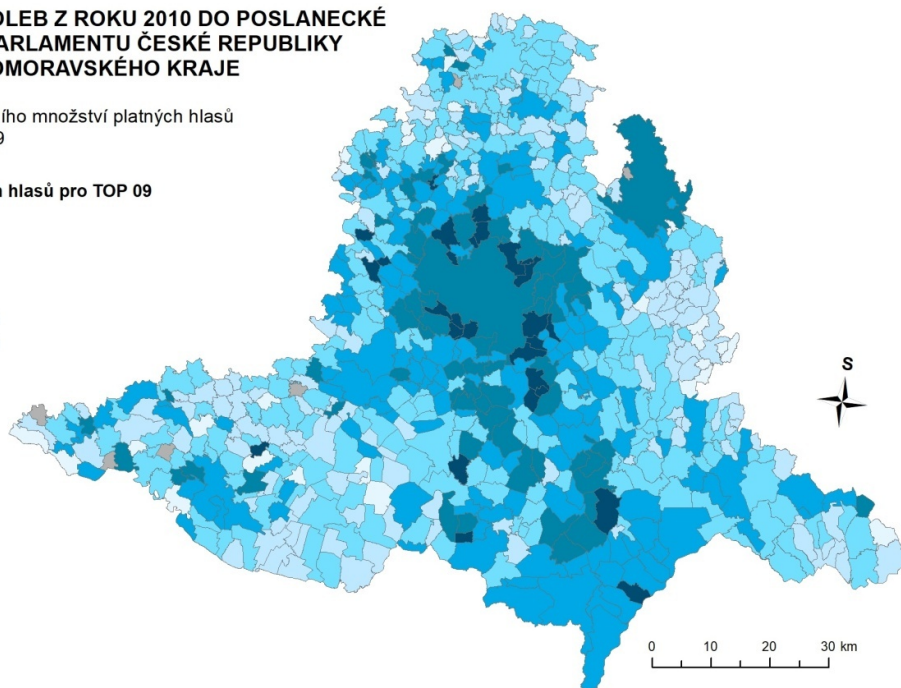
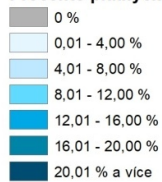

Příloha 47: Podíl platných hlasů pro Stranu zelených v roce 2006

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2010 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro stranu TOP 09

Procento platných hlasů pro TOP 09

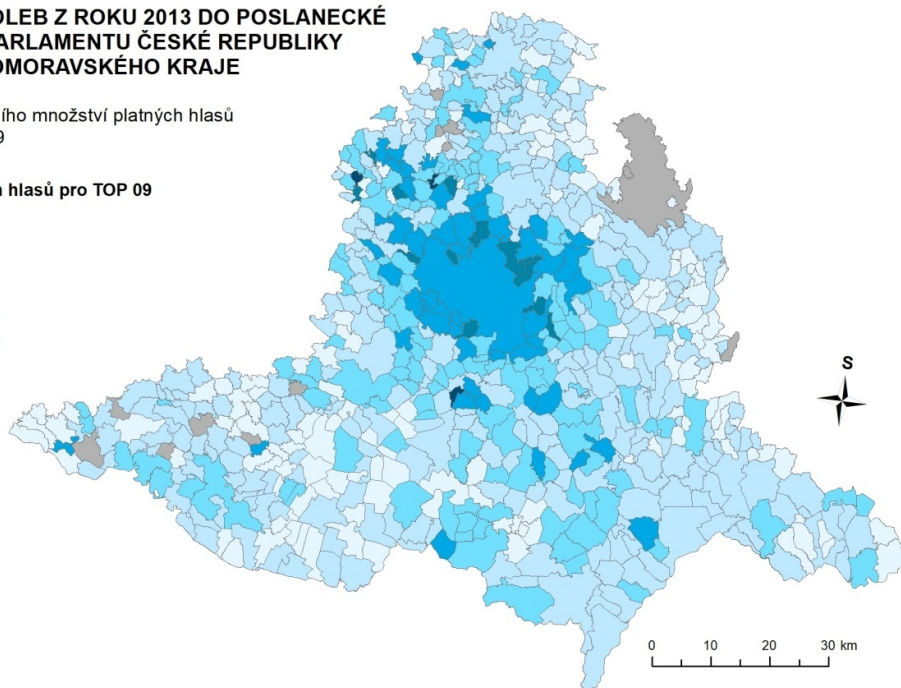
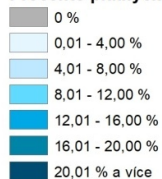

Příloha 48: Podíl platných hlasů pro TOP 09 v roce 2010

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2013 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro stranu TOP 09

Procento platných hlasů pro TOP 09

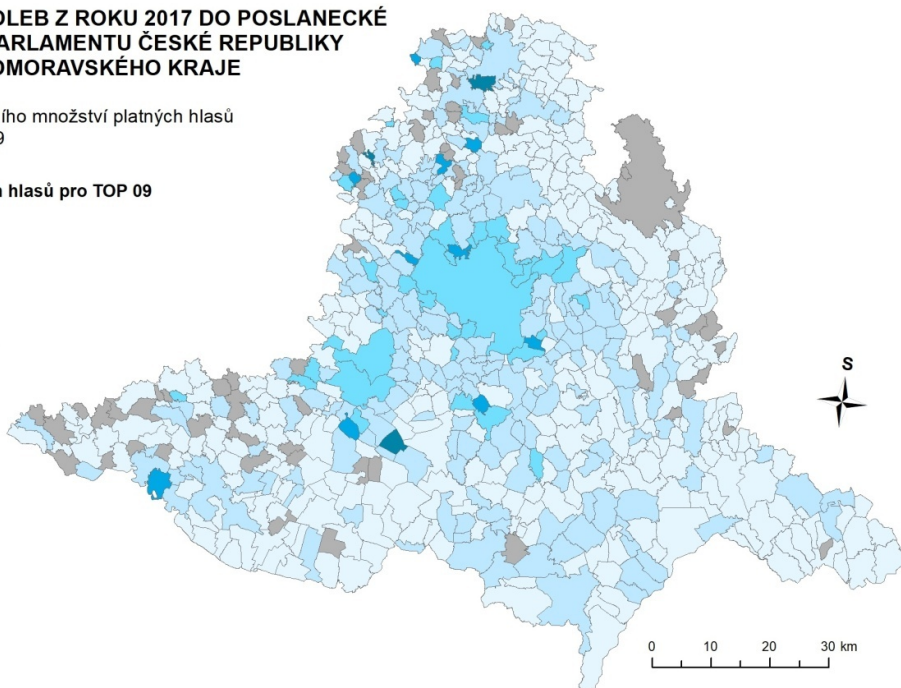
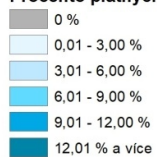

Příloha 49: Podíl platných hlasů pro TOP 09 v roce 2013

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro stranu TOP 09

Procento platných hlasů pro TOP 09

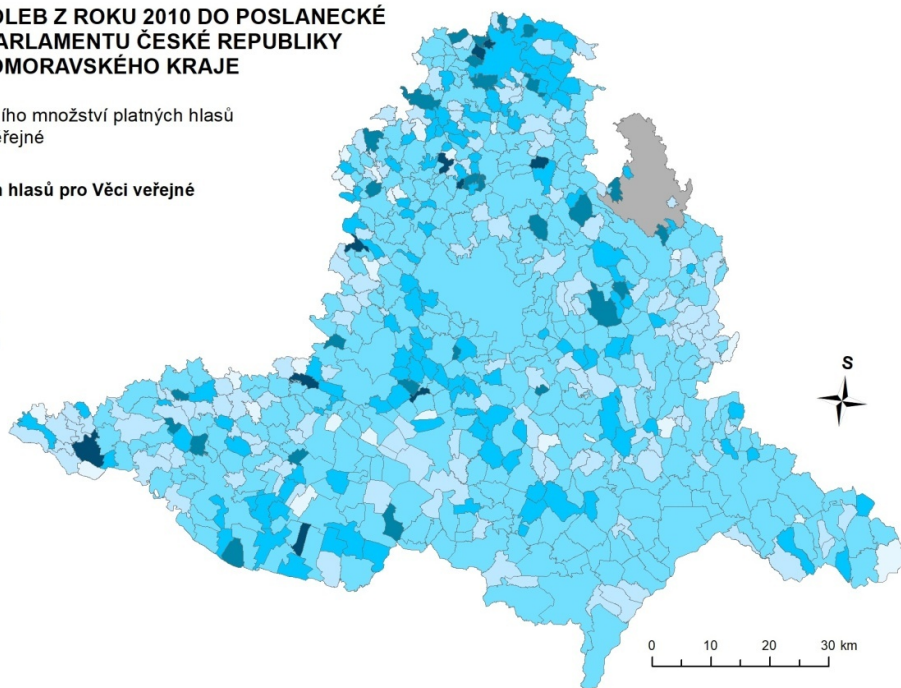
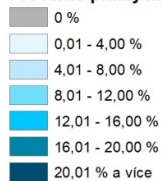
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 50: Podíl platných hlasů pro TOP 09 v roce 2017

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2010 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro stranu Věci veřejné

Procento platných hlasů pro Věci veřejné

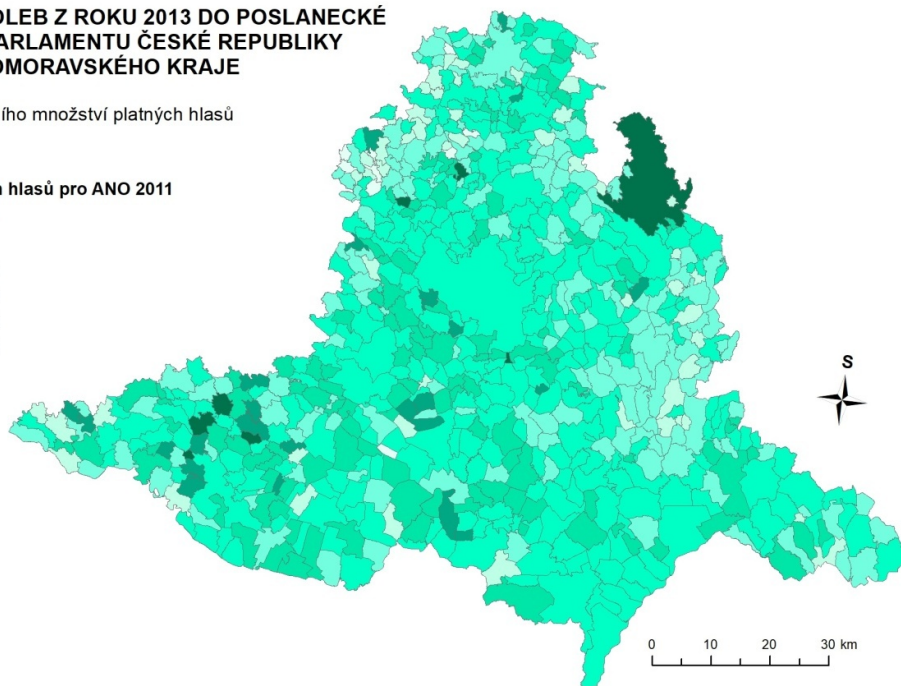
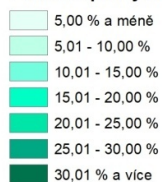

Příloha 51: Podíl platných hlasů pro Věci veřejné v roce 2010

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2013 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro ANO 2011

Procento platných hlasů pro ANO 2011

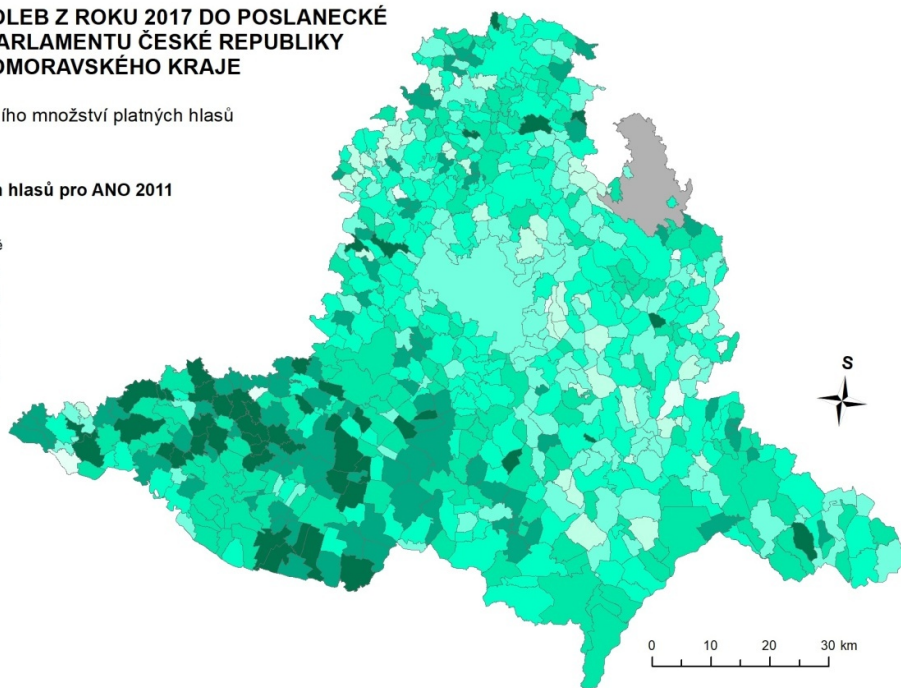

Příloha 52: Podíl platných hlasů pro ANO 2011 v roce 2013

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro ANO 2011

Procento platných hlasů pro ANO 2011

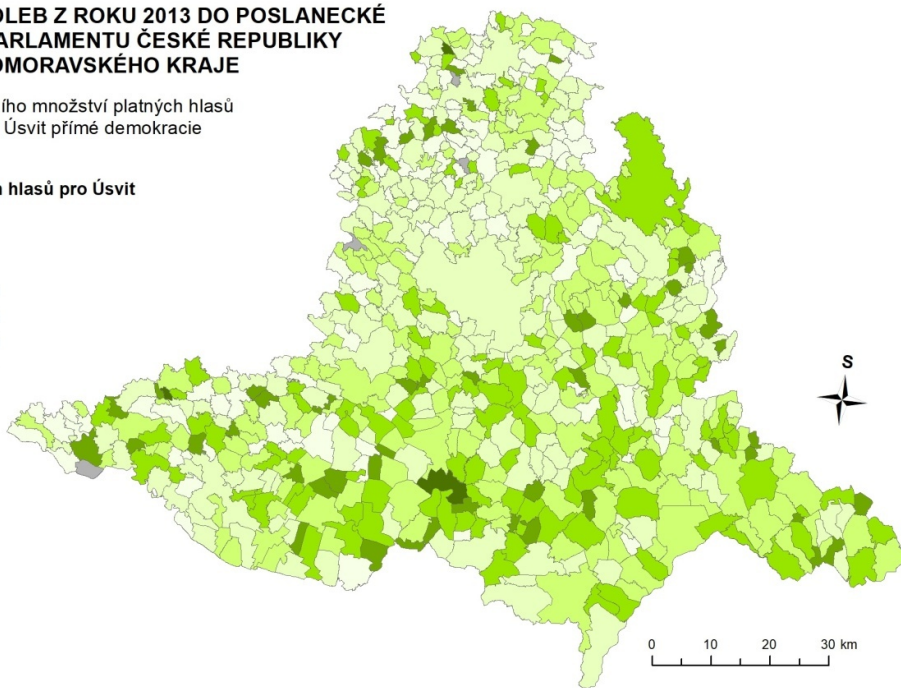
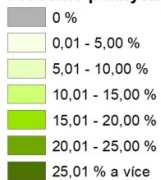
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 53: Podíl platných hlasů pro ANO 2011 v roce 2017

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2013 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro politické hnutí Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury

Procento platných hlasů pro Úsvit

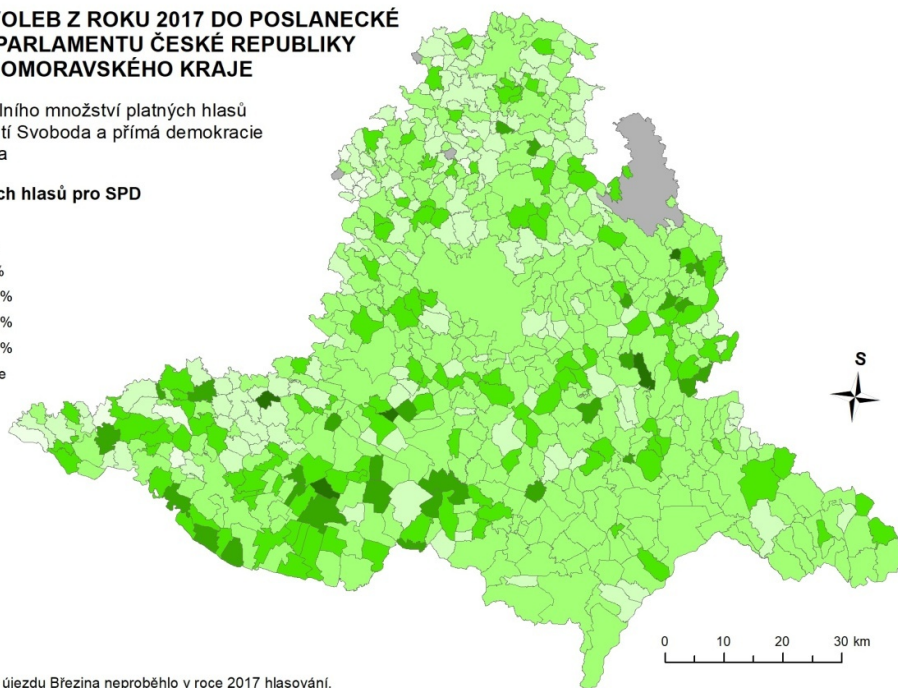
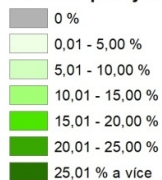

Příloha 54: Podíl platných hlasů pro Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury v roce 2013

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro politické hnutí Svoboda a přímá demokracie - Tomio Okamura

Procento platných hlasů pro SPD

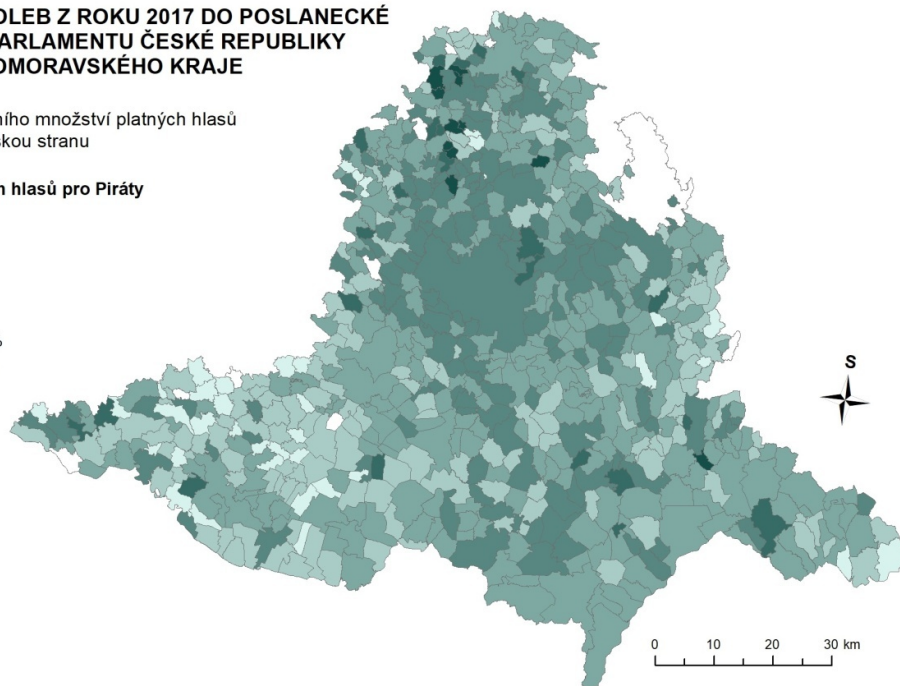
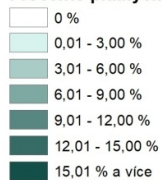

Příloha 55: Podíl platných hlasů pro SPD v roce 2017

VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

podle procentuálního množství platných hlasů pro Českou pirátskou stranu

Procento platných hlasů pro Piráty

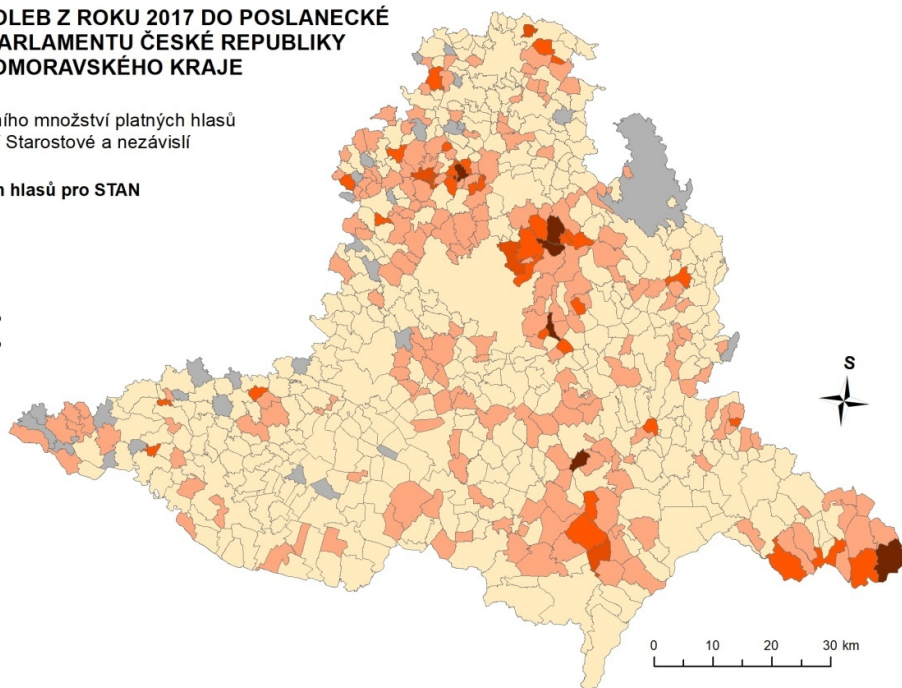
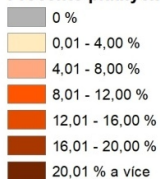

Příloha 56: Podíl platných hlasů pro Českou pirátskou stranu v roce 2017

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro politické hnutí Starostové a nezávislí

Procento platných hlasů pro STAN

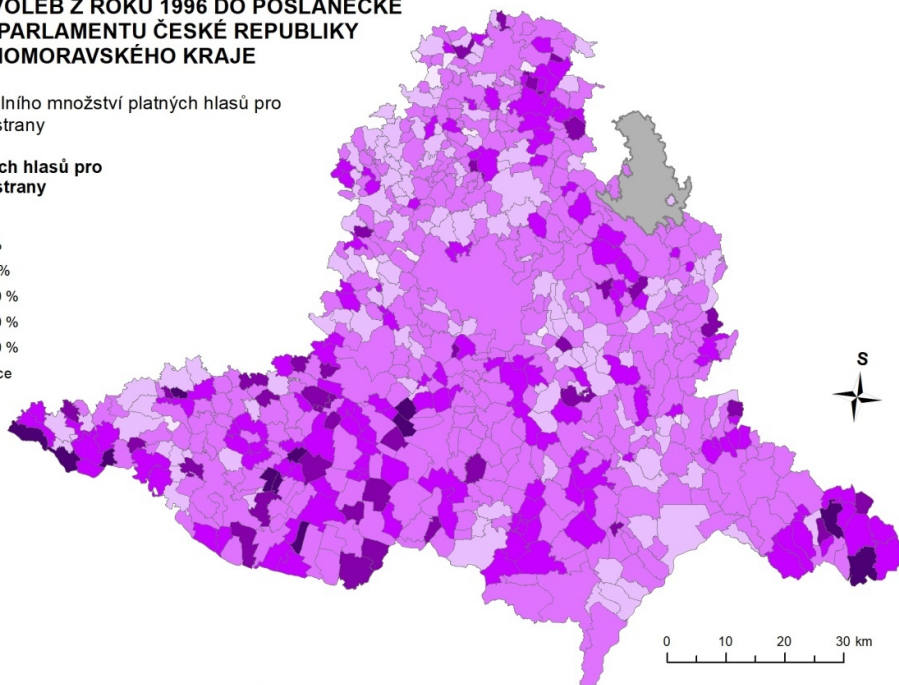
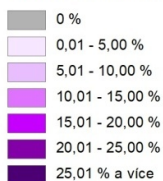
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 57: Podíl platných hlasů pro hnutí Starostové a nezávislí v roce 2017

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1996 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
ostatní volební strany

**Procento platných hlasů pro
ostatní volební strany**

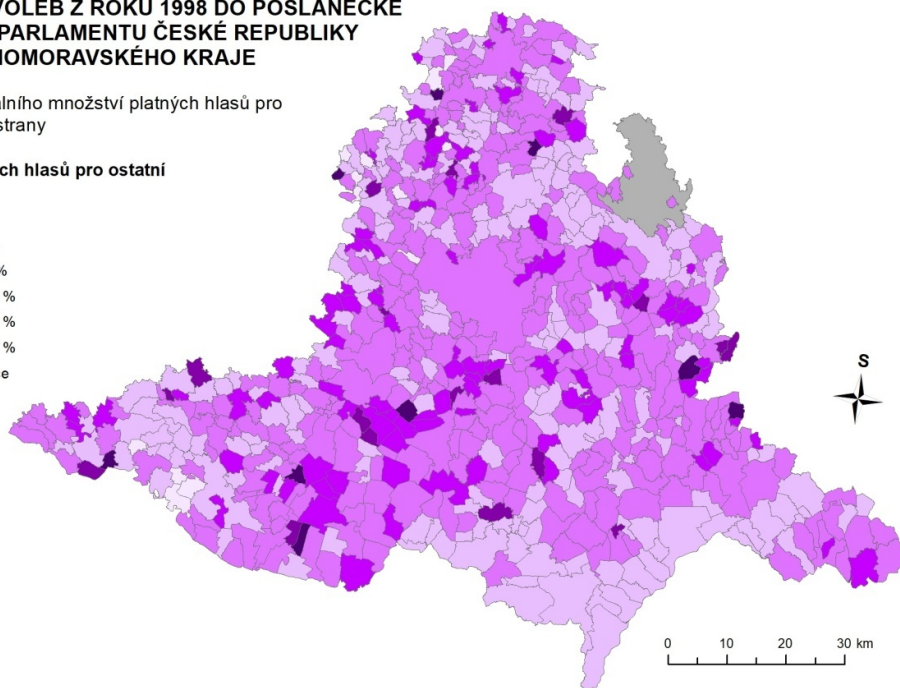
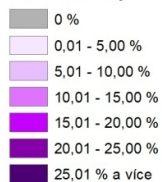
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nebyl registrován žádný volič.

Příloha 58: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 1996

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 1998 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
ostatní volební strany

**Procento platných hlasů pro ostatní
volební strany**

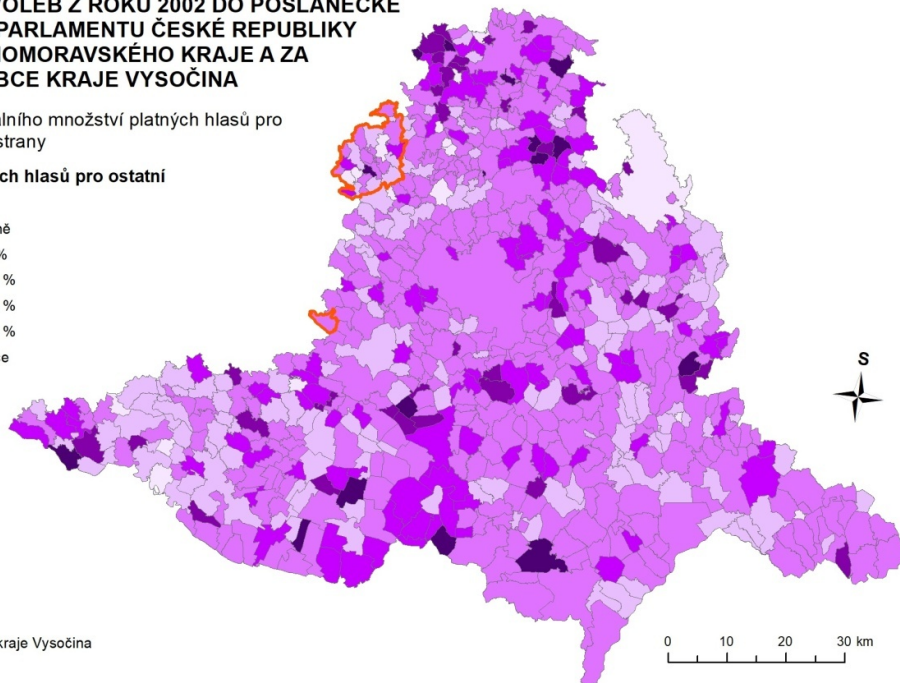
Pozn. Ve vojenském újezdu Březina nehlasoval žádný volič.

Příloha 59: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 1998

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2002 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

podle procentuálního množství platných hlasů pro
ostatní volební strany

**Procento platných hlasů pro ostatní
volební strany**

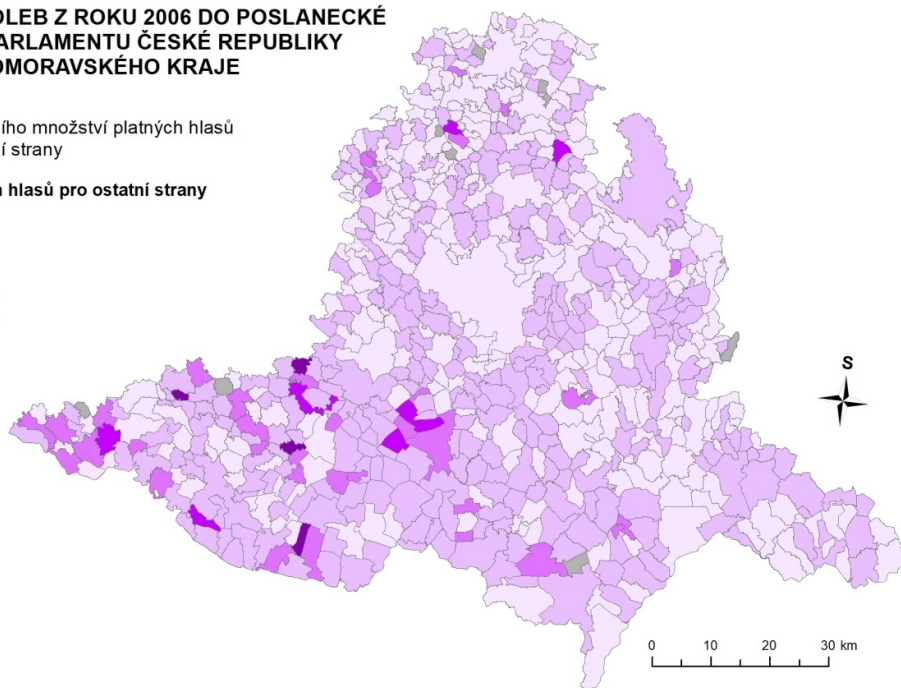
Ostatní
hranice obcí kraje Vysočina

Příloha 60: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 2002

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2006 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro ostatní volební strany

Procento platných hlasů pro ostatní strany

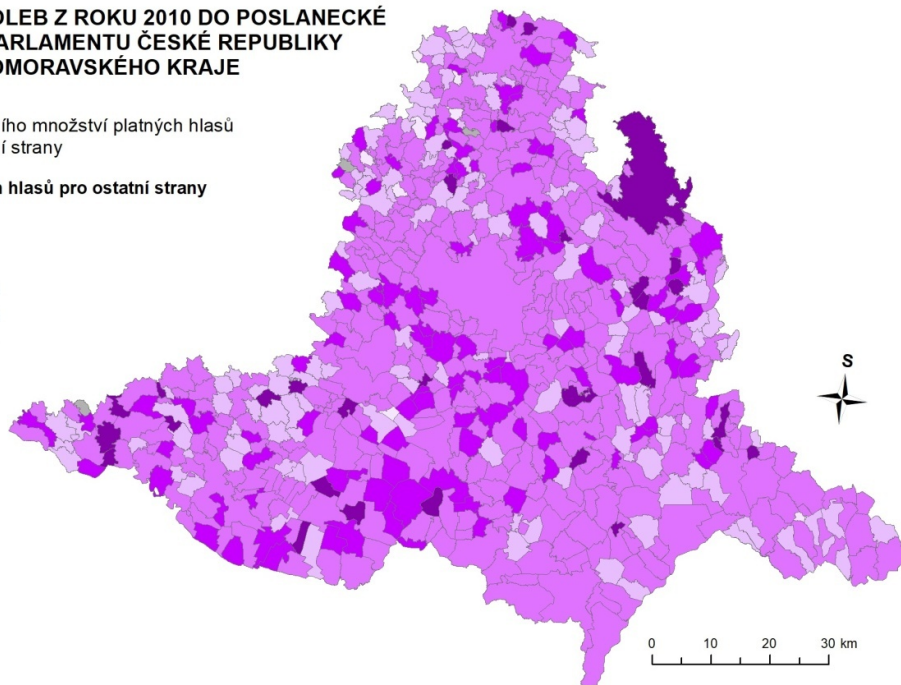

Příloha 61: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 2006

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2010 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro ostatní volební strany

Procento platných hlasů pro ostatní strany

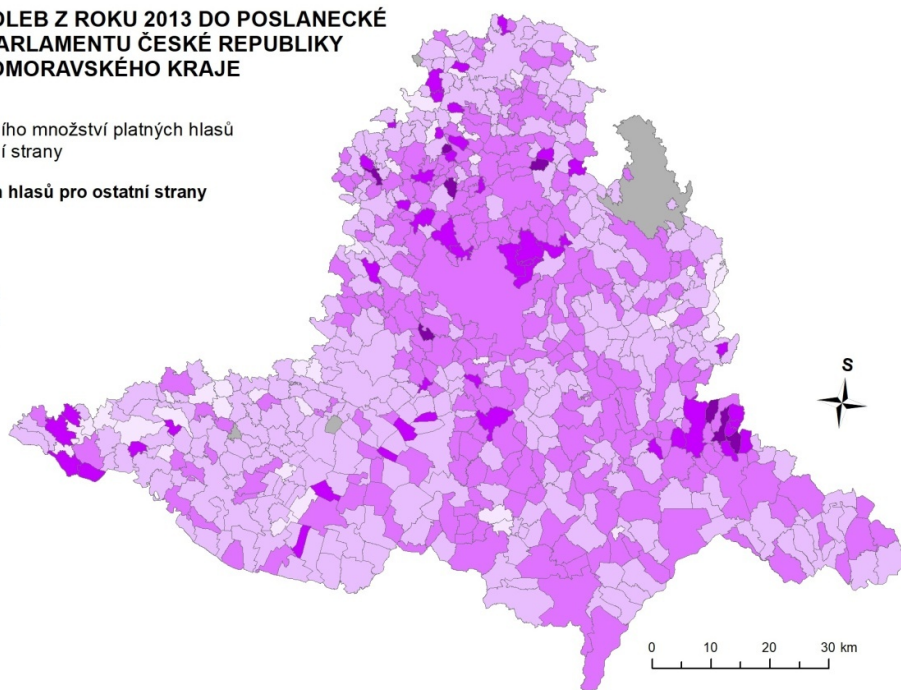

Příloha 62: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 2010

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2013 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro ostatní volební strany

Procento platných hlasů pro ostatní strany

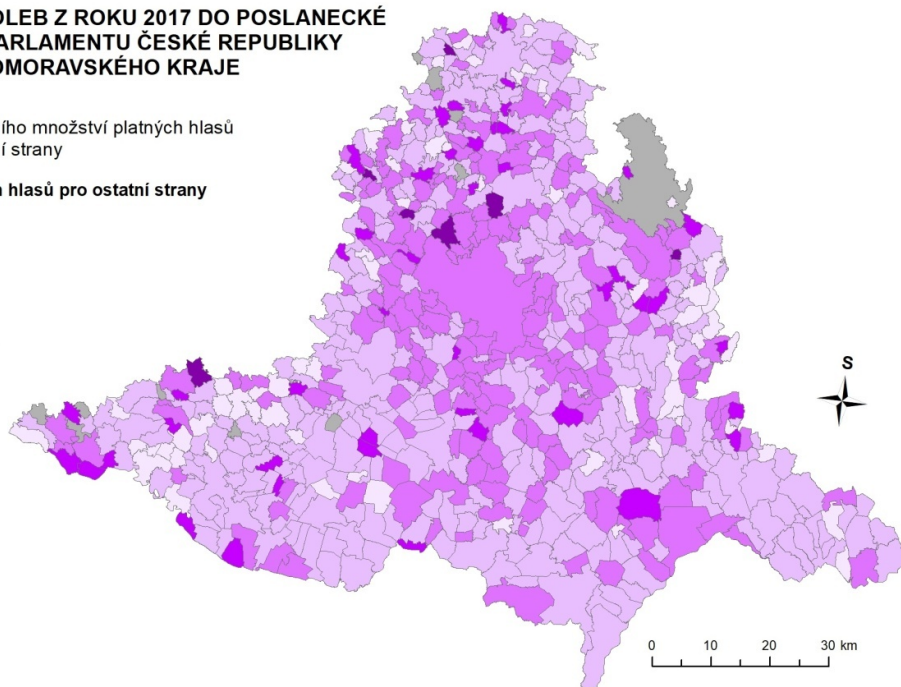

Příloha 63: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 2013

**VÝSLEDKY VOLEB Z ROKU 2017 DO POSLANECKÉ
SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

podle procentuálního množství platných hlasů
pro ostatní volební strany

Procento platných hlasů pro ostatní strany

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

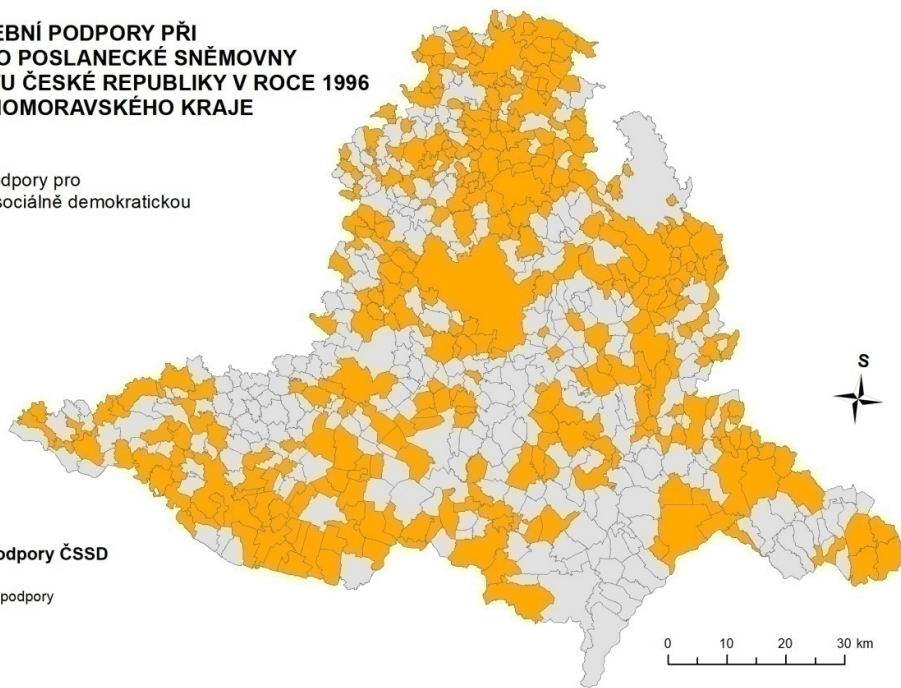
Příloha 64: Podíl platných hlasů pro ostatní kandidující politické strany v roce 2017

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 1996
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Českou stranu sociálně demokratickou

Jádra volební podpory ČSSD

■ jádro volební podpory
■ ostatní obce

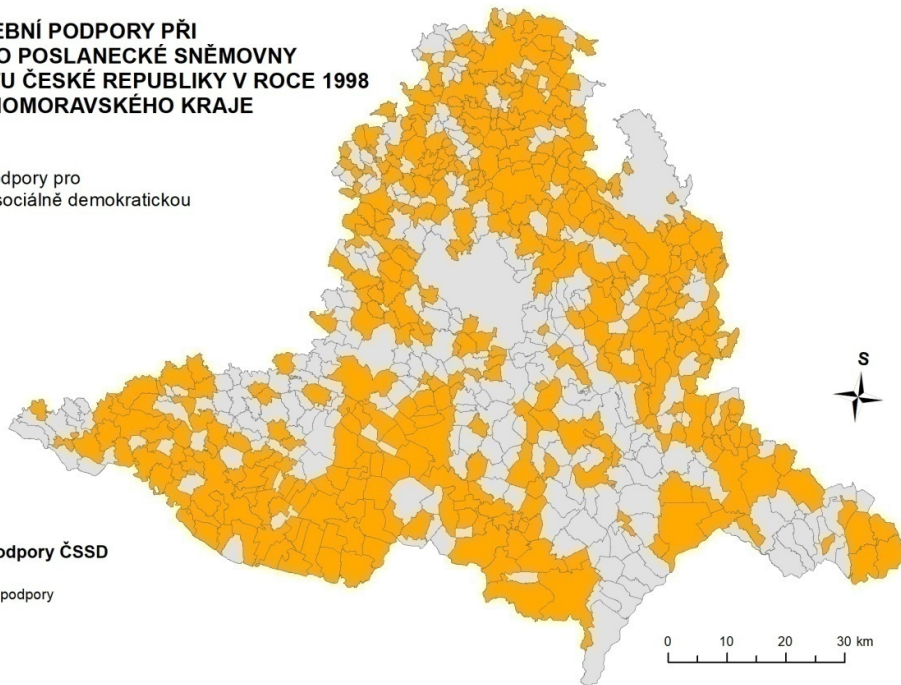
Příloha 65: Jádra volební podpory ČSSD v roce 1996

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 1998
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Českou stranu sociálně demokratickou

Jádra volební podpory ČSSD

■ jádro volební podpory
■ ostatní obce

Příloha 66: Jádra volební podpory ČSSD v roce 1998

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2002
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

jádra volební podpory pro
Českou stranu sociálně demokratickou

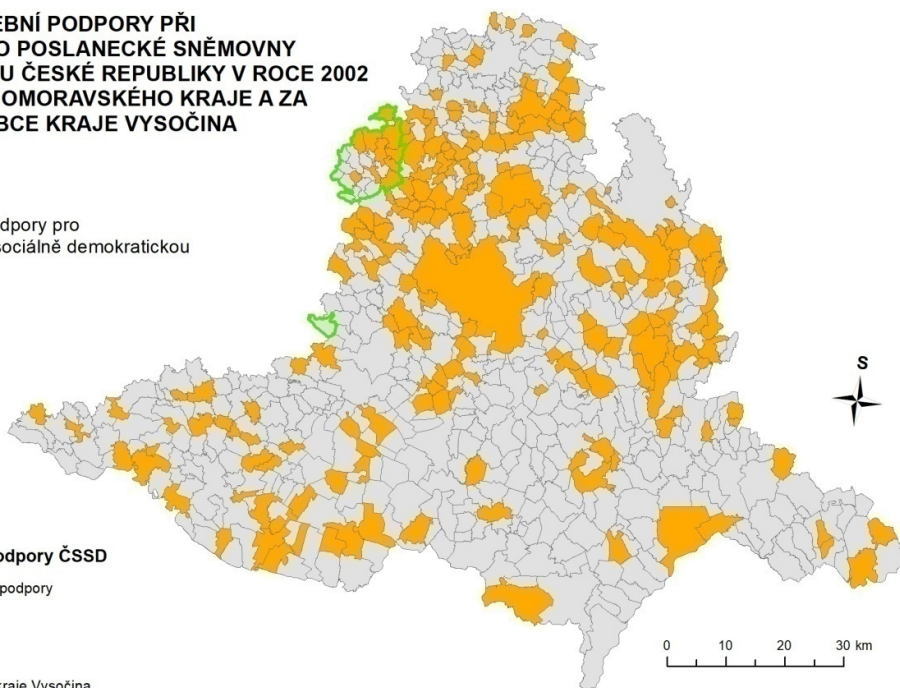
Jádra volební podpory ČSSD

■ jádro volební podpory

■ ostatní obce

Ostatní

□ hranice obcí kraje Vysočina

Příloha 67: Jádra volební podpory ČSSD v roce 2002

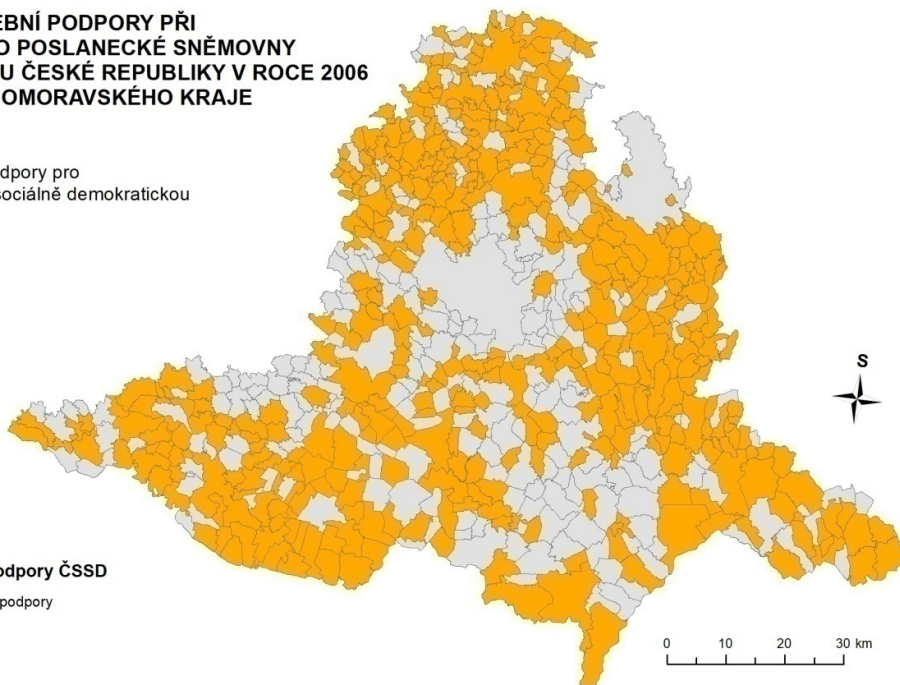
**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2006
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Českou stranu sociálně demokratickou

Jádra volební podpory ČSSD

■ jádro volební podpory

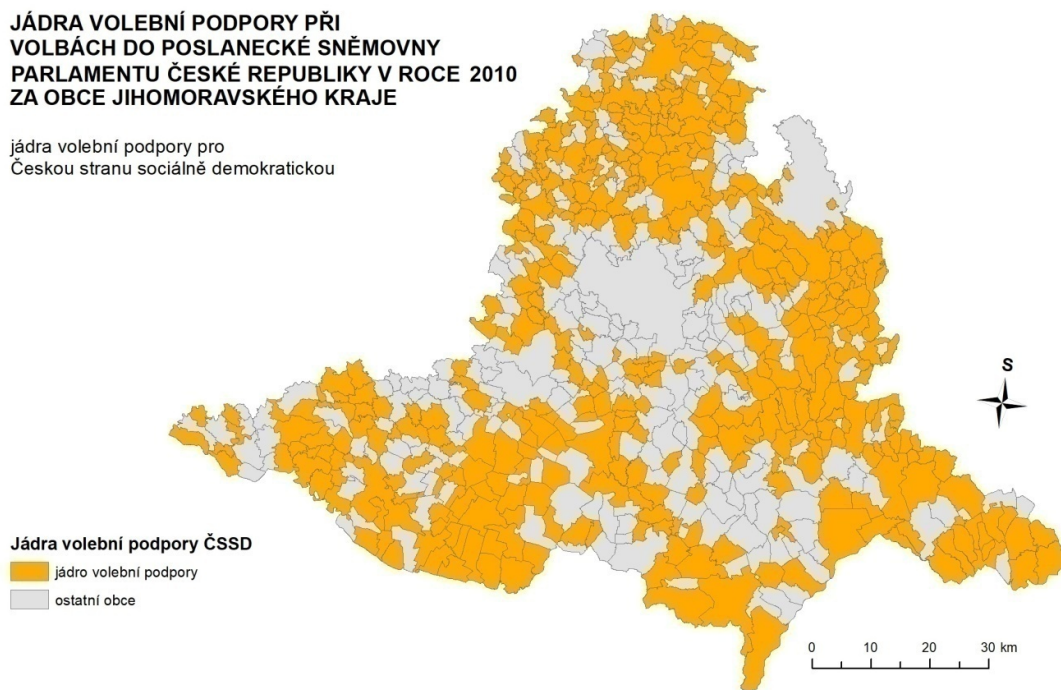
■ ostatní obce

Příloha 68: Jádra volební podpory ČSSD v roce 2006

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2010
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

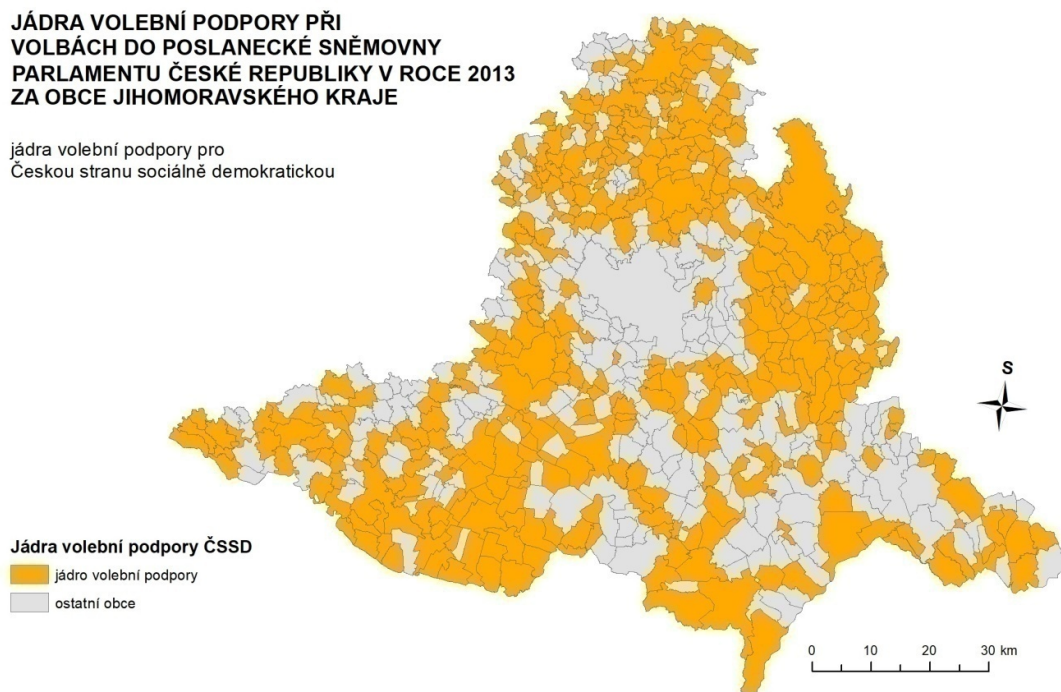
jádra volební podpory pro
Českou stranu sociálně demokratickou

Příloha 69: Jádra volební podpory ČSSD v roce 2010

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2013
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

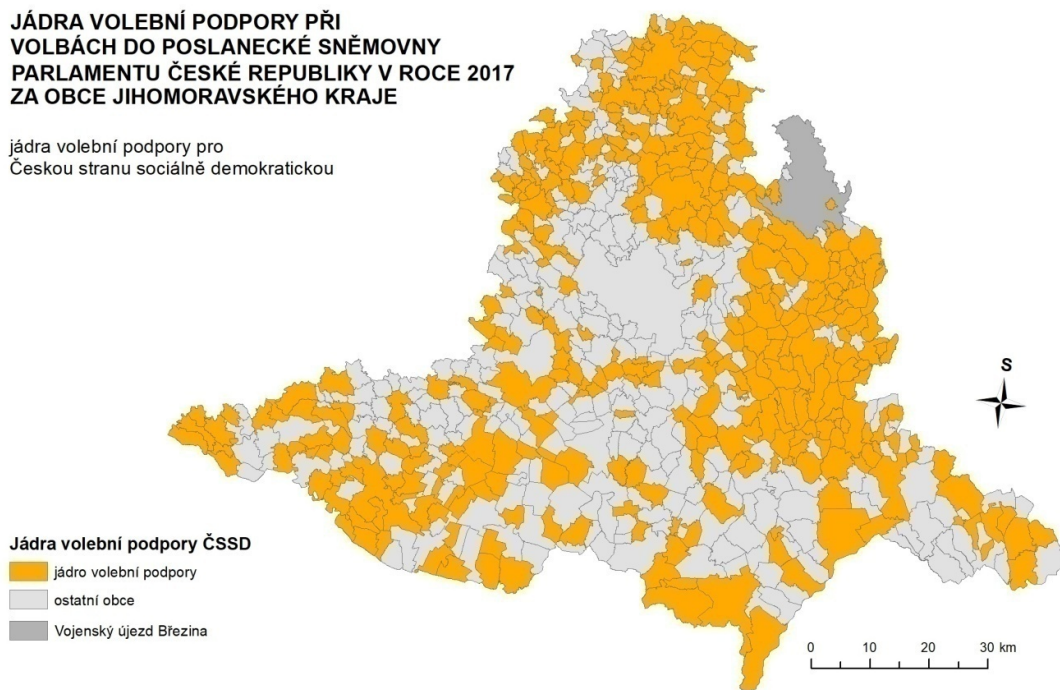
jádra volební podpory pro
Českou stranu sociálně demokratickou

Příloha 70: Jádra volební podpory ČSSD v roce 2013

JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2017 ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE

jádra volební podpory pro
Českou stranu sociálně demokratickou

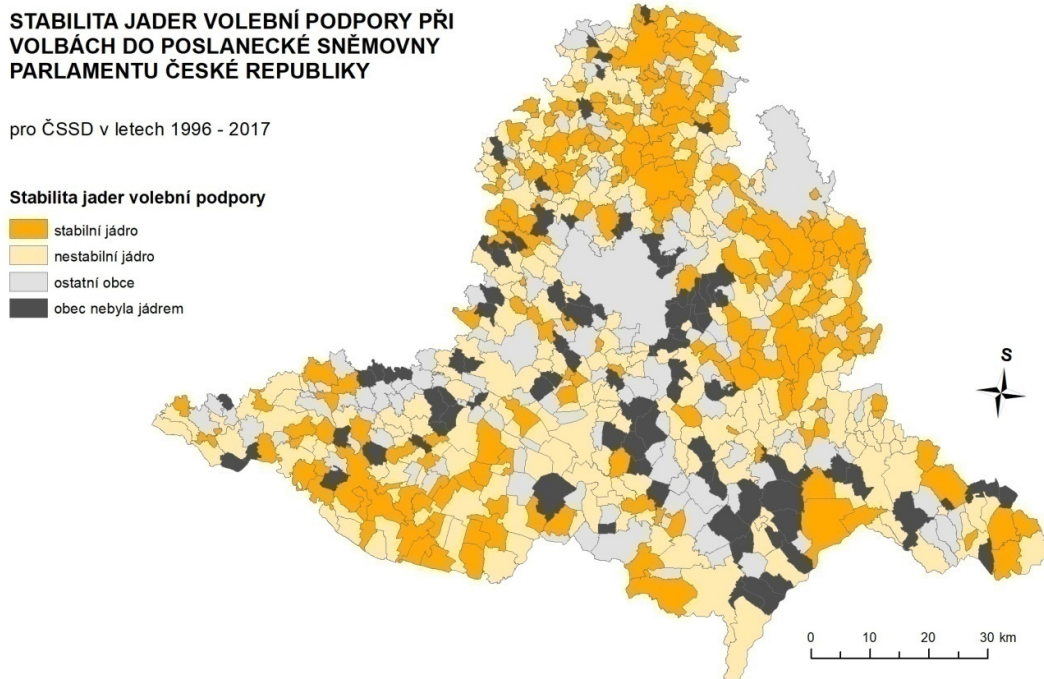

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 71: Jádra volební podpory ČSSD v roce 2017

STABILITA JADER VOLEBNÍ PODPORY PŘI VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY

pro ČSSD v letech 1996 - 2017

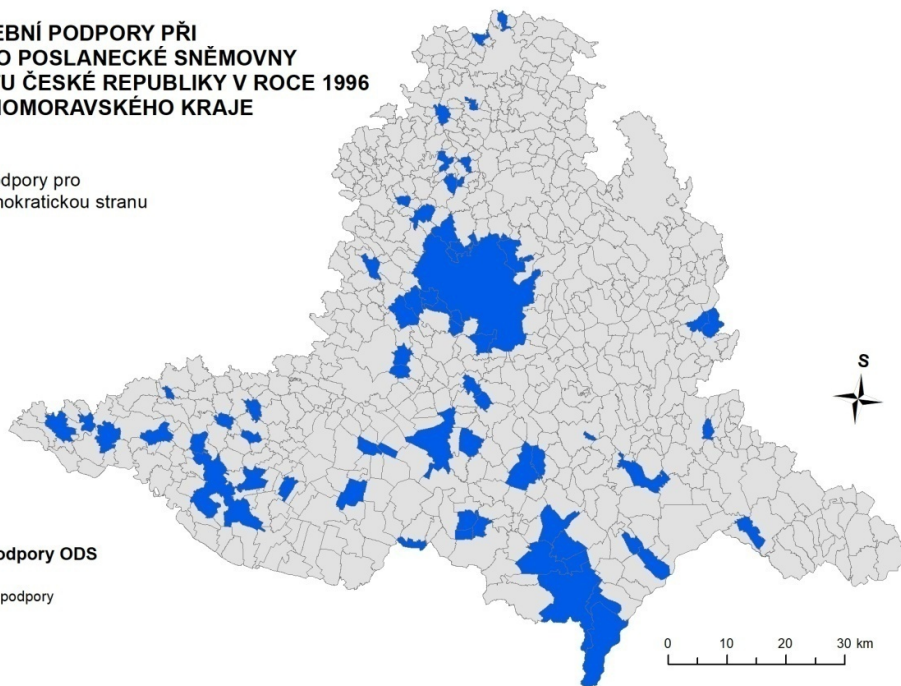
Příloha 72: Stabilita jader volební podpory ČSSD

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 1996
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Občanskou demokratickou stranu

Jádra volební podpory ODS

■ jádro volební podpory
■ ostatní obce

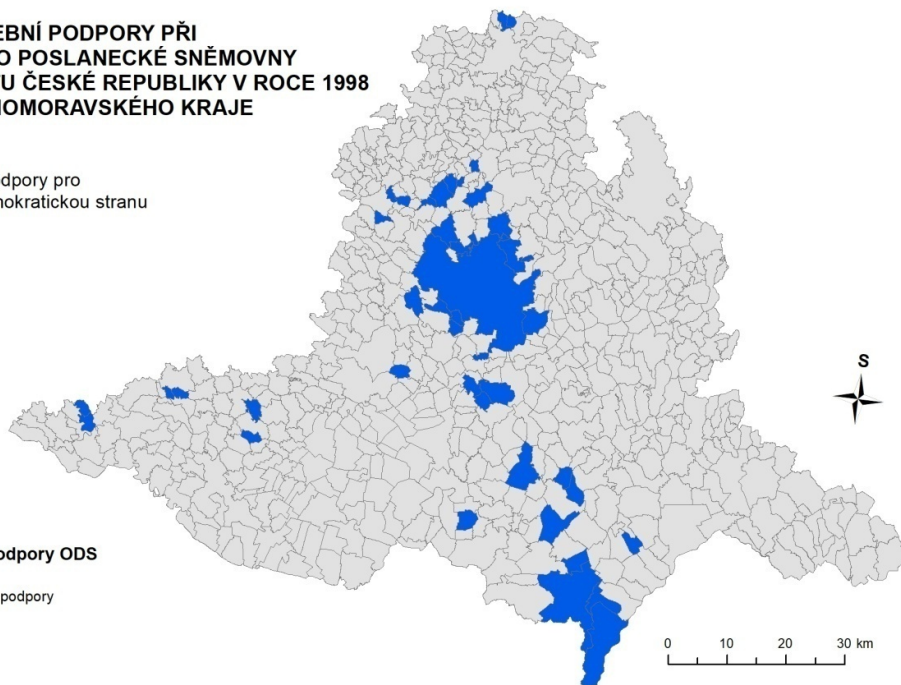
Příloha 73: Jádra volební podpory ODS v roce 1996

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 1998
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Občanskou demokratickou stranu

Jádra volební podpory ODS

■ jádro volební podpory
■ ostatní obce

Příloha 74: Jádra volební podpory ODS v roce 1998

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2002
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

jádra volební podpory pro
Občanskou demokratickou stranu

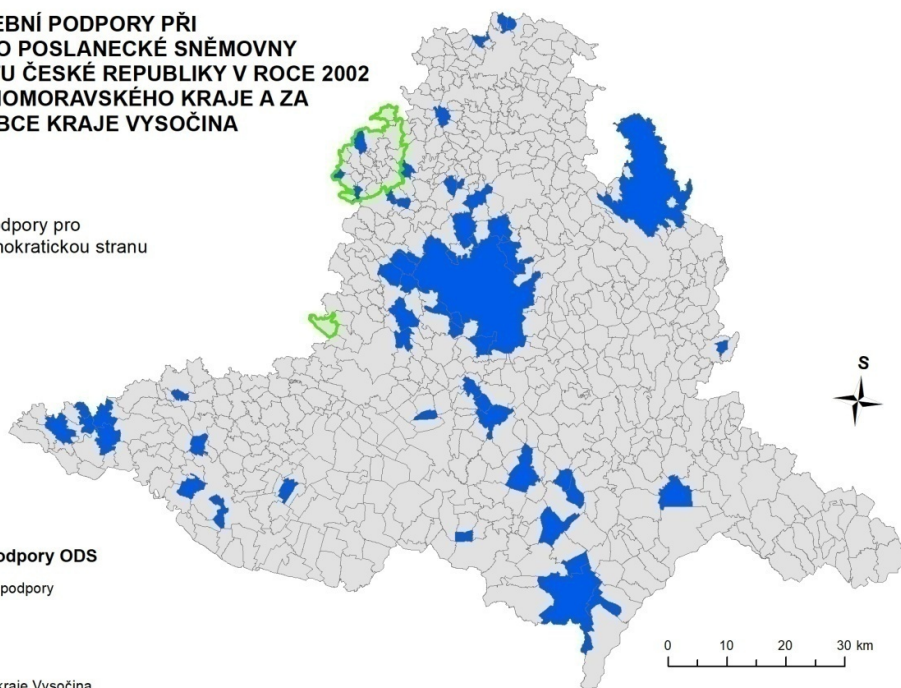
Jádra volební podpory ODS

■ jádro volební podpory

■ ostatní obce

Ostatní

■ hranice obcí kraje Vysočina

Příloha 75: Jádra volební podpory ODS v roce 2002

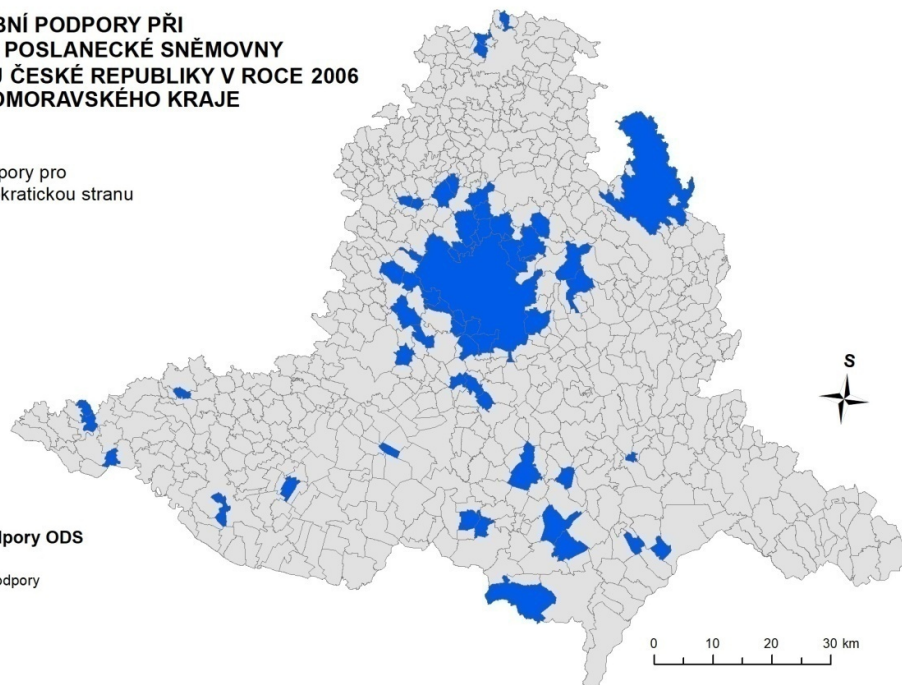
**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2006
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Občanskou demokratickou stranu

Jádra volební podpory ODS

■ jádro volební podpory

■ ostatní obce

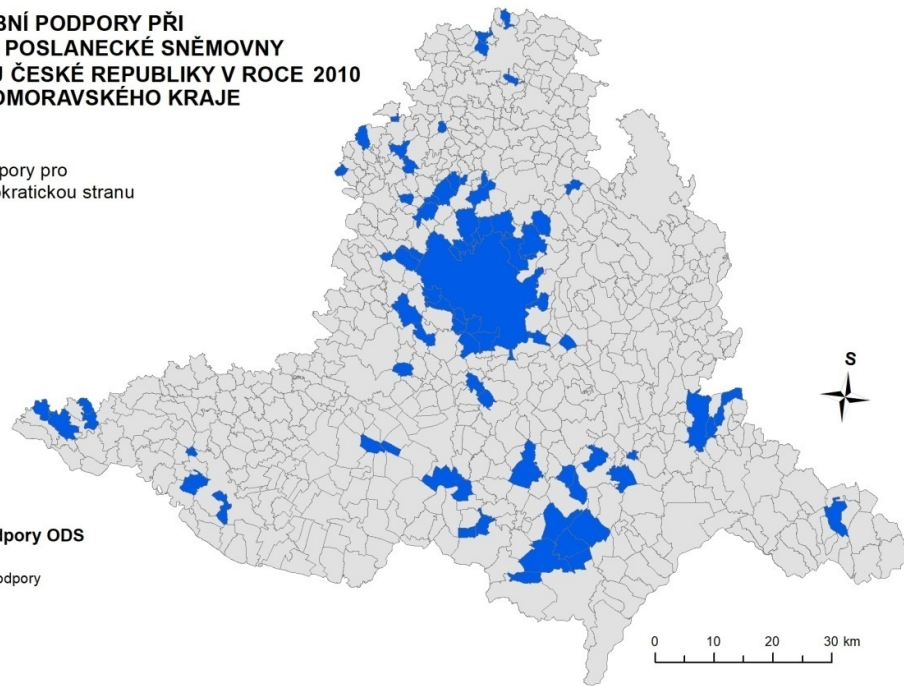
Příloha 76: Jádra volební podpory ODS v roce 2006

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2010
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Občanskou demokratickou stranu

Jádra volební podpory ODS

■ jádro volební podpory
■ ostatní obce

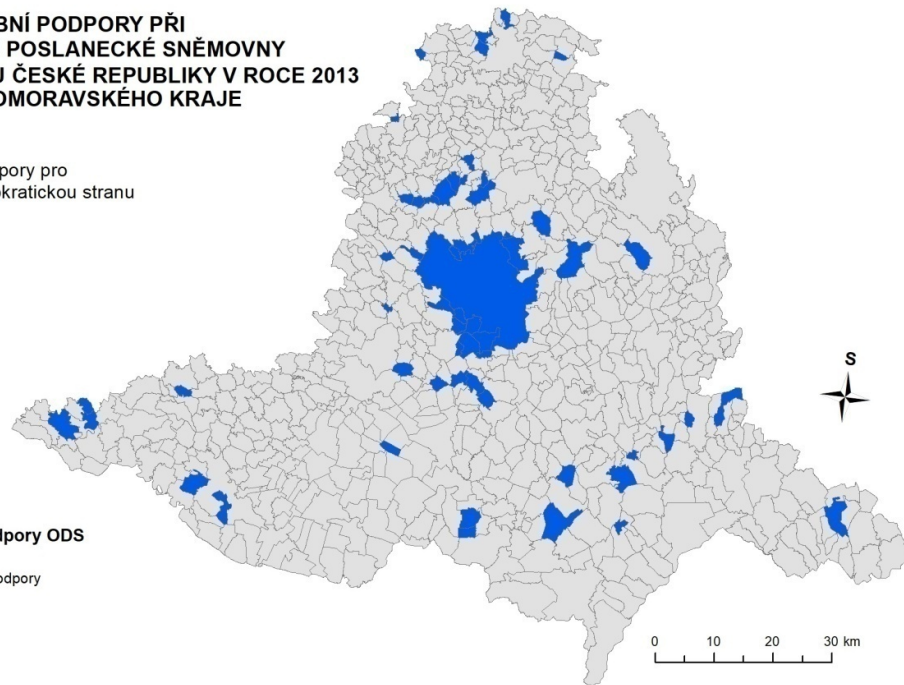
1
Příloha 77: Jádra volební podpory ODS v roce 2010

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2013
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Občanskou demokratickou stranu

Jádra volební podpory ODS

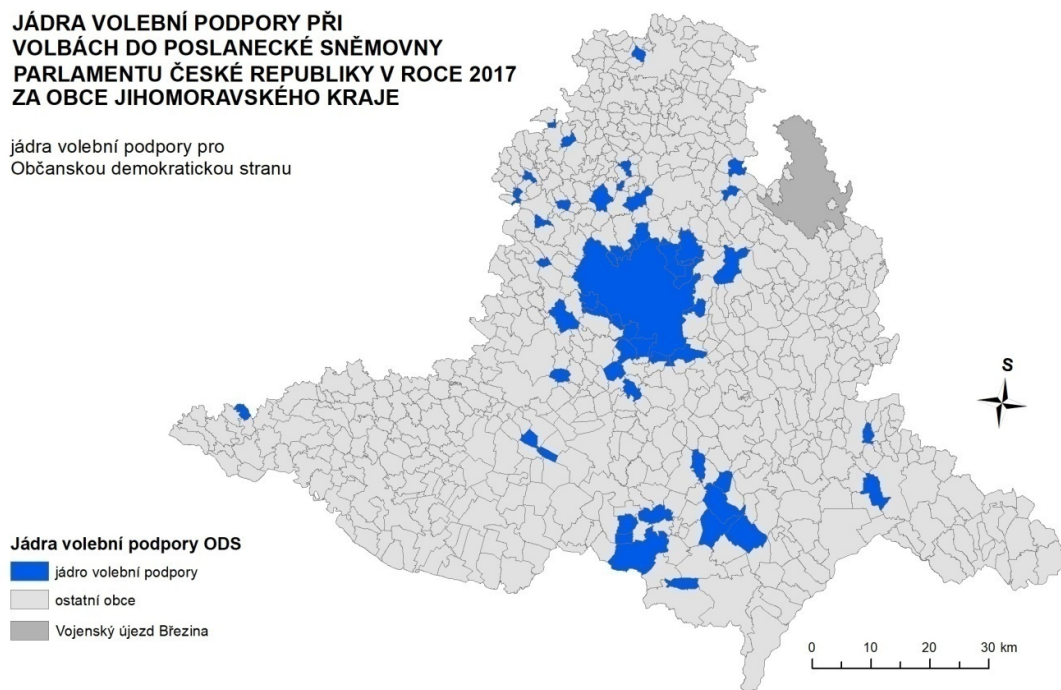
■ jádro volební podpory
■ ostatní obce

1
Příloha 78: Jádra volební podpory ODS v roce 2013

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2017
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Občanskou demokratickou stranu

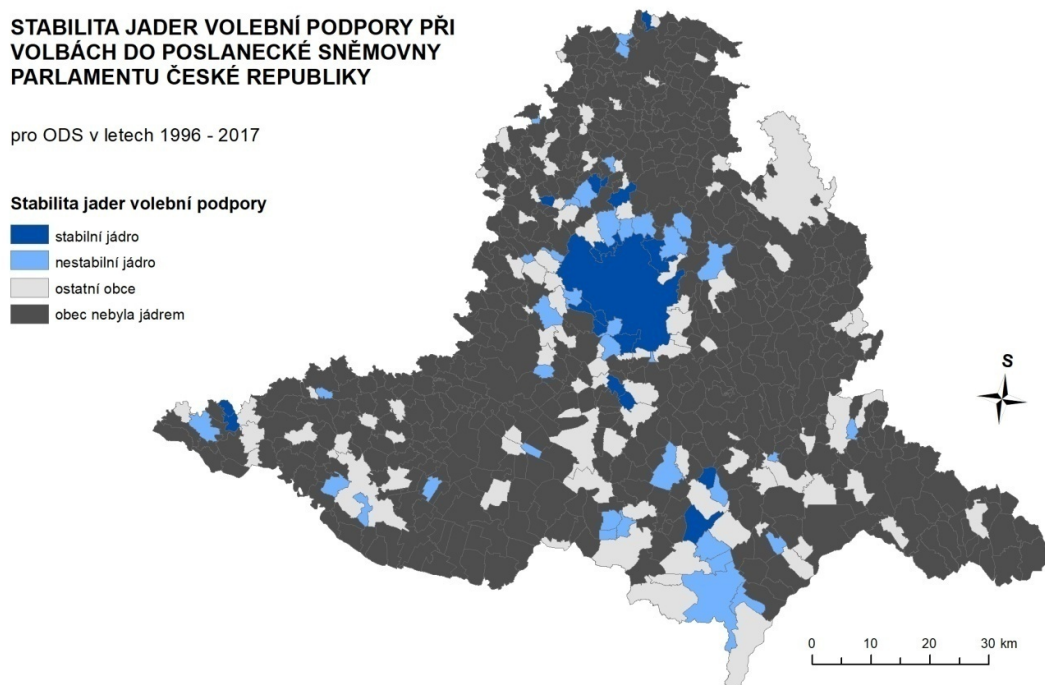

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 79: Jádra volební podpory ODS v roce 2017

**STABILITA JADER VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY**

pro ODS v letech 1996 - 2017

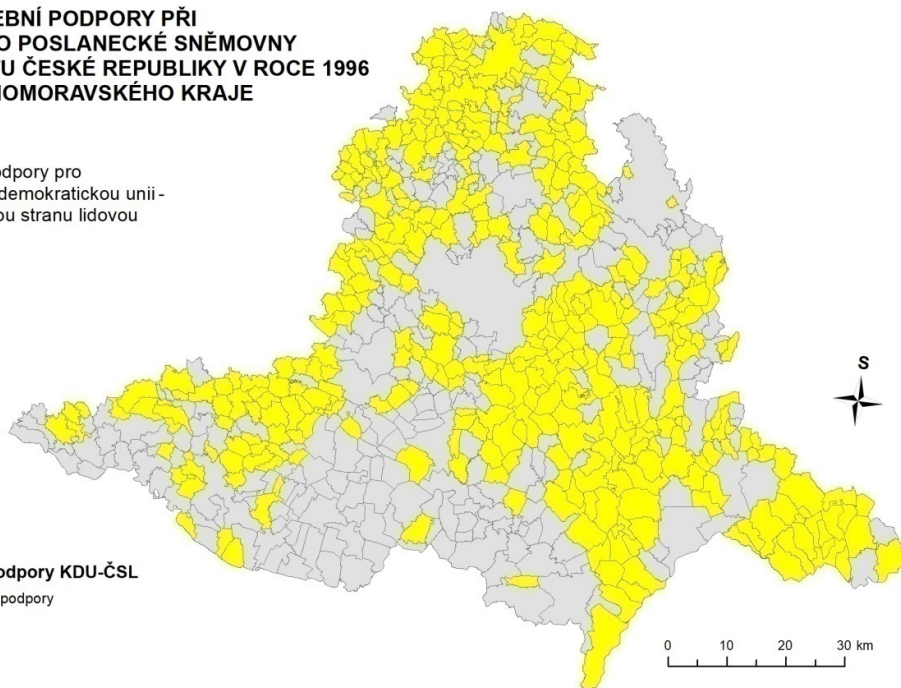
Příloha 80: Stabilita jader volební podpory ODS

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 1996
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Křesťanskou a demokratickou unii-
Československou stranu lidovou

Jádra volební podpory KDU-ČSL

 jádro volební podpory
 ostatní obce

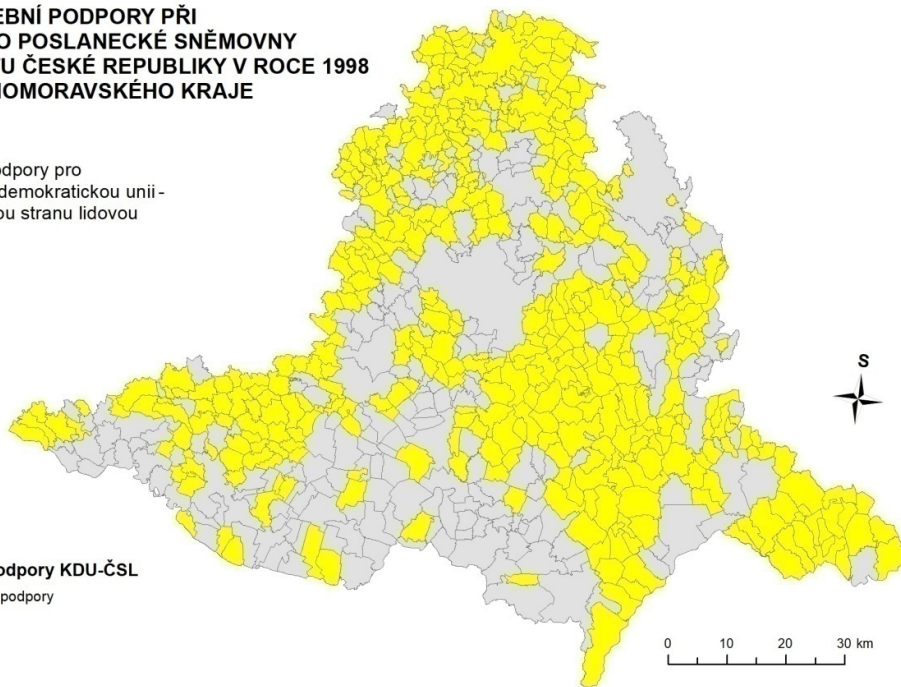
Příloha 81: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 1996

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 1998
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Křesťanskou a demokratickou unii-
Československou stranu lidovou

Jádra volební podpory KDU-ČSL

 jádro volební podpory
 ostatní obce

Příloha 82: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 1998

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2002
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

jádra volební podpory pro koalici
Křesťanské a demokratické unie -
Československé strany lidové
a Unie svobody - Demokratické unie

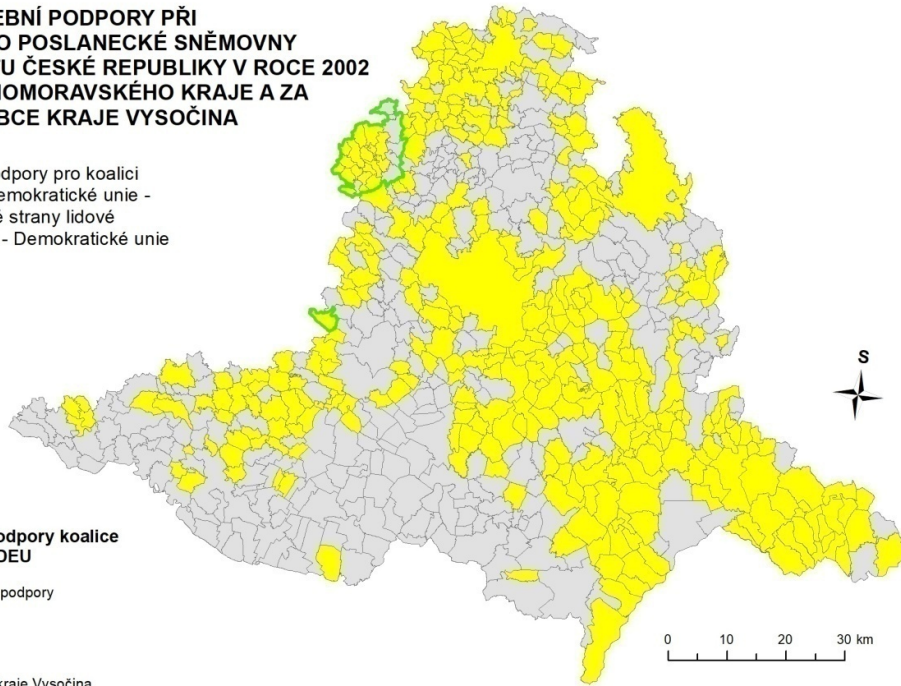
**Jádra volební podpory koalice
KDU-ČSL a US-DEU**

■ jádro volební podpory

■ ostatní obce

Ostatní

■ hranice obcí kraje Vysočina

Příloha 83: Jádra volební podpory koalice KDU-ČSL a US-DEU v roce 2002

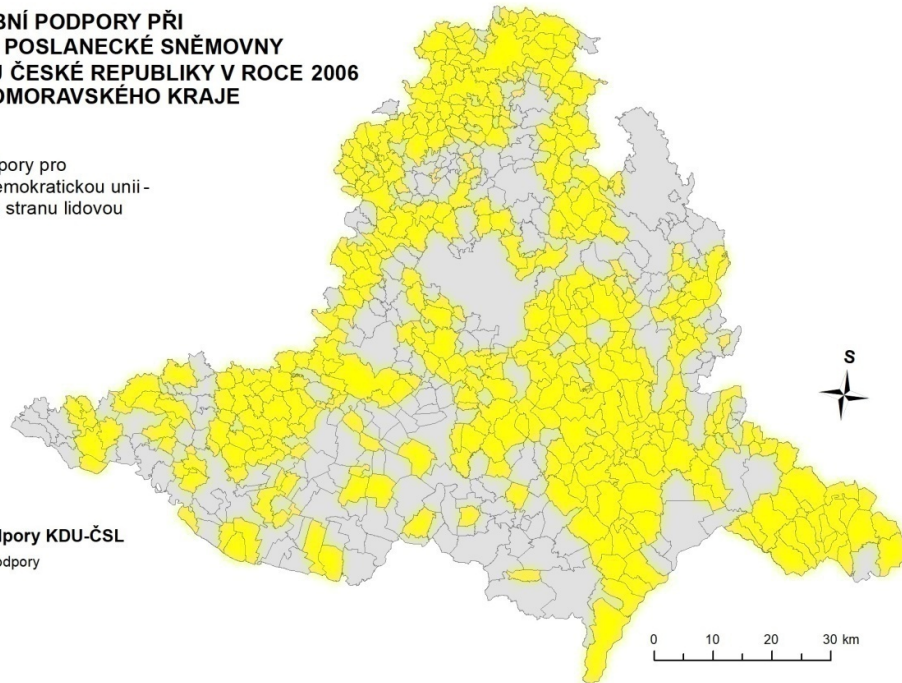
**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2006
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Křesťanskou a demokratickou unii -
Československou stranu lidovou

Jádra volební podpory KDU-ČSL

■ jádro volební podpory

■ ostatní obce

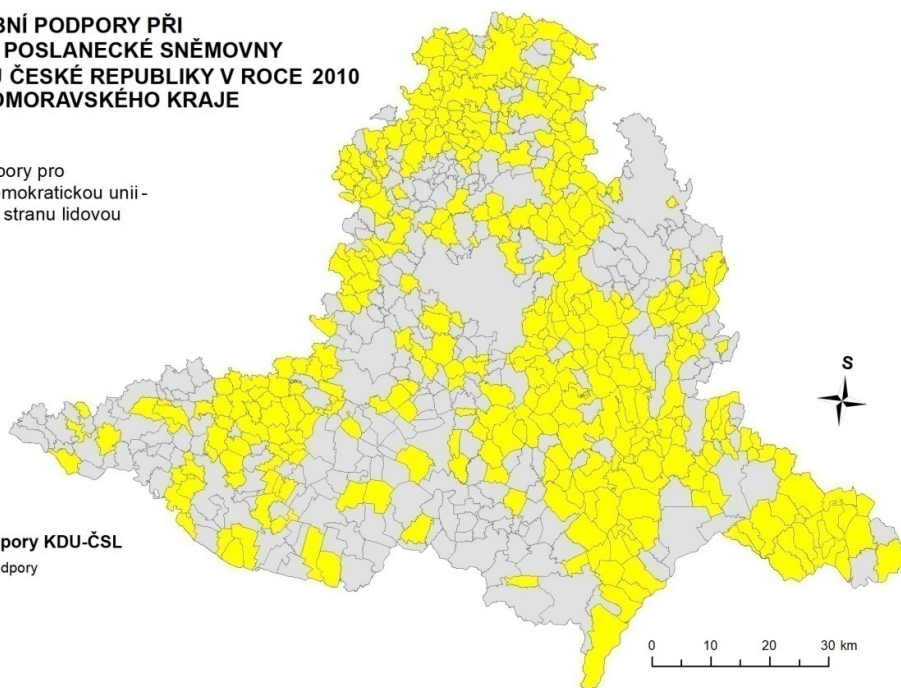
Příloha 84: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 2006

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2010
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Křesťanskou a demokratickou unii -
Československou stranu lidovou

Jádra volební podpory KDU-ČSL

 jádro volební podpory
 ostatní obce

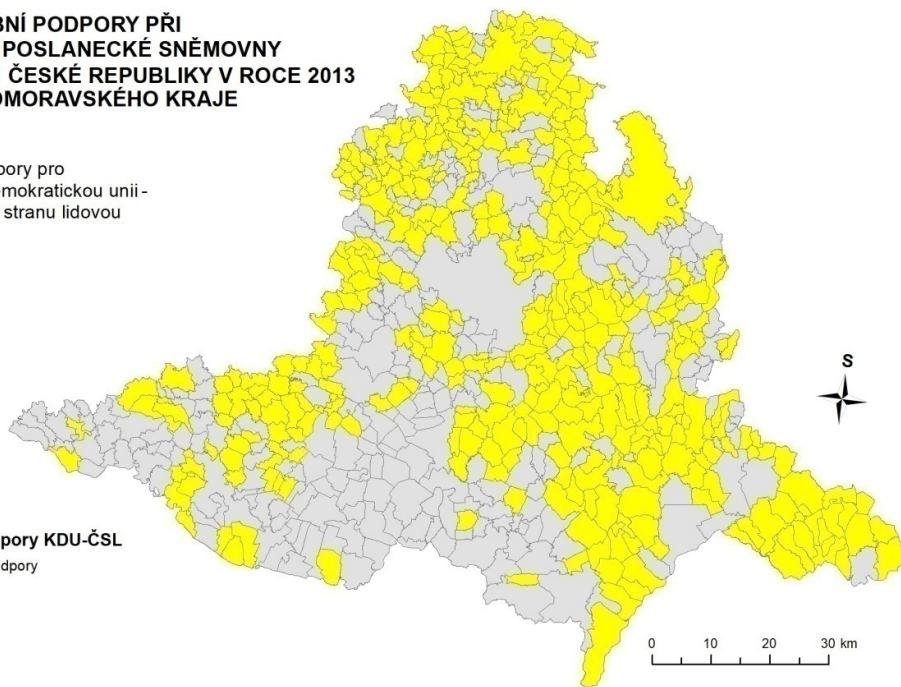
Příloha 85: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 2010

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2013
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Křesťanskou a demokratickou unii -
Československou stranu lidovou

Jádra volební podpory KDU-ČSL

 jádro volební podpory
 ostatní obce

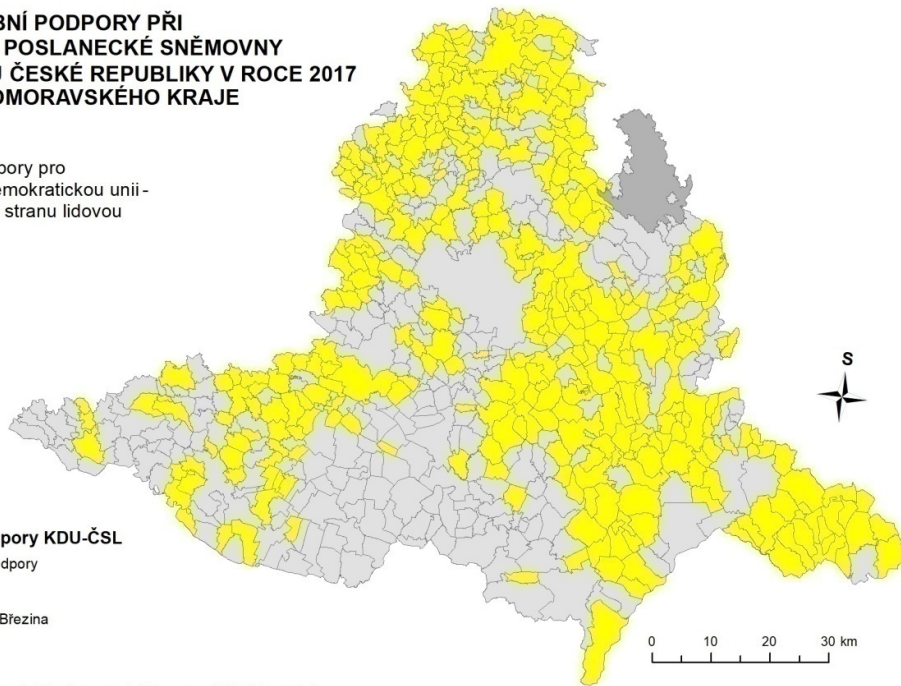
Příloha 86: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 2013

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2017
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Křesťanskou a demokratickou unii-
Československou stranu lidovou

Jádra volební podpory KDU-ČSL

- jádro volební podpory
- ostatní obce
- Vojenský újezd Březina

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

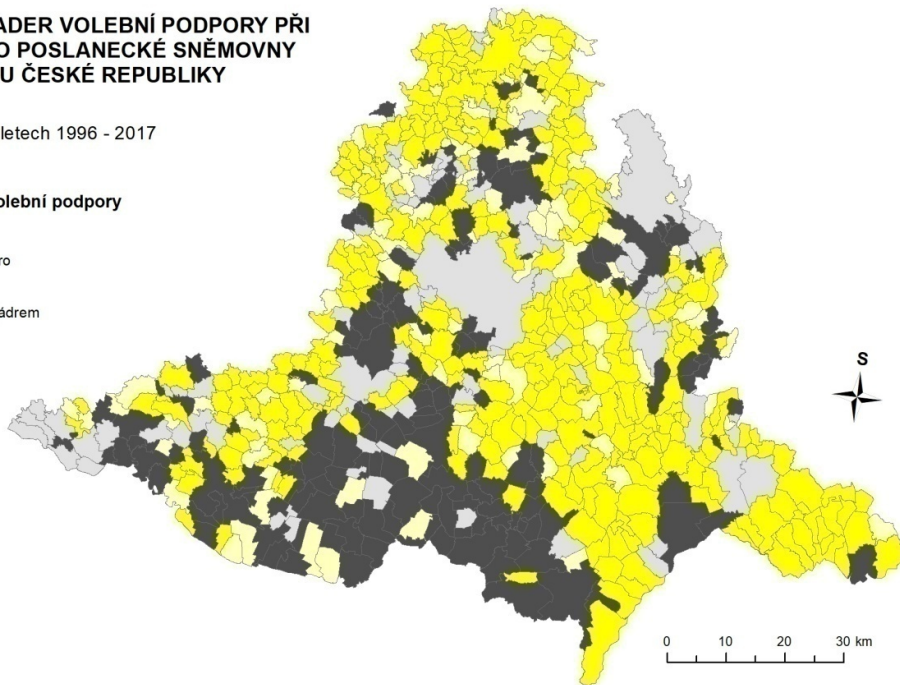
Příloha 87: Jádra volební podpory KDU-ČSL v roce 2017

**STABILITA JADER VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY**

pro KDU-ČSL v letech 1996 - 2017

Stabilita jader volební podpory

- stabilní jádro
- nestabilní jádro
- ostatní obce
- obec nebyla jádrem

Příloha 88: Stabilita jader volební podpory KDU-ČSL

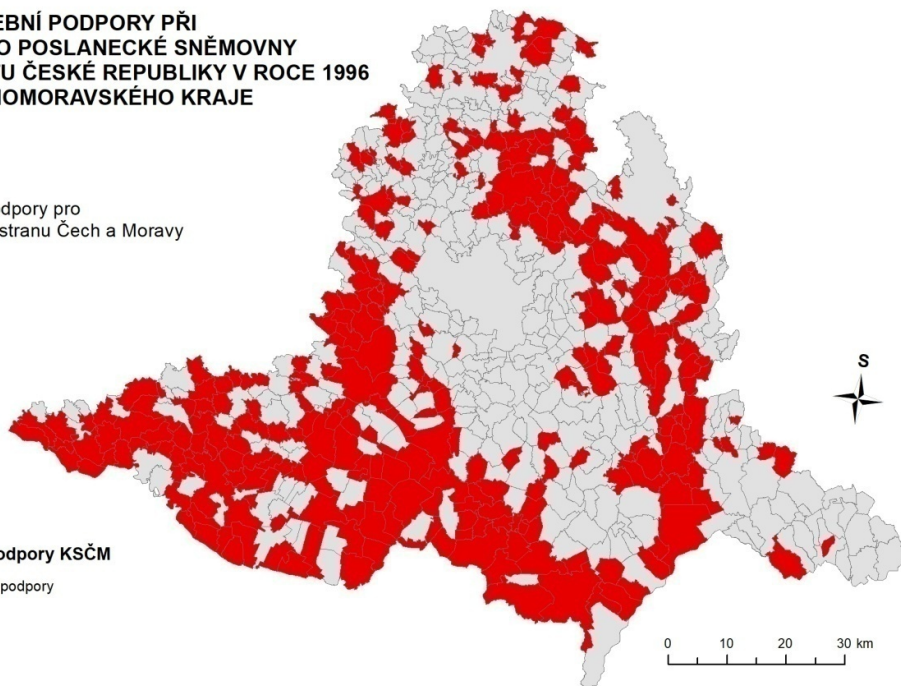
**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 1996
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Komunistickou stranu Čech a Moravy

Jádra volební podpory KSČM

■ jádro volební podpory

■ ostatní obce

Příloha 89: Jádra volební podpory KSČM v roce 1996

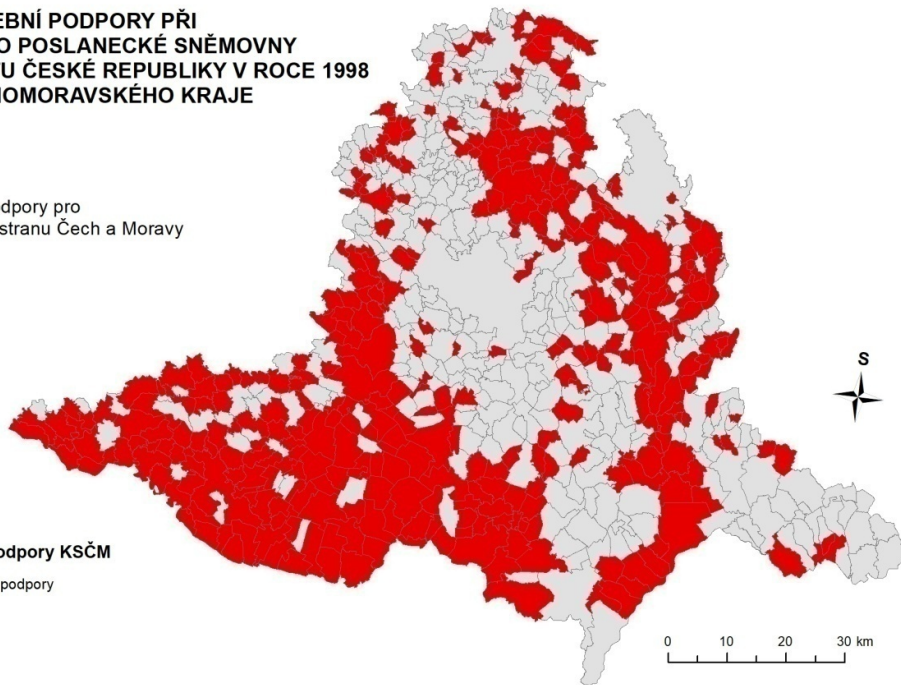
**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 1998
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Komunistickou stranu Čech a Moravy

Jádra volební podpory KSČM

■ jádro volební podpory

■ ostatní obce

Příloha 90: Jádra volební podpory KSČM v roce 1998

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2002
ZA OBCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

jádra volební podpory pro
Komunistickou stranu Čech a Moravy

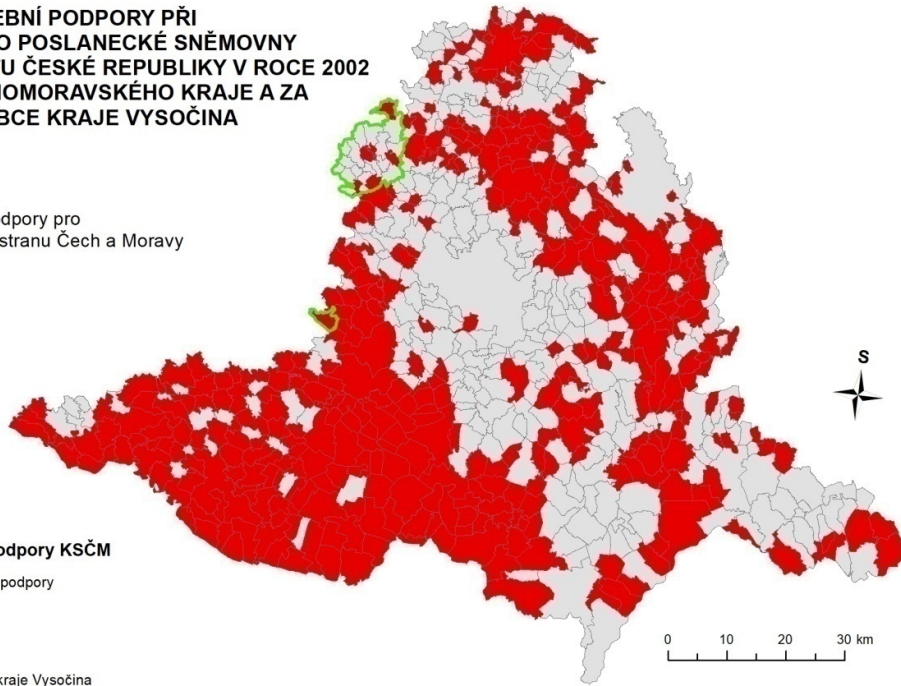
Jádra volební podpory KSČM

■ jádro volební podpory

■ ostatní obce

Ostatní

□ hranice obcí kraje Vysočina

Příloha 91: Jádra volební podpory KSČM v roce 2002

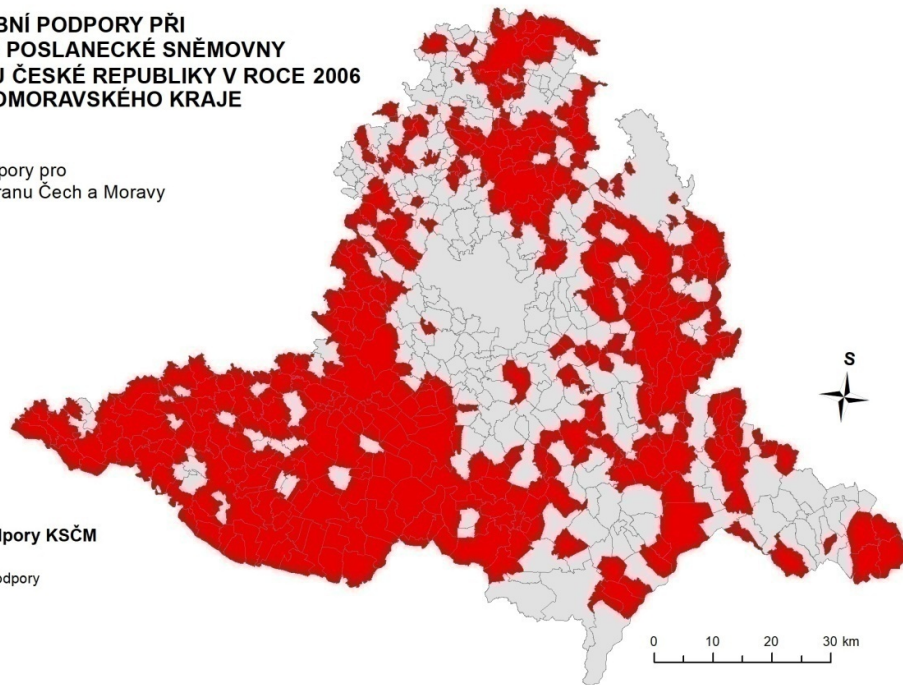
**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2006
ZA OBCE JIHOMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Komunistickou stranu Čech a Moravy

Jádra volební podpory KSČM

■ jádro volební podpory

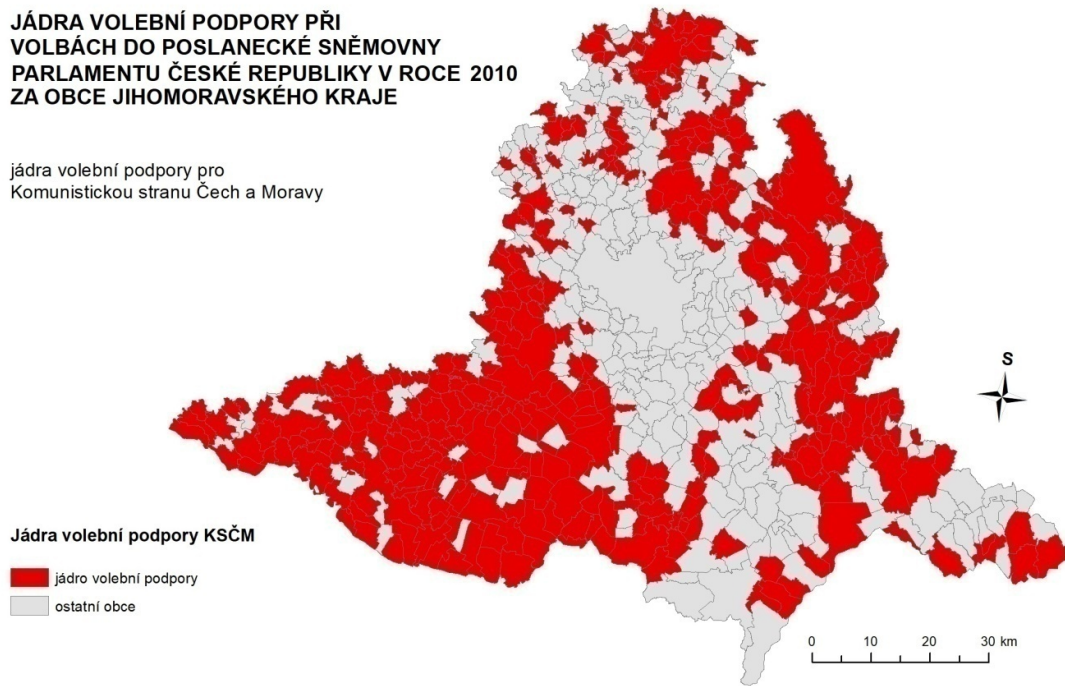
■ ostatní obce

Příloha 92: Jádra volební podpory KSČM v roce 2006

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2010
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

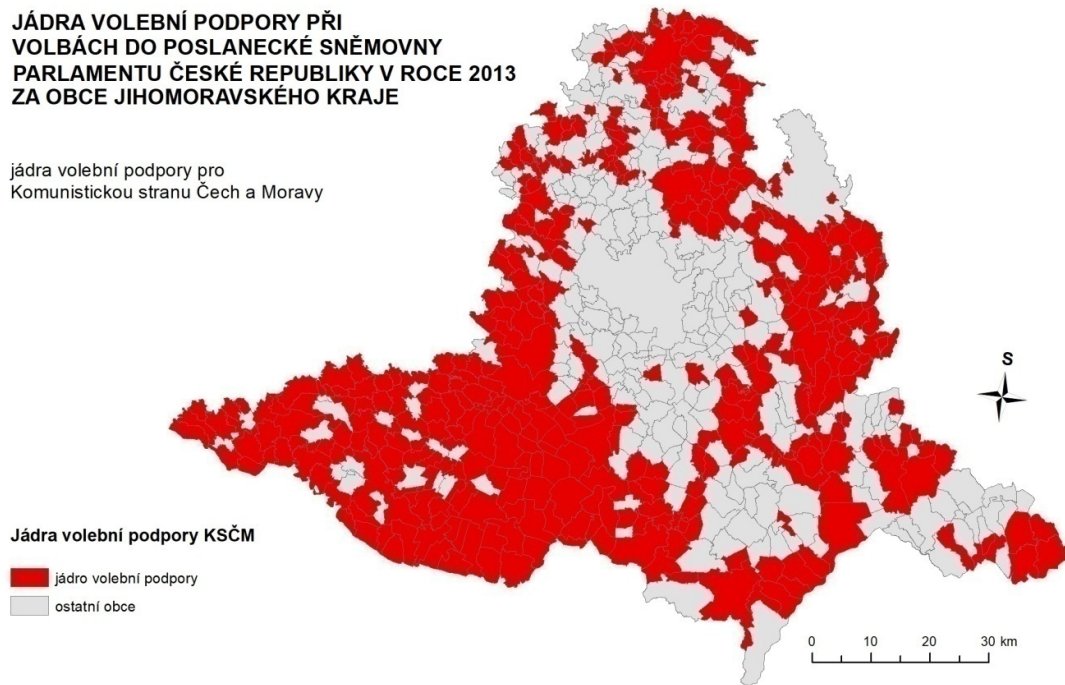
jádra volební podpory pro
Komunistickou stranu Čech a Moravy

1
Příloha 93: Jádra volební podpory KSČM v roce 2010

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2013
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

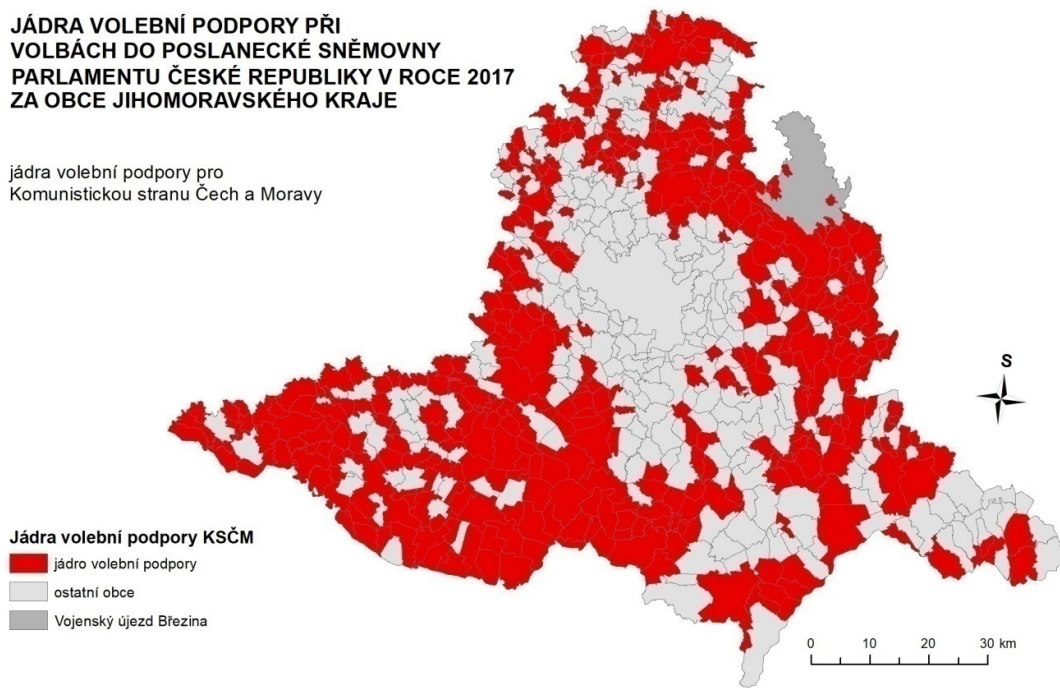
jádra volební podpory pro
Komunistickou stranu Čech a Moravy

1
Příloha 94: Jádra volební podpory KSČM v roce 2013

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2017
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro
Komunistickou stranu Čech a Moravy

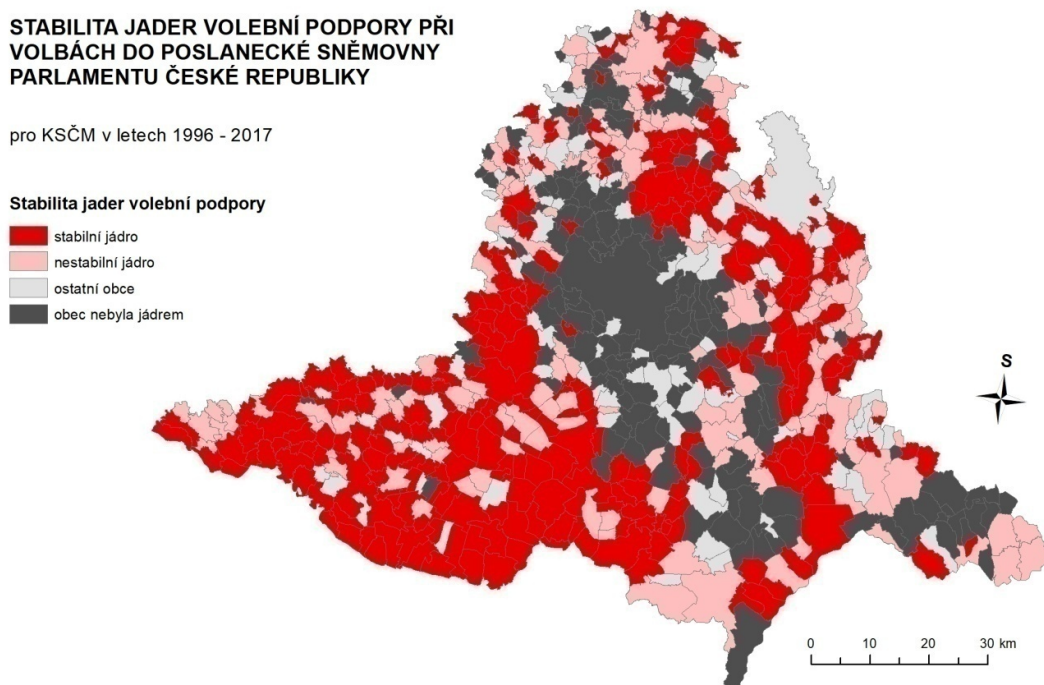

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

Příloha 95: Jádra volební podpory KSČM v roce 2017

**STABILITA JADER VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY**

pro KSČM v letech 1996 - 2017

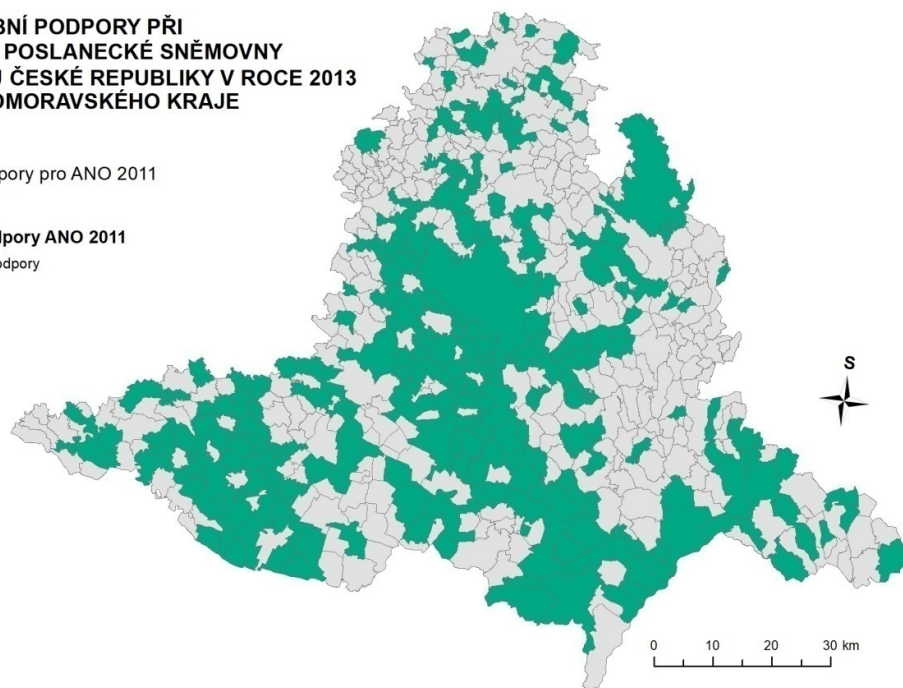
Příloha 96: Stabilita jader volební podpory KSČM

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2013
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro ANO 2011

Jádra volební podpory ANO 2011

- jádro volební podpory
- ostatní obce

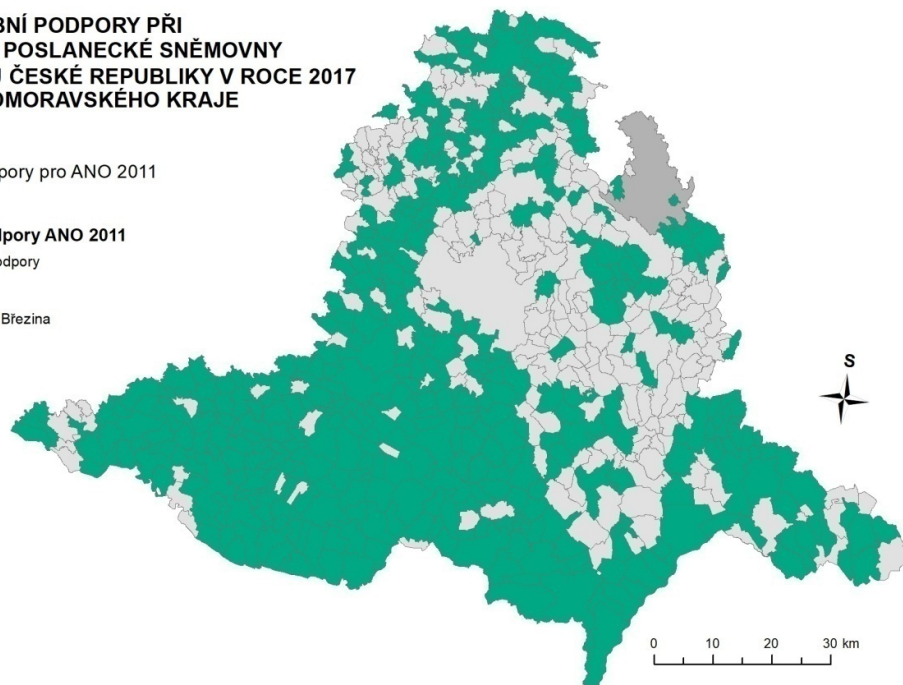
1
Příloha 97: Jádra volební podpory hnutí ANO 2011 v roce 2013

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2017
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

jádra volební podpory pro ANO 2011

Jádra volební podpory ANO 2011

- jádro volební podpory
- ostatní obce
- Vojenský újezd Březina

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

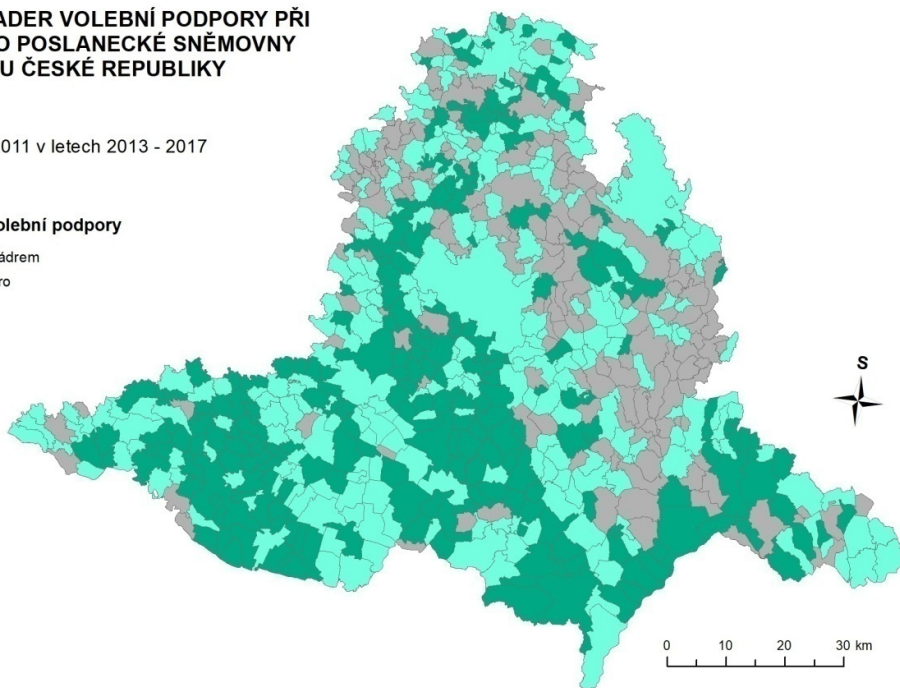
1
Příloha 98: Jádra volební podpory hnutí ANO 2011 v roce 2017

**STABILITA JADER VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY**

pro hnutí ANO 2011 v letech 2013 - 2017

Stabilita jader volební podpory

- obec nebyla jádrem
- nestabilní jádro
- stabilní jádro

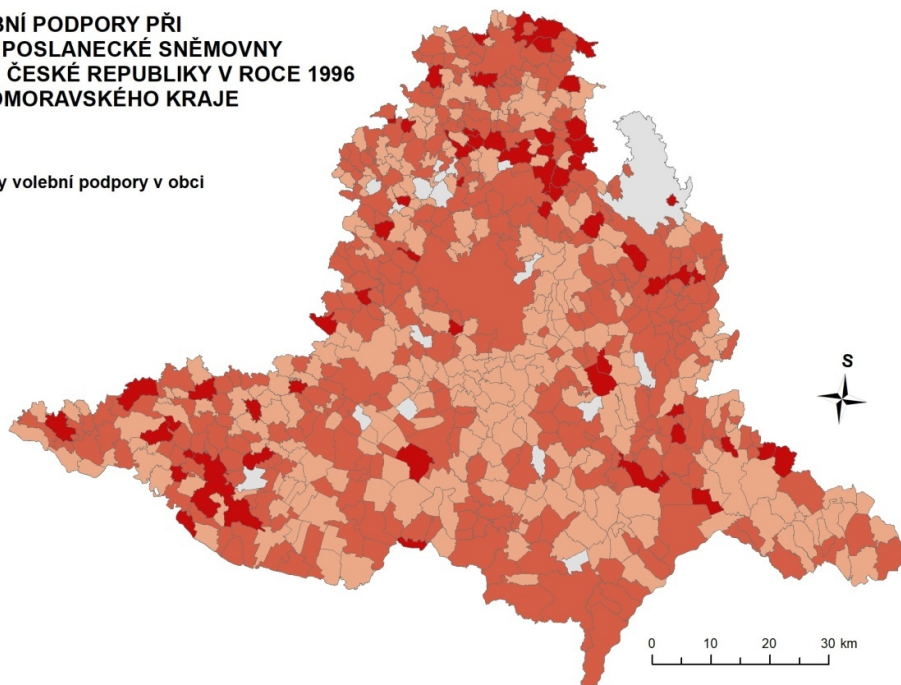

Příloha 99: Stabilita jader volební podpory hnutí ANO 2011

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 1996
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

Počet stran s jádry volební podpory v obci

- 0 stran
- 1 strana
- 2 strany
- 3 strany

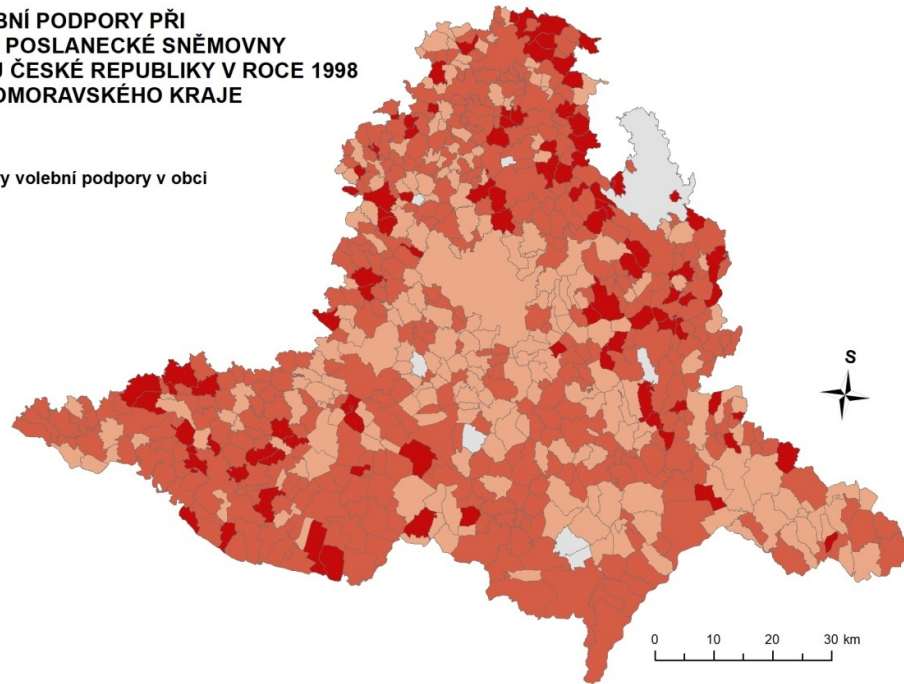

1
Příloha 100: Překrytí jader volební podpory v roce 1996

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 1998
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

Počet stran s jádry volební podpory v obci

- 0 stran
- 1 strana
- 2 strany
- 3 strany

Příloha 101: Překrytí jader volební podpory v roce 1998

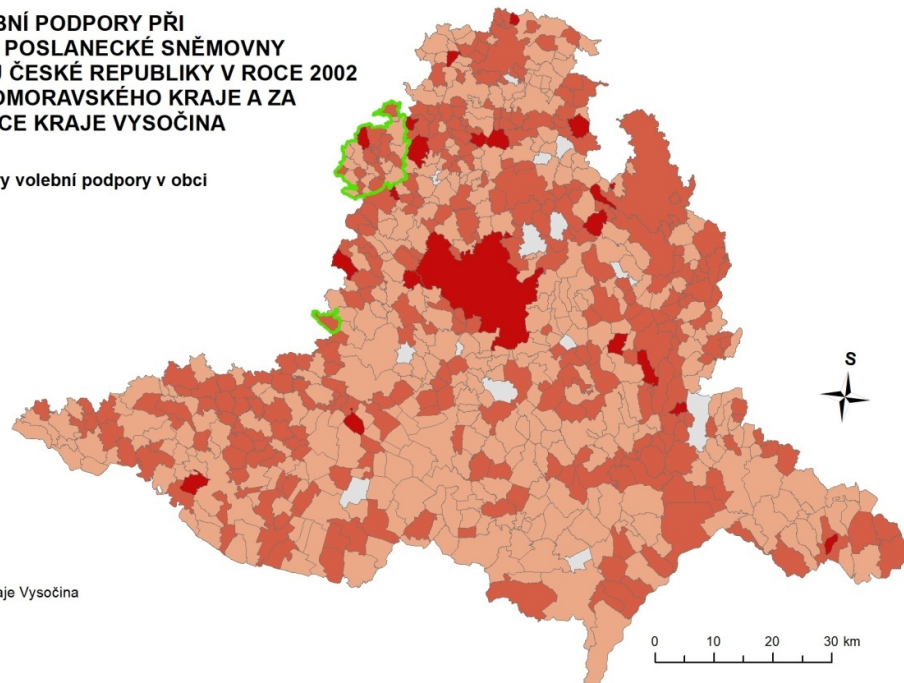
**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2002
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE A ZA
VYBRANÉ OBCE KRAJE VYSOČINA**

Počet stran s jádry volební podpory v obci

- 0 stran
- 1 strana
- 2 strany
- 3 strany

Ostatní

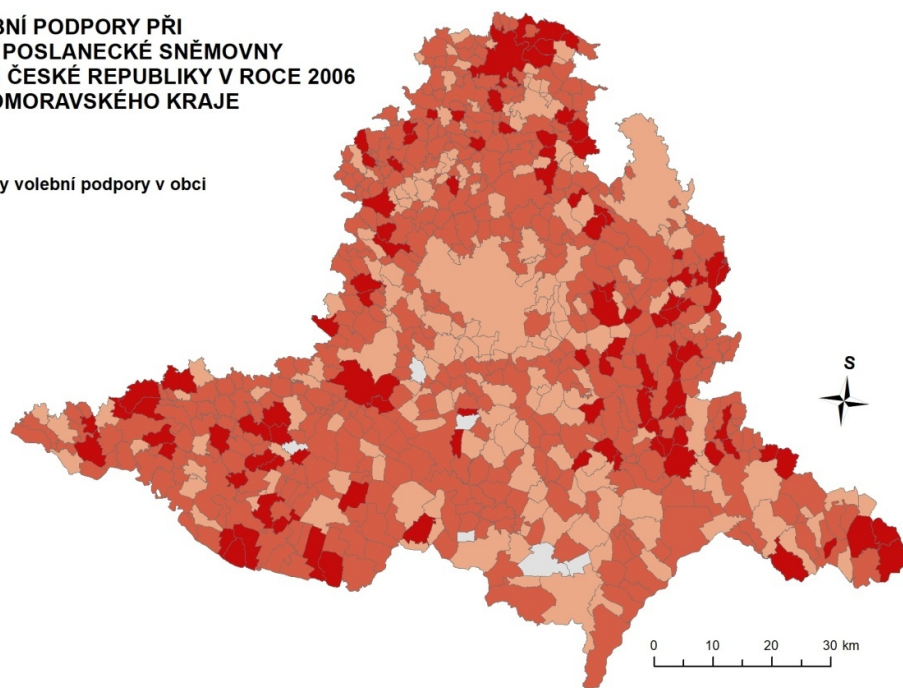
- hranice obcí kraje Vysočina

Příloha 102: Překrytí jader volební podpory v roce 2002

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2006
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

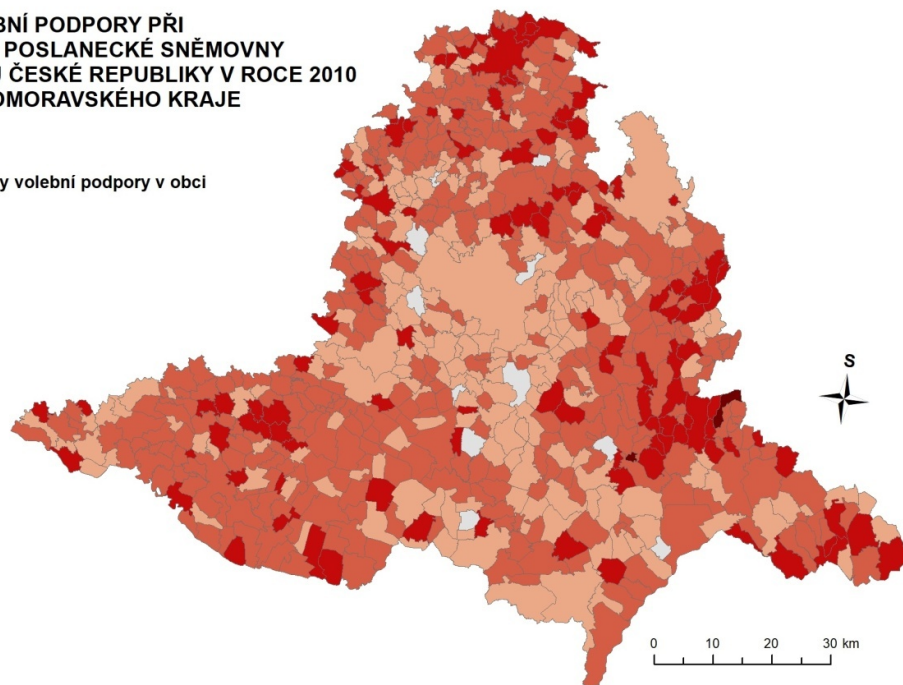
Počet stran s jádrem volební podpory v obci

1
Příloha 103: Překrytí jader volební podpory v roce 2006

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2010
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

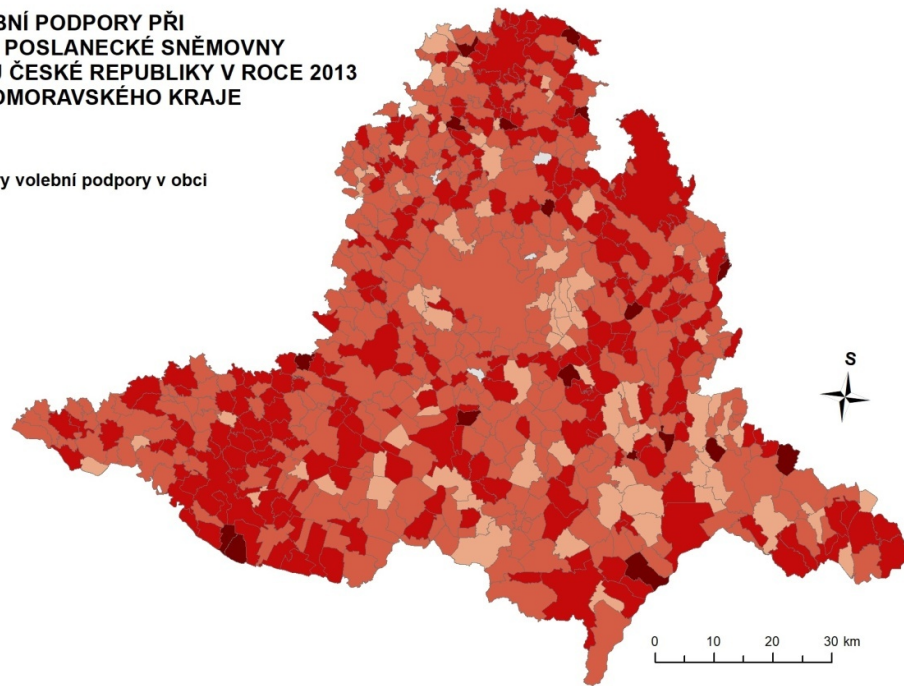
Počet stran s jádrem volební podpory v obci

1
Příloha 104: Překrytí jader volební podpory v roce 2010

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2013
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

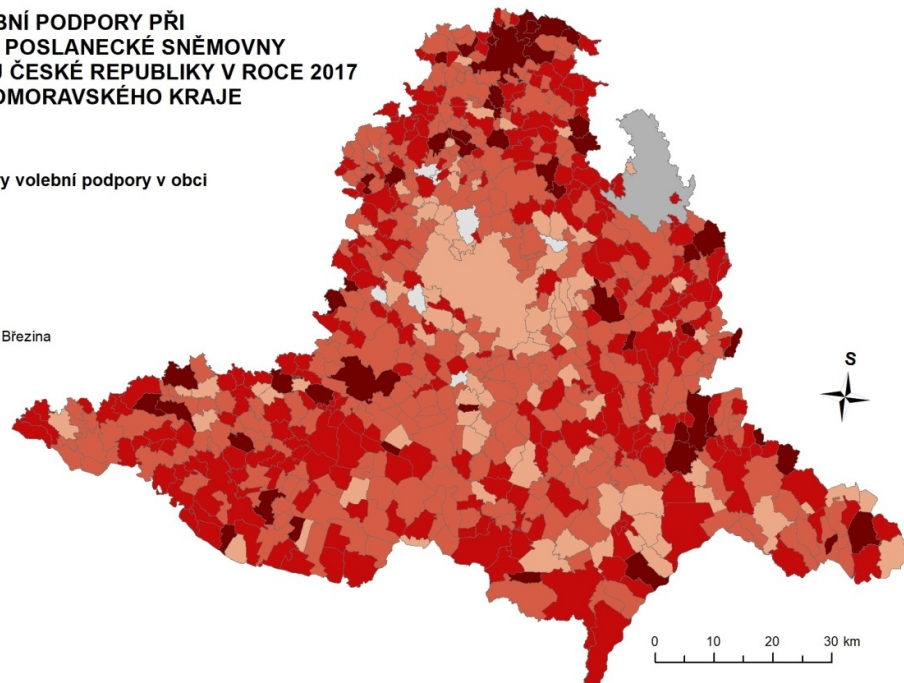
Počet stran s jádrem volební podpory v obci

1
Příloha 105: Překrytí jader volební podpory v roce 2013

**JÁDRA VOLEBNÍ PODPORY PŘI
VOLBÁCH DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY
PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY V ROCE 2017
ZA OBCE JIHMORAVSKÉHO KRAJE**

Počet stran s jádrem volební podpory v obci

Pozn. Ve vojenském újezdu Březina neproběhlo v roce 2017 hlasování.

1
Příloha 106: Překrytí jader volební podpory v roce 2017